

การเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านรัฐสภาต่างประเทศ : กรณีศึกษา
บทบาทของคณะผู้แทนรัฐสภาไทยในสมัชชารัฐสภาเอเชีย

โดย

นายปัญญา โคตเถร

รหัสประจำตัว 63-12-47

สถาบันพระปกเกล้า

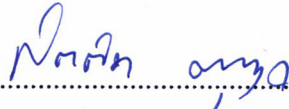
รายงานวิชาการส่วนบุคคล เรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านรัฐสภาต่างประเทศ :
กรณีศึกษา บทบาทของคณะผู้แทนรัฐสภาไทย
ในสมัชชารัฐสภาเอเชีย

อาจารย์ที่ปรึกษา :

(อาจารย์วิทวัส ชัยภาคภูมิ)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม :

(อาจารย์กิตติมา บุณนาค)

อนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรการพัฒนานักบริหารระดับสูง
สำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ รุ่นที่ 12

(ศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย)
เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า

บทคัดย่อ

- ชื่อผู้จัดทำ : นายปัญญา โคตเถร
 หลักสูตรการพัฒนานักบริหารระดับสูงสำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ รุ่นที่ 12
- ชื่อหัวข้อเอกสาร : การเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านรัฐสภาต่างประเทศ : กรณีศึกษา
 บทบาทของคณะผู้แทนรัฐสภาไทยในสมัชชารัฐสภาเอเชีย
- อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์วิทวัส ชัยภาคภูมิ
- อาจารย์ที่ปรึกษา (ร่วม) : อาจารย์กิตติมา บุณนาค

เอกสารวิชาการส่วนบุคคลฉบับนี้มุ่งศึกษา วิเคราะห์ พัฒนา และเสริมสร้างประสิทธิภาพ การดำเนินกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกประเทศภายใต้กรอบสมัชชารัฐสภาเอเชีย (Asian Parliamentary Assembly : APA) ของสมาชิกรัฐสภาในฐานะองค์คณะผู้แทนรัฐสภาไทยในสมัชชา รัฐสภาเอเชียซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากประธานรัฐสภา นอกจากนี้ เพื่อเป็นการพัฒนาและยกระดับ ศักยภาพการปฏิบัติหน้าที่ของนักวิเทศสัมพันธ์ในการสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมของคณะผู้แทนฯ ให้มีบทบาทนำ มีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การรัฐสภาระหว่างประเทศเพิ่มมากขึ้น สร้างความเชื่อมั่นและการยอมรับศักยภาพที่มีต่อรัฐสภาไทยของรัฐสภาต่างประเทศ และเพื่อเป็น การสนับสนุนพันธกิจขององค์กรที่ระบุให้มีการเสริมสร้างบทบาทและความร่วมมือในเวทีรัฐสภา เอเชียและรัฐสภาระหว่างประเทศ ผลักดันให้รัฐสภาไทยเป็นศูนย์กลางความร่วมมือในเวทีรัฐสภา เอเชียและรัฐสภาระหว่างประเทศตามยุทธศาสตร์ขององค์กรไปสู่การปฏิบัติ รวมทั้งเพื่อเป็น การเสริมสร้างประสิทธิภาพและศักยภาพการปฏิบัติหน้าที่ของนักวิเทศสัมพันธ์ให้มีความเป็นมืออาชีพ มากยิ่งขึ้น มีการบูรณาการการบริหารจัดการอย่างสร้างสรรค์ และสามารถปรับเปลี่ยนกระบวนการ ปฏิบัติงานภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและก้าวทันความก้าวหน้า ทางด้านเทคโนโลยีที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องภายใต้บริบท สภาพปัญหา เงื่อนไข และข้อจำกัดต่าง ๆ บนพื้นฐานแนวคิด 3 ประการ คือ (1) **ต่อยอดอดีต** โดยพัฒนากระบวนการดำเนินงานในอดีต จากผลลัพธ์ของการถอดบทเรียนการปฏิบัติงาน แล้วนำผลลัพธ์ดังกล่าวมาปรับประยุกต์ ผสมผสาน กับความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมสมัยใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทกระแสโลกาภิวัตน์ (2) **ปรับปรุงปัจจุบัน** เพื่อมุ่งสู่ออนาคต ด้วยการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการปฏิบัติงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์ มีประสิทธิภาพ และพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนระบบการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ของสถานการณ์โลกปัจจุบัน สามารถพัฒนาแนวทางการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพที่สุด และ (3) **สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต** ด้วยการเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพการปฏิบัติงาน

เพื่อตอบสนองความต้องการและความคาดหวังขององค์กรบนพื้นฐานของการต่อยอดอดีต และปรับปัจจุบัน

จากผลการศึกษาและการวิเคราะห์พบว่า

1. ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานมาจากปัจจัยและสาเหตุต่าง ๆ เช่น ความไม่ต่อเนื่องในการปฏิบัติภารกิจขององค์คณะผู้แทนฯ การรับรู้ข้อมูลและการดำเนินงานในเชิงรับ และการไม่มีการถอดบทเรียนจากประสบการณ์การดำเนินงาน เป็นต้น ซึ่งปัญหาและอุปสรรคดังกล่าว เป็นปัจจัยสำคัญที่เป็นอุปสรรคและบั่นทอนความมีประสิทธิภาพและศักยภาพในการดำเนินกิจกรรมของคณะผู้แทนฯ ในทางตรงกันข้าม หากมีการสานต่อการดำเนินงานในอดีต มีการปรับเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานในปัจจุบันและสร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ระหว่างองค์คณะผู้แทนฯ ชุดเก่ากับชุดใหม่ มีการดำเนินงานในเชิงรุก มีการถอดบทเรียนจากประสบการณ์การดำเนินงาน มีการจัดเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบในระบบฐานข้อมูลด้านต่างประเทศ มีการนำนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสมัยใหม่ มาปรับใช้เพื่อสร้างขีดความสามารถ ทำให้เกิดความคล่องตัว ลดขั้นตอนและต้นทุนการดำเนินงาน ให้เกิดการตอบสนองอย่างทันการณ์ เกิดความคุ้มค่า และเพิ่มประสิทธิภาพในการบูรณาการ การบริหารจัดการอย่างเป็นระบบตามวิสัยทัศน์ “รัฐสภาดิจิทัล (Digital Parliament)” ที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนา Digital Parliament ของรัฐสภา ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2561-2565) จะทำให้การดำเนินกิจกรรมของคณะผู้แทนฯ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และบุคลากรขององค์กรมีศักยภาพและความผูกพันในการปฏิบัติงาน

2. คณะผู้แทนฯ สามารถยกระดับบทบาทการมีส่วนร่วมในเวทีการประชุมรัฐสภา ระหว่างประเทศทั้งในกรอบภูมิภาคและพหุภาคีกับรัฐสภาสมาชิกสมัชชารัฐสภาเอเชียโดยใช้แนวคิดการทูตรัฐสภา (Parliamentary Diplomacy) ความร่วมมือระหว่างรัฐสภา (Inter-Parliamentary Cooperation) ความร่วมมือด้านวิชาการระหว่างรัฐสภา (Technical Parliamentary Cooperation) และมิติด้านรัฐสภา (Parliamentary Dimension) เป็นเครื่องมือในการดำเนินการ โดยกำหนดให้การปฏิบัติภารกิจมีความเชื่อมโยงกับการสนับสนุนบทบาทบัญญัติต่าง ๆ แผนนโยบายแห่งรัฐ แผนยุทธศาสตร์ชาติ และวิสัยทัศน์ที่ระบุถึงการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีและความร่วมมือระหว่างประเทศโดยคำนึงถึงเกียรติภูมิและผลประโยชน์ของประเทศชาติ และผลักดันให้รัฐสภาไทยเป็นศูนย์กลางความร่วมมือในเวทีรัฐสภาอาเซียนและรัฐสภาระหว่างประเทศตามยุทธศาสตร์ที่ 2 ของแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2563-2565

3. นักวิเทศสัมพันธ์มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการปฏิบัติภารกิจของคณะผู้แทนฯ และการที่คณะผู้แทนฯ จะสามารถปฏิบัติภารกิจให้บรรลุตามยุทธศาสตร์และเป้าหมาย

อย่างมีประสิทธิภาพนั้น นักวิเทศสัมพันธ์จะต้องปรับเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานที่เป็นในเชิงรุก มีการพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถ สมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ และการส่งเสริมความเชี่ยวชาญ ในการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งนำหลักแนวคิดทฤษฎีที่ระบุดึงการบูรณาการการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ การบริหารงานภาครัฐแนวใหม่หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปรับประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงการสนับสนุนวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์ขององค์กร ตามแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2563-2565 ไปสู่การปฏิบัติ รวมทั้งคำนึงถึงยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ซึ่งสนับสนุนให้มีการปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานให้มีสมรรถนะสูง ยึดหลักธรรมาภิบาล และปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล นอกจากนี้ นักวิเทศสัมพันธ์จะต้องพัฒนาตนเองให้ก้าวทัน ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสมัยใหม่ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาเพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพ การปฏิบัติงาน และปรับประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า ในขณะเดียวกัน มีการศึกษา และทบทวนข้อบกพร่อง ข้อควรพัฒนา และแนวทางการแก้ไข เพื่อจักได้ปรับปรุงแก้ไขแนวทางการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

4. การจัดทำและพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อสร้างแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ที่มีความเชื่อมโยง และบูรณาการข้อมูลระหว่างกระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก องค์กรมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากบุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูล ได้ทุกที่ ทุกเวลา และเพิ่มองค์ความรู้ในลักษณะต่อยอดอดีต ปรับปัจจุบัน และสร้างคุณค่าใหม่ ในอนาคต นอกจากนี้ การพัฒนานวัตกรรมและนำมาใช้ขับเคลื่อนความมีประสิทธิภาพและยกระดับ ศักยภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรขององค์กรมีความสำคัญเช่นกัน เนื่องจากการเตรียม ความพร้อมของบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในยุค New Normal และ E-Participation และบุคลากรสามารถปฏิบัติงานภายใต้การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ของสถานการณ์โลกปัจจุบันและความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีแบบก้าวกระโดด นอกจากนี้ การพัฒนานวัตกรรมยังเป็นการส่งเสริมบุคลากรให้มีนิสัยรักการเรียนรู้ และพัฒนาศักยภาพตนเอง อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เพื่อมุ่งสู่การเป็นบุคลากรที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม และนักคิดสร้างสรรค์

5. แม้ว่าประเทศสมาชิกสมัชชารัฐสภาเอเชียส่วนใหญ่อยู่ในแถบภูมิภาคเอเชียกลาง และประเทศที่นับถือศาสนาอิสลาม หรือประเทศมุสลิม และประเทศสมาชิกฯ มีความหลากหลายทาง เชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม แต่ประเทศสมาชิกฯ ต่างยึดหลักการในกรอบสหประชาชาติเป็นหลัก ดังนั้น การปฏิบัติภารกิจของคณะผู้แทนฯ จึงเป็นการสนับสนุนและธำรงไว้ซึ่งหลักการสากล ซึ่งเป็นการแสดงออกถึงความเป็นเอกภาพของรัฐสภาสมาชิกฯ ในการจัดการกับประเด็นปัญหา

ระหว่างประเทศที่ภูมิภาคเอเชียกำลังเผชิญโดยใช้มิติด้านรัฐสภาเป็นเครื่องมือในการดำเนินการ เป็นการติดตามความคืบหน้าในการดำเนินงานของสมัชชารัฐสภาเอเชียในประเด็นต่าง ๆ และยังเป็น การปฏิบัติภารกิจด้านการต่างประเทศของฝ่ายนิติบัญญัติในการสนับสนุนการบรรลุ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมทั้งยังเป็นกระบอกเสียงที่สะท้อนความต้องการและความคาดหวัง ของประชาชนอย่างแท้จริง

กิตติกรรมประกาศ

เอกสารวิชาการส่วนบุคคล เรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านรัฐสภาต่างประเทศ : กรณีศึกษาบทบาทของคณะผู้แทนรัฐสภาไทยในสมัชชารัฐสภาเอเชีย เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการพัฒนานักบริหารระดับสูงสำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ รุ่นที่ 12 ประจำปี พ.ศ. 2563

ผู้ศึกษาหวังว่า เอกสารการศึกษานี้จะเป็นประโยชน์เพื่อการพัฒนางาน ในการยกระดับศักยภาพและบทบาทการมีส่วนร่วมของคณะผู้แทนฯ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพิ่มองค์ความรู้ให้กับสมาชิกรัฐสภา คณะผู้แทนฯ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน ด้านต่างประเทศให้มีประสิทธิภาพ มีความต่อเนื่อง และสมประโยชน์ทั้งในกรอบทวิภาคีและพหุภาคี และหวังว่า เอกสารการศึกษานี้จะเป็นแนวทางพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานของ นักวิเทศสัมพันธ์และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้มีทักษะสูง เป็นที่ยอมรับ มีความเป็นมืออาชีพ และตอบสนองแผนปฏิบัติการของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2563-2565 และยุทธศาสตร์การบริหารทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2561-2565 รวมทั้งเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องศึกษาทุกคน

ผู้ศึกษาขอขอบคุณเลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า (ศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย) อาจารย์วิฑูรย์ ชัยภาคภูมิ คณาจารย์จากสถาบันพระปกเกล้า และวิทยากรทุกท่านที่กรุณาให้ความรู้ และข้อเสนอแนะ ที่เป็นประโยชน์และมีคุณค่าอย่างยิ่งในการเพิ่มองค์ความรู้ ปรับทัศนคติ การปฏิบัติงาน และการจัดทำเอกสารวิชาการ และขอขอบคุณบุคลากรของสถาบันพระปกเกล้า ที่อำนวยความสะดวกและประสานงานที่เกี่ยวข้องตลอดหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ผู้ศึกษาขอขอบคุณเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (นายสรศักดิ์ เพียรเวช) และสำนักงานเลขาธิการ สภาผู้แทนราษฎรในฐานะหน่วยงานต้นสังกัดที่สนับสนุนให้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรนี้ และขอขอบคุณผู้บริหารสำนักงานฯ ข้าราชการสำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศที่ได้ให้ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการจัดทำเอกสารวิชาการส่วนบุคคลฉบับนี้ รวมทั้งขอขอบคุณ เพื่อนนักศึกษาร่วมหลักสูตรทุกคนทั้งในส่วนของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงาน เลขาธิการวุฒิสภาที่ได้หล่อหลอมความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในการขับเคลื่อนองค์กรไปสู่องค์กร แห่งนวัตกรรมและการคิดสร้างสรรค์ที่มีขีดสมรรถนะสูง เป็นระบบราชการ 4.0 และมีระบบ การปฏิบัติงานและให้บริการในรูปแบบ Smart People, Digital & SMART Parliament

นายปัญญา โคตเถร

นักศึกษหลักสูตรการพัฒนานักบริหารระดับสูง

สำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ รุ่นที่ 12

สถาบันพระปกเกล้า

วันที่.....เดือน....พ.ศ. ....

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการศึกษา	1
1.1.1 แผนปฏิบัติการของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2563-2565	1
1.1.2 ยุทธศาสตร์การบริหารทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา	4
1.1.3 มาตรฐานความเป็นมืออาชีพ สายงานวิเทศสัมพันธ์	5
1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา	9
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	9
1.4 ประชากรในการศึกษา	10
1.5 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา	10
1.6 ระยะเวลาในการศึกษา	10
1.7 วิธีดำเนินการศึกษา	10
1.8 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	11
1.9 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	12
1.10 นิยามศัพท์เฉพาะ	12
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีและการทบทวนวรรณกรรม	15
2.1 สมรรถนะ (Competency) ของข้าราชการรัฐสภาสามัญ	15
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ (Competency)	18
2.3 อำนาจหน้าที่ของสำนักงานองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ	20
2.4 แผนกลยุทธ์ของสำนักงานองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ พ.ศ. 2563-2565	21
2.5 การบริหารงานภาครัฐแนวใหม่	22
2.6 แนวคิดการทูตรัฐสภา	25

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.7 ภูมิหลังเกี่ยวกับสมัชชารัฐสภาเอเชียและบทบาทของคณะผู้แทนรัฐสภาไทย	27
2.7.1 สมัชชารัฐสภาเอเชีย (Asian Parliamentary Assembly : APA)	27
2.7.2 โครงสร้างของสมัชชารัฐสภาเอเชีย	30
2.7.3 ลักษณะการประชุมของสมัชชารัฐสภาเอเชีย	31
2.7.4 สารระสำคัญร่างข้อมติคณะกรรมการสมัชชารัฐสภาเอเชีย	35
2.7.5 คณะผู้แทนรัฐสภาไทยในสมัชชารัฐสภาเอเชีย	45
2.7.6 บทบาทของคณะผู้แทนรัฐสภาไทยในการปฏิบัติภารกิจ ที่เกี่ยวข้องกับการประชุม	48
2.8 การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	51
บทที่ 3 วิธีการศึกษา	57
3.1 การศึกษาเอกสารภูมิหลังเกี่ยวกับการปฏิบัติภารกิจของคณะผู้แทนรัฐสภาไทย	57
3.2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเจ้าหน้าที่ ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนรัฐสภาไทย	58
3.3 การสังสมข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการ และความคาดหวังของคณะผู้แทนรัฐสภาไทย	59
3.4 การสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	60
3.5 การสำรวจข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ จุดอ่อน และจุดแข็ง เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของนักวิเทศสัมพันธ์	60
3.6 กรอบความคิดการเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านรัฐสภาต่างประเทศ : กรณีศึกษา บทบาทของคณะผู้แทนรัฐสภาไทยในสมัชชารัฐสภาเอเชีย	60
บทที่ 4 ผลการศึกษา	63
4.1 ผลการศึกษาเอกสารภูมิหลังเกี่ยวกับการปฏิบัติภารกิจของคณะผู้แทนรัฐสภาไทย	63
4.1.1 ภาพรวมการดำเนินงานของสมัชชารัฐสภาเอเชีย	63
4.1.2 ความเชื่อมั่นและการยอมรับศักยภาพของรัฐสภาต่างประเทศ ที่มีต่อคณะผู้แทนรัฐสภาไทย	63
4.1.3 บทบาทของคณะผู้แทนรัฐสภาไทยในเวทีการประชุม	64

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.1.4 การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนฯ ทั้งก่อนการประชุม ระหว่างการประชุม และภายหลังการประชุมเสร็จสิ้น	64
4.1.5 ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ	64
4.2 ผลการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเจ้าหน้าที่ ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนรัฐสภาไทย	65
4.2.1 ความต้องการและความคาดหวังของคณะผู้แทนรัฐสภาไทย ในการปฏิบัติภารกิจ	66
4.2.2 ความต้องการและความคาดหวังของคณะผู้แทนรัฐสภาไทย ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนรัฐสภาไทย	66
4.2.3 การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนรัฐสภาไทย	67
4.2.4 ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ	68
4.3 ผลการสั่งสมข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการ และความคาดหวังของคณะผู้แทนรัฐสภาไทย	70
4.3.1 ความต้องการและความคาดหวังของคณะผู้แทนรัฐสภาไทย ในสมัชชารัฐสภาเอเชีย	70
4.3.2 การถ่ายทอดองค์ความรู้ระหว่างคณะผู้แทนรัฐสภาไทย ในสมัชชารัฐสภาเอเชีย	73
4.3.3 การปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ในเวทีการประชุม	74
4.4 ผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	75
4.4.1 สมาชิกรัฐสภาในฐานะผู้แทนรัฐสภาไทยที่เข้าร่วมการประชุมสมัชชาใหญ่ สมัชชารัฐสภาเอเชีย ครั้งที่ 10 ระหว่างวันที่ 20-25 พฤศจิกายน 2560 ณ นครอิสตันบูล สาธารณรัฐตุรกี	75
4.4.2 สมาชิกรัฐสภาในฐานะผู้แทนรัฐสภาไทยที่เข้าร่วมการประชุม คณะกรรมการว่าด้วยสังคมและวัฒนธรรม ระหว่างวันที่ 12-15 กุมภาพันธ์ 2562 ณ กรุงเทพฯ	76

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.5 ผลการสำรวจข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ จุดอ่อน และจุดแข็ง เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของนักวิเทศสัมพันธ์	77
4.5.1 ผู้อำนวยการสำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ	77
4.5.2 ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานสมาคมรัฐสภาและสมาคมเลขาธิการรัฐสภา และนักวิเทศสัมพันธ์ กลุ่มงานสมาคมรัฐสภาและสมาคมเลขาธิการรัฐสภา สำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ	78
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	81
5.1 บทสรุป	81
5.1.1 บทบาทของคณะผู้แทนรัฐสภาไทย	81
5.1.2 การบูรณาการการบริหารจัดการ	82
5.1.3 การจัดทำเอกสารสารัตถะ	85
5.1.4 การพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะของนักวิเทศสัมพันธ์	87
5.2 ข้อเสนอแนะ	88
5.2.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	88
5.2.2 ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ	89
5.2.3 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ	89
บรรณานุกรม	94
ภาคผนวก	96
ก แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้รับบริการ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในการเข้าร่วมการประชุมรัฐสภาระหว่างประเทศ	97
ข แบบสอบถามเพื่อการศึกษาค้นคว้าส่วนบุคคล เรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านต่างประเทศ : กรณีศึกษา บทบาทของคณะผู้แทนรัฐสภาไทยในสมัชชารัฐสภาเอเชีย	99
ค แบบรายการตรวจสอบการดำเนินงาน	101
ประวัติผู้ศึกษา	105

สารบัญตาราง

ตาราง

หน้า

1. ตารางแสดงข้อมูลเปรียบเทียบระหว่างสมาชิกรัฐสภาเอเชียกับองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ 41

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1. โครงสร้างของสมาชิกอาวุโสมัชชารัฐสภาเอเชีย	39
2. การดำเนินการรับรองข้อมติคณะกรรมการและประเด็นอื่น ๆ	40
3. กรอบความคิดการเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านรัฐสภาต่างประเทศ	62
4. กรอบผลการศึกษการเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านรัฐสภาต่างประเทศ	80

บทที่ 1

บทนำ

สืบเนื่องมาจากพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 หมวด 1 การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี มาตรา 6 กำหนดว่า การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้แก่ การบริหารราชการเพื่อบรรลุเป้าหมาย ดังต่อไปนี้ (1) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน (2) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ (3) มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ (4) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น (5) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์ (6) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ (7) มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ และพระราชกฤษฎีกาฯ หมวด 3 การบริหารราชการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มาตรา 11 กำหนดว่า ส่วนราชการมีหน้าที่พัฒนาความรู้ในส่วนราชการ เพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ โดยต้องรับรู้ข้อมูลข่าวสารและสามารถประมวลผลความรู้ในด้านต่าง ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และเหมาะสมกับสถานการณ์ รวมทั้งต้องส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถ สร้างวิสัยทัศน์และปรับเปลี่ยนทัศนคติของข้าราชการในสังกัดให้เป็นบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและมีการเรียนรู้ร่วมกัน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการของส่วนราชการให้สอดคล้องกับการบริหารราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามพระราชกฤษฎีกานี้ ด้วยเหตุนี้ ผู้ศึกษาจึงได้มุ่งหวังที่จะเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพการปฏิบัติงานราชการเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงได้จัดทำเอกสารวิชาการส่วนบุคคล โดยยกกรณีศึกษา **“การเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านรัฐสภาต่างประเทศ : กรณีศึกษาบทบาทของคณะผู้แทนรัฐสภาไทยในสมัชชารัฐสภาเอเชีย”** เพื่อประโยชน์แห่งการเรียนรู้ร่วมกันในการปฏิบัติงานราชการและเพื่อการพัฒนา ปรับปรุง ต่อยอด และประยุกต์วิธีการปฏิบัติงานราชการให้มีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์ยิ่งขึ้น ในเบื้องต้น ผู้ศึกษาขอนำเสนอภาพรวมความเป็นมาและความสำคัญของการศึกษาซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการศึกษา

1.1.1 แผนปฏิบัติราชการของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2563-2565

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้ประกาศใช้แผนปฏิบัติราชการฯ พ.ศ. 2563-2565 เพื่อให้มีทิศทางการพัฒนาที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580)

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (2560-2564) และแนวนโยบายของประเทศ รวมทั้งสามารถรองรับและสนับสนุน การดำเนินบทบาทภารกิจของสถาบันนิติบัญญัติให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเกิดความคุ้มค่าต่อส่วนราชการสังกัดรัฐสภา

แผนปฏิบัติการฯ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์ ขององค์กรดังนี้

วิสัยทัศน์

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรก้าวสู่การเป็น SMART Parliament

พันธกิจ

- 1) เสริมสร้างกระบวนการนิติบัญญัติให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล
- 2) เสริมสร้างบทบาทและความร่วมมือในเวทีรัฐสภาอาเซียนและรัฐสภาระหว่าง ประเทศ
- 3) เสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชนในระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

เป้าหมายองค์กรระยะ 5 ปี

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง (High Performance Organization) เป็นระบบราชการ 4.0 และมีระบบการปฏิบัติงาน และให้บริการในรูปแบบ Digital & SMART Parliament

ยุทธศาสตร์องค์กร

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาองค์กรให้ก้าวสู่การเป็น SMART Parliament

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ผลักดันให้รัฐสภาไทยเป็นศูนย์กลางความร่วมมือในเวทีรัฐสภา อาเซียนและรัฐสภาระหว่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เพื่อสนับสนุนงานนิติบัญญัติ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ปฏิรูปองค์กรและยกระดับศักยภาพบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญ มีธรรมาภิบาลและความผาสุกในการปฏิบัติงาน

ตามแผนปฏิบัติการฯ ได้มีการกำหนดพันธกิจด้านต่างประเทศซึ่งได้ระบุ ให้มีการเสริมสร้างบทบาทและความร่วมมือในเวทีรัฐสภาอาเซียนและรัฐสภาระหว่างประเทศ โดยได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่ 2 ซึ่งได้ระบุให้มีการผลักดันให้รัฐสภาไทยเป็นศูนย์กลางความร่วมมือ ในเวทีรัฐสภาอาเซียนและรัฐสภาระหว่างประเทศ ทั้งนี้ ยุทธศาสตร์ที่ 2 มีตัวชี้วัด 10 ข้อ คือ

- ตัวชี้วัดที่ 1 ร้อยละความสำเร็จของการดำเนินการตามแผนกลยุทธ์การส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีและความร่วมมือด้านต่างประเทศของรัฐสภา
- ตัวชี้วัดที่ 2 ร้อยละความสำเร็จในการดำเนินการส่งเสริมบทบาทของรัฐสภาไทยในเวทีระหว่างประเทศ ซึ่งมี 2 ตัวชี้วัดย่อย
- 1) จำนวนประเด็นที่เสนอต่อที่ประชุมรัฐสภาระหว่างประเทศ
  - 2) ร้อยละความสำเร็จของการส่งต่อประเด็นหารือกับรัฐสภาระหว่างประเทศให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป
- ตัวชี้วัดที่ 3 ร้อยละความสำเร็จในการเสริมสร้างบทบาทการทูตรัฐสภา (ด้านรัฐสภาระหว่างประเทศ) (2 ตัวชี้วัดย่อย)
- ตัวชี้วัดที่ 4 ร้อยละความสำเร็จในการดำเนินภารกิจแบบบูรณาการด้านต่างประเทศ ซึ่งมี 2 ตัวชี้วัดย่อย
- 1) จำนวนประเด็นสารัตถะที่มีการบูรณาการด้านต่างประเทศที่ใช้ในการประชุมรัฐสภาระหว่างประเทศ การเยือนต่างประเทศ หรือเนื้อหาประกอบการปฏิบัติหน้าที่ล่าม หรือการจัดทำงานแปลให้แก่สมาชิกรัฐสภา
  - 2) ร้อยละของฐานข้อมูลด้านต่างประเทศ เช่น รายงานการประชุมพหุภาคี/ทวิภาคี งานแปล บทความ ข้อมูลเกี่ยวกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนนำไปใช้ในภารกิจด้านต่างประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและถูกต้อง
- ตัวชี้วัดที่ 5 ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อบทบาทในการสนับสนุนการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีและความร่วมมือในเวทีรัฐสภาระหว่างประเทศ
- ตัวชี้วัดที่ 6 ระดับความสำเร็จในการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
- ตัวชี้วัดที่ 7 ระดับความสำเร็จของการวิจัยและพัฒนาด้านกฎหมายและพัฒนาด้านประชาคมอาเซียน (ได้แก่ กฎหมายภายใน กฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายอาเซียน และการบูรณาการกฎหมาย)
- ตัวชี้วัดที่ 8 ระดับความสำเร็จของการพัฒนาข้อมูลด้านประชาคมอาเซียนและระบบสารสนเทศมาใช้ในวงงานรัฐสภา

ตัวชี้วัดที่ 9 ระดับความสำเร็จของการพัฒนาเครือข่ายด้านประชาคมอาเซียน
ของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา

ตัวชี้วัดที่ 10 ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อ
บทบาทในการสนับสนุนการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีและ
ความร่วมมือในเวทีประชาคมอาเซียน

ดังนั้น การที่จะขับเคลื่อนภารกิจด้านการต่างประเทศของฝ่ายนิติบัญญัติให้บรรลุ
เป้าหมายและวิสัยทัศน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถาบัน
นิติบัญญัติ ประเทศชาติ และประชาชน รวมทั้งสนับสนุนพันธกิจและยุทธศาสตร์ขององค์กรให้บรรลุ
ตามแผนปฏิบัติการฯ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการดำเนินงานการบูรณาการ
การบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ และสร้างแนวทางการดำเนินงานใหม่ที่มีประสิทธิภาพทั้งในส่วนของ
คณะผู้แทนรัฐสภาไทยและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สอดคล้องกับแผนปฏิรูปราชการฯ

1.1.2 ยุทธศาสตร์การบริหารทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา

ยุทธศาสตร์การบริหารทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ฉบับที่ 3
(พ.ศ. 2561-2565) ได้กำหนดกรอบทิศทางและแนวทางการพัฒนางานด้านทรัพยากรบุคคล
ของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ให้สอดคล้องกับการปฏิบัติการหลักด้านการสนับสนุนกระบวนการ
นิติบัญญัติ รวมทั้งสามารถรองรับสภาพแวดล้อมและบริบทขององค์กรที่เปลี่ยนแปลง สร้างบุคลากร
ของรัฐสภาให้เป็นบุคลากรที่ทันสมัย อีกทั้งเป็นคนดี คนเก่ง สามารถปฏิบัติงานเพื่อบรรลุเป้าหมาย
ของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์การบริหารทรัพยากรบุคคลดังกล่าวประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่
ยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลให้มีประสิทธิภาพ
ยึดหลักธรรมาภิบาล

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ขับเคลื่อนและผลักดันให้ทรัพยากรบุคคลเป็นคนดี มีคุณธรรม
จริยธรรมและกล้ายืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง

ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีความเชี่ยวชาญ มีศักยภาพสูง
และนำมาสนับสนุนภารกิจด้านกระบวนการนิติบัญญัติอย่างมี
ประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างความผาสุกและพัฒนาคุณภาพชีวิตให้มีความสุขอย่างสมดุล
ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารทรัพยากรบุคคลฯ คณะอนุกรรมการข้าราชการรัฐสภา
(อ.ก.ร.) เฉพาะกิจ ศึกษาและจัดทำยุทธศาสตร์การบริหารทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการ

สังกัดรัฐสภาได้ระบุไว้ว่า ยุทธศาสตร์การบริหารทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2561-2565) ได้นำเอาสถานการณ์ และสภาพแวดล้อมในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาองค์กร และพัฒนาประเทศมาเป็นข้อมูล เพื่อจุดมุ่งหมายให้การบริหารทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการ สังกัดรัฐสภาสอดคล้องกับสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ภายใต้วิสัยทัศน์ **“บริหาร จัดการทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาตามหลักธรรมาภิบาล ให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีคุณภาพชีวิตที่ดี”** โดยมุ่งให้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการ สังกัดรัฐสภาให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญทั้งในด้านวิชาการและการให้บริการ เพื่อสนับสนุนกระบวนการนิติบัญญัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถตอบสนองต่อความต้องการ ของสมาชิกรัฐสภา ประชาชน หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งตอบสนองหรือรองรับต่อการเปลี่ยนแปลง ตามสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างครบถ้วนและเหมาะสม

ดังนั้น การเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านรัฐสภาต่างประเทศจะเป็นประโยชน์ ในการสนับสนุนและส่งเสริมยุทธศาสตร์การบริหารทรัพยากรบุคคลฯ ทั้ง 4 ยุทธศาสตร์ เพื่อให้ การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ด้วยเหตุผลดังกล่าว การพัฒนาและยกระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องของนักวิเทศ สัมพันธ์เป็นการตอบสนองและสนับสนุนแผนยุทธศาสตร์การบริหารทรัพยากรบุคคลฯ ตามที่กำหนดไว้ และยังเป็นการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องของนักวิเทศสัมพันธ์ให้มีการวางแผน การดำเนินงานในเชิงรุก และมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานที่อยู่ใน ความรับผิดชอบและได้รับมอบหมาย รวมทั้งการสนับสนุนการนำนวัตกรรมทางด้านเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารสมัยใหม่มาปรับประยุกต์ใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ลดขั้นตอนและต้นทุนการดำเนินงานให้เกิดการตอบสนองอย่างทันการณ์ และเกิดความคุ้มค่า และเสริมสร้างศักยภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งยังเป็นการเสริมสร้าง ความผาสุกและพัฒนาคุณภาพชีวิตให้มีความสุขอย่างสมดุลตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1.1.3 มาตรฐานความเป็นมืออาชีพ สายงานวิเทศสัมพันธ์

คณะทำงานทบทวนและจัดทำคู่มือมาตรฐานความเป็นมืออาชีพ สายงานวิเทศ สัมพันธ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในคณะอนุกรรมการพัฒนาองค์กรให้เป็นมืออาชีพด้านนิติบัญญัติ ได้กล่าวไว้ในเอกสารคู่มือมาตรฐานความเป็นมืออาชีพ สายงานวิเทศสัมพันธ์ (ฉบับแก้ไขปรับปรุง) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ว่า สายงานวิเทศสัมพันธ์นับเป็นสายงานที่มีความสำคัญต่อภารกิจ ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรที่มีภารกิจหลักในการสนับสนุนการปฏิบัติงานด้าน ต่างประเทศของรัฐสภาแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา คณะกรรมาธิการ และบุคคล ในวงงานรัฐสภา เพื่อให้กระบวนการทำงานด้านนิติบัญญัติดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

ทั้งนี้ สายงานวิเทศสัมพันธ์เป็นตำแหน่งวิชาการ ปฏิบัติหน้าที่ภายใต้ภารกิจหลัก 3 สำนัก ประกอบด้วย สำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ สำนักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และสำนักภาษาต่างประเทศ โดยมีลักษณะงานทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านต่างประเทศของรัฐสภา

อนึ่ง คณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา (ก.ร.) ได้กำหนดความรู้ ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับสายงานวิเทศสัมพันธ์ ดังนี้

1) มาตรฐานความรู้ความสามารถที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

(1) ความรู้ด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

คำจำกัดความ : ความรู้ด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หมายถึง ความรู้ความเข้าใจด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ การศึกษาวิเคราะห์ ติดตามข้อมูลข่าวสาร ด้านการเมือง เศรษฐกิจ และความสัมพันธ์ของประเทศต่าง ๆ เพื่อใช้ความรู้ดังกล่าวในการประสานงานองค์กรระหว่างประเทศ การเยือนต่างประเทศและการประชุมระหว่างประเทศ การอำนวยความสะดวกให้กับคณะเดินทางของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และคณะกรรมการ และการต้อนรับคณะอาคันตุกะซึ่งมาเยือนในฐานะแขกของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือรัฐสภาไทย

(2) ความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ

คำจำกัดความ : ความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ หมายถึง ความรู้ความเข้าใจด้านภาษาต่างประเทศ ทั้งด้านหลักไวยากรณ์ การสื่อสารและหลักการเขียน เพื่อปฏิบัติงานด้านการแปลสรุปหรือเรียบเรียงเอกสารราชการภาษาต่างประเทศ การปฏิบัติหน้าที่ล่ามในการเยือนหรือศึกษาดูงานต่างประเทศของสมาชิกรัฐสภา รวมถึงการมาเยือนของอาคันตุกะจากต่างประเทศ

2) มาตรฐานความรู้เรื่องกฎหมายและกฎระเบียบราชการ

(1) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและข้อบังคับการประชุม

คำจำกัดความ : มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และข้อบังคับการประชุมที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน

(2) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. 2554 และพระราชบัญญัติระเบียบราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. 2554

คำจำกัดความ : มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. 2554 และพระราชบัญญัติระเบียบราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. 2554 ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน

(3) กฎหมายและกฎระเบียบราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง

คำจำกัดความ : มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและกฎระเบียบราชการอื่นที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานด้านนั้น ๆ

3) มาตรฐานด้านทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่งประเภทวิชาการ

(1) ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์

คำจำกัดความ : ทักษะในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(2) ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ

คำจำกัดความ : ทักษะในการนำภาษาอังกฤษมาใช้ในการงาน

(3) ทักษะการคำนวณ

คำจำกัดความ : ทักษะในการทำความเข้าใจคิดคำนวณและประมวลผลข้อมูลต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง

(4) ทักษะการจัดการข้อมูล

คำจำกัดความ : ทักษะในการบริหารจัดการข้อมูลตลอดจนวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประโยชน์ในงาน

4) มาตรฐานด้านสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่งประเภทวิชาการ (สมรรถนะหลัก)

(1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์

คำจำกัดความ : ความมุ่งมั่นจะปฏิบัติหน้าที่ราชการให้ดีหรือให้เกินมาตรฐานที่มีอยู่ โดยมาตรฐานนี้อาจเป็นผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมาของตนเองหรือเกณฑ์วัดผลสัมฤทธิ์ที่ส่วนราชการกำหนดขึ้น อีกทั้งยังหมายรวมถึงการสร้างสรรค์พัฒนาผลงานหรือกระบวนการปฏิบัติงานตามเป้าหมายที่ยากและท้าทายชนิดที่อาจไม่เคยมีผู้ใดสามารถกระทำได้มาก่อน

(2) การบริการที่ดี

คำจำกัดความ : ความตั้งใจและความพยายามของข้าราชการในการให้บริการต่อประชาชน ข้าราชการ หรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(3) การส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ

คำจำกัดความ : ความสนใจใฝ่รู้ส่งเสริมความรู้ ความสามารถของตนในการปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยการศึกษา ค้นคว้า และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง จนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้เชิงวิชาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ากับการปฏิบัติราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์

(4) การยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรมและจริยธรรม

คำจำกัดความ : การดำรงตนและประพฤติปฏิบัติอย่างถูกต้องเหมาะสม ทั้งตามกฎหมายคุณธรรม จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพและจรรยาบรรณข้าราชการเพื่อรักษาศักดิ์ศรีแห่งความเป็นข้าราชการ

(5) การทำงานเป็นทีม

คำจำกัดความ : ความตั้งใจที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่นเป็นส่วนหนึ่งของทีมหน่วยงานหรือส่วนราชการ โดยผู้ปฏิบัติมีฐานะเป็นสมาชิกไม่จำเป็นต้องมีฐานะหัวหน้าทีม รวมทั้งความสามารถในการสร้างและรักษาสัมพันธภาพกับสมาชิกในทีม

5) มาตรฐานด้านสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่งประเภทวิชาการ (สมรรถนะเฉพาะตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ)

(1) สมรรถนะด้านการวิเคราะห์

คำจำกัดความ : การทำความเข้าใจและวิเคราะห์สถานการณ์ประเด็นปัญหาแนวคิดโดยการแยกแยะประเด็นออกเป็นส่วนย่อย ๆ หรือทีละขั้นตอน รวมถึงการจัดหมวดหมู่อย่างเป็นระเบียบเปรียบเทียบแง่มุมต่าง ๆ สามารถลำดับความสำคัญช่วงเวลาเหตุและผลที่นำไปของกรณีต่าง ๆ ได้

(2) สมรรถนะด้านการดำเนินการเชิงรุก

คำจำกัดความ : การเล็งเห็นปัญหาหรือโอกาสพร้อมทั้งจัดการเชิงรุกกับปัญหานั้นโดยอาจไม่มีใครร้องขอ และอย่างไม่ย่อท้อ หรือใช้โอกาสนั้นให้เกิดประโยชน์ต่องานตลอดจนการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ใหม่ ๆ เกี่ยวกับงานด้วย เพื่อแก้ปัญหา ป้องกันปัญหาหรือสร้างโอกาสด้วย

(3) สมรรถนะด้านการสร้างสัมพันธภาพ

คำจำกัดความ : สร้างหรือสัมพันธภาพฉันทมิตรเพื่อความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เกี่ยวข้องกับงาน

ดังนั้น การเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านรัฐสภาต่างประเทศจำเป็นต้องพัฒนามาตรฐานความรู้ ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะที่ใช้ในการปฏิบัติงาน มาตรฐานความรู้เรื่องกฎหมายและกฎระเบียบราชการ มาตรฐานด้านทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่งประเภทวิชาการ และมาตรฐานด้านสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่งประเภทวิชาการทั้งในส่วนสมรรถนะหลักและสมรรถนะเฉพาะตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ ตามที่คณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา (ก.ร.) กำหนดไว้ พร้อมกันนี้ การปฏิบัติงานด้านรัฐสภาต่างประเทศจะต้องมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล เพื่อสามารถตอบสนองและขับเคลื่อนวิสัยทัศน์พันธกิจ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์ขององค์กรไปสู่การปฏิบัติและให้เกิดเป็นผลสำเร็จ เอกสารวิชาการ

เรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านรัฐสภาต่างประเทศ : กรณีศึกษาบทบาทของคณะผู้แทนรัฐสภาไทยในสมัชชารัฐสภาเอเชียจึงมีความสำคัญและเป็นช่องทางในการเพิ่มองค์ความรู้และนำเสนอแนวทางที่เป็นไปได้ในการเติมเต็มความต้องการและความคาดหวังขององค์กรอย่างมีหลักการ รวมทั้งสนับสนุนการเตรียมความพร้อมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านวิทยาการและเทคโนโลยี เพื่อยกระดับศักยภาพการปฏิบัติงานสู่ความเป็นเลิศ

1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา

1.2.1 เพื่อสนับสนุนแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2563-2565 และยุทธศาสตร์การบริหารทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2561-2565)

1.2.2 เพื่อเพิ่มองค์ความรู้และยกระดับบทบาทการมีส่วนร่วมของคณะผู้แทนรัฐสภาไทยในเวทีการประชุมรัฐสภาระหว่างประเทศภายใต้กรอบการประชุมสมัชชารัฐสภาเอเชีย และเพิ่มความเชื่อมั่นและการยอมรับในศักยภาพการปฏิบัติภารกิจด้านการต่างประเทศของคณะผู้แทนฯ ให้กับคณะผู้แทนรัฐสภาต่างประเทศ

1.2.3 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักวิเทศสัมพันธ์ตามมาตรฐานความเป็นมืออาชีพสายงานวิเทศสัมพันธ์ให้เป็นที่ยอมรับและมีความเป็นมืออาชีพ

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

1.3.1 ศึกษาความต้องการและความคาดหวังของคณะผู้แทนรัฐสภาไทยในสมัชชารัฐสภาเอเชียที่มีต่อนักวิเทศสัมพันธ์ แล้วนำความต้องการและความคาดหวังดังกล่าวมาพัฒนาและยกระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติภารกิจด้านการต่างประเทศของคณะผู้แทนฯ ภายใต้กรอบการประชุมสมัชชารัฐสภาเอเชีย

1.3.2 สืบค้นข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ จุดอ่อน และจุดแข็งเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารสำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานสมาคมรัฐสภาและสมาคมเลขาธิการรัฐสภา และนักวิเทศสัมพันธ์ กลุ่มงานสมาคมรัฐสภาและสมาคมเลขาธิการรัฐสภา สำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ ที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของนักวิเทศสัมพันธ์ แล้วนำข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะดังกล่าวมาประเมินจุดอ่อน จุดแข็ง เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพและสมรรถนะของนักวิเทศสัมพันธ์ รวมทั้งเพื่อนำไปสู่การจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและปฏิบัติ

1.3.3 แสวงหาแนวทางที่เหมาะสมในการเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านรัฐสภาต่างประเทศในเชิงรุกทั้งในส่วนคณะผู้แทนฯ และนักวิเทศสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ โดยคำนึงถึง

การยกระดับศักยภาพการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล บุคลากรมีทักษะสูง และตอบสนองต่อแผนปฏิบัติราชการฯ ที่ระบุถึงการเสริมสร้างบทบาทและความร่วมมือในเวทีรัฐสภาอาเซียนและรัฐสภาระหว่างประเทศไปสู่การปฏิบัติ รวมทั้งสมาชิกรัฐสภา คณะผู้แทนฯ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสถานการณ์โลกปัจจุบันและความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีแบบก้าวกระโดด

1.4 ประชากรในการศึกษา

- 1.4.1 คณะผู้แทนรัฐสภาไทยในสมัชชารัฐสภาเอเชีย
- 1.4.2 ผู้บริหารสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
- 1.4.3 นักวิเทศสัมพันธ์ กลุ่มงานสมาคมรัฐสภาและสมาคมเลขาธิการรัฐสภา สำนักงานองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

1.5 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

- 1.5.1 สมาชิกรัฐสภาในฐานะผู้แทนรัฐสภาไทยที่เข้าร่วมการประชุมสมัชชาใหญ่สมัชชารัฐสภาเอเชีย ครั้งที่ 10 ระหว่างวันที่ 20-25 พฤศจิกายน 2560 ณ นครอิสตันบูล สาธารณรัฐตุรกี จำนวน 3 คน
- 1.5.2 สมาชิกรัฐสภาในฐานะผู้แทนรัฐสภาไทยที่เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการว่าด้วยสังคมและวัฒนธรรม ระหว่างวันที่ 12-15 กุมภาพันธ์ 2562 ณ กรุงเทพฯ จำนวน 3 คน
- 1.5.3 ผู้อำนวยการสำนักงานองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ
- 1.5.4 ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานสมาคมรัฐสภาและสมาคมเลขาธิการรัฐสภา และนักวิเทศสัมพันธ์ กลุ่มงานสมาคมรัฐสภาและสมาคมเลขาธิการรัฐสภา สำนักงานองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ จำนวน 6 คน

1.6 ระยะเวลาในการศึกษา

เดือนมีนาคม-มิถุนายน พ.ศ. 2563

1.7 วิธีดำเนินการศึกษา

เอกสารการศึกษา เรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านรัฐสภาต่างประเทศ : กรณีศึกษาบทบาทของคณะผู้แทนรัฐสภาไทยในสมัชชารัฐสภาเอเชียฉบับนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้การศึกษาเชิงคุณภาพ

(Qualitative Research) และเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย

1.7.1 การศึกษาเอกสารภูมิหลังเกี่ยวกับการปฏิบัติภารกิจของคณะผู้แทนรัฐสภาไทยในการเข้าร่วมการประชุมภายใต้กรอบการประชุมสมัชชารัฐสภาเอเชีย ระหว่างปี พ.ศ. 2559-2562

1.7.2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะรัฐสภาไทยในการเข้าร่วมการประชุมภายใต้กรอบการประชุมสมัชชารัฐสภาเอเชีย ระหว่างปี พ.ศ. 2559-2562

1.7.3 การสังสมข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการและความคาดหวังของคณะผู้แทนรัฐสภาไทยในการเข้าร่วมการประชุมภายใต้กรอบการประชุมสมัชชารัฐสภาเอเชีย ระหว่างปี พ.ศ. 2559-2562

1.7.4 การสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

1) สมาชิกรัฐสภาในฐานะผู้แทนรัฐสภาไทยที่เข้าร่วมการประชุมสมัชชาใหญ่สมัชชารัฐสภาเอเชีย ครั้งที่ 10 ระหว่างวันที่ 20-25 พฤศจิกายน 2560 ณ นครอิสตันบูล สาธารณรัฐตุรกี จำนวน 3 คน

2) สมาชิกรัฐสภาในฐานะผู้แทนรัฐสภาไทยที่เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการว่าด้วยสังคมและวัฒนธรรม ระหว่างวันที่ 12-15 กุมภาพันธ์ 2562 ณ กรุงเทพฯ จำนวน 3 คน

1.7.5 การสำรวจข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ จุดอ่อน และจุดแข็งเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของนักวิเทศสัมพันธ์

1) ผู้อำนวยการสำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ

2) ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานสมาคมรัฐสภาและสมาคมเลขาธิการรัฐสภาและนักวิเทศสัมพันธ์ กลุ่มงานสมาคมรัฐสภาและสมาคมเลขาธิการรัฐสภา สำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ จำนวน 6 คน

1.8 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1.8.1 รายงานผลการดำเนินงานการเข้าร่วมการประชุมของคณะผู้แทนรัฐสภาไทยและการดำเนินงานของนักวิเทศสัมพันธ์ทั้งก่อน ระหว่าง และภายหลังการประชุมเสร็จสิ้น

1.8.2 การถอดบทเรียนจากการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนฯ ในการเข้าร่วมการประชุมภายใต้กรอบการประชุมสมัชชารัฐสภาเอเชีย

1.8.3 การวิเคราะห์ผลการสังเกตจากการดำเนินงานทั้งในส่วนของผู้แทนฯ และนักวิเทศสัมพันธ์ ในฐานะเจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนฯ

1.8.4 การวิเคราะห์ผลการสั่งสมข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการและความคาดหวังของผู้แทนฯ ที่เข้าร่วมการประชุมสมัชชาใหญ่สมัชชารัฐสภาเอเชีย ครั้งที่ 10 และการประชุมคณะกรรมการว่าด้วยสังคมและวัฒนธรรมของสมัชชารัฐสภาเอเชีย

1.8.5 การวิเคราะห์ผลจากแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้รับบริการ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการเข้าร่วมการประชุมรัฐสภาระหว่างประเทศ

1.8.6 การวิเคราะห์ผลจากแบบสอบถามผู้บริหารสำนักงานองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานสมาคมรัฐสภาและสมาคมเลขาธิการรัฐสภา และนักวิเทศสัมพันธ์ กลุ่มงานสมาคมรัฐสภาและสมาคมเลขาธิการรัฐสภา สำนักงานองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ เพื่อสำรวจข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ จุดอ่อน และจุดแข็งเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของนักวิเทศสัมพันธ์

1.9 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.9.1 ทำให้แผนปฏิบัติราชการของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2563-2565 และยุทธศาสตร์การบริหารทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2561-2565) ได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดการปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ

1.9.2 ทำให้คณะผู้แทนรัฐสภาไทยในสมัชชารัฐสภาเอเชียมีองค์ความรู้ มีบทบาทนำในการมีส่วนร่วมในเวทีการประชุมรัฐสภาระหว่างประเทศภายใต้กรอบการประชุมสมัชชารัฐสภาเอเชีย และคณะผู้แทนฯ ได้สนับสนุนและส่งเสริมบทบาทบัญญัติต่าง ๆ แนวนโยบายแห่งรัฐ แผนยุทธศาสตร์ชาติ และวิสัยทัศน์ที่ระบุถึงการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีและความร่วมมือระหว่างประเทศให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น รวมทั้งคณะผู้แทนรัฐสภาต่างประเทศมีความเชื่อมั่นและให้การยอมรับในศักยภาพการปฏิบัติภารกิจด้านการต่างประเทศของคณะผู้แทนฯ

1.9.3 ทำให้นักวิเทศสัมพันธ์มีแนวทางการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ มีทักษะและศักยภาพสูง และสามารถยกระดับการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพตามมาตรฐานความเป็นมืออาชีพสายงานวิเทศสัมพันธ์ รวมทั้งมีความเป็นมืออาชีพ

1.10 นิยามศัพท์เฉพาะ

ประสิทธิภาพ หมายถึง การทำหรือการปฏิบัติให้เกิดผลการดำเนินงานให้สำเร็จลุล่วงตามความต้องการและความคาดหวัง และบรรลุตามวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติหน้าที่ โดยคำนึงถึงการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับบทบาทและภารกิจของสมาชิกรัฐสภาและคณะผู้แทนฯ ในการประชุมรัฐสภาระหว่างประเทศภายใต้กรอบการประชุมสมัชชารัฐสภาเอเชียให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ศักยภาพ หมายถึง ความรู้ และความสามารถในการกระทำใด ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายขององค์กร มีการพัฒนาการปฏิบัติงานอย่างมีระบบ และการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตรงตามวัตถุประสงค์

สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่ทำให้บุคคลสร้างผลงานได้โดดเด่นในองค์การ

กรอบการประชุมสมัชชาวิเทศสภาเอเชีย หมายถึง การประชุมต่าง ๆ ภายใต้สมัชชาวิเทศสภาเอเชีย ได้แก่ การประชุมสมัชชาใหญ่สมัชชาวิเทศสภาเอเชีย การประชุมคณะมนตรีบริหารสมัชชาวิเทศสภาเอเชีย และการประชุมคณะกรรมการสมัชชาวิเทศสภาเอเชีย จำนวน 4 คณะ ประกอบด้วย คณะกรรมการว่าด้วยสังคมและวัฒนธรรม คณะกรรมการว่าด้วยเศรษฐกิจและการพัฒนาที่ยั่งยืน คณะกรรมการว่าด้วยการเมือง และคณะกรรมการว่าด้วยงบประมาณและแผนงาน

คณะผู้แทนรัฐสภาไทยในสมัชชาวิเทศสภาเอเชีย คณะผู้แทนรัฐสภาไทย หรือ คณะผู้แทนฯ หมายถึง สมาชิกรัฐสภาที่ได้รับการแต่งตั้งจากรัฐสภาให้ดำเนินกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกประเทศและปฏิบัติภารกิจภายใต้กรอบการประชุมสมัชชาวิเทศสภาเอเชีย มีวาระการดำรงตำแหน่ง 2 ปี

ข้อมติคณะกรรมการ หมายถึง ข้อมติคณะกรรมการสมัชชาวิเทศสภาเอเชีย ทั้ง 4 คณะ ซึ่งที่ประชุมสมัชชาใหญ่สมัชชาวิเทศสภาเอเชียให้การรับรองแล้ว

ร่างข้อมติคณะกรรมการ หมายถึง ร่างข้อมติคณะกรรมการสมัชชาวิเทศสภาเอเชีย ทั้ง 4 คณะ ซึ่งอยู่ในวาระการพิจารณาของคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง และที่ประชุมสมัชชาใหญ่สมัชชาวิเทศสภาเอเชียยังไม่ให้การรับรอง

กฎบัตรของสมัชชาวิเทศสภาเอเชีย (Charter of the Asian Parliamentary Assembly) หมายถึง ธรรมนูญของสมัชชาวิเทศสภาเอเชีย ซึ่งกำกับการดำเนินงานของสมัชชาวิเทศสภาเอเชียให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ข้อบังคับการประชุม (Rules of Procedure of the Asian Parliamentary Assembly) หมายถึง กฎ ระเบียบ กติกา และข้อกำหนดของสมัชชาวิเทศสภาเอเชีย ซึ่งควบคุมการประชุมภายใต้กรอบสมัชชาวิเทศสภาเอเชียให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ประธานสมัชชาใหญ่สมัชชาวิเทศสภาเอเชีย หรือ ประธานสมัชชาใหญ่ฯ (The APA President of the Asian Parliamentary Assembly) หมายถึง ผู้ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประธานสมัชชาใหญ่สมัชชาวิเทศสภาเอเชีย มีวาระการดำรงตำแหน่ง 2 ปี

ที่ประชุมสมัชชาใหญ่สมัชชาวิเทศสภาเอเชีย หรือ ที่ประชุมสมัชชาใหญ่ฯ (The Plenary Session of the Asian Parliamentary Assembly) หมายถึง การประชุมสมัชชาใหญ่สมัชชาวิเทศสภา

เอเชีย ซึ่งเป็นการประชุมเต็มคณะ และจัดขึ้นปีละ 1 ครั้ง และจัดขึ้นในประเทศที่ดำรงตำแหน่งประธานสมัชชาใหญ่ฯ

ที่ประชุมคณะมนตรีบริหารสมัชชารัฐสภาเอเชีย หรือ **ที่ประชุมคณะมนตรีบริหารฯ** (The Executive Council of the Asian Parliamentary Assembly) หมายถึง การประชุมคณะมนตรีบริหารสมัชชารัฐสภาเอเชีย เป็นไปตามกฎบัตร (Charter) ข้อ 10 ซึ่งกำหนดให้จัดการประชุมคณะมนตรีบริหารฯ อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง กล่าวคือ จัดประชุมก่อนการประชุมสมัชชาใหญ่ฯ 3 เดือน และจัดประชุมทันทีก่อนการประชุมสมัชชาใหญ่ฯ โดยจัดขึ้นในประเทศที่เคยเป็นประธานสมัชชาใหญ่ฯ

ที่ประชุมคณะกรรมการสมัชชารัฐสภาเอเชีย หรือ **ที่ประชุมคณะกรรมการฯ** (The Standing Committee of the Asian Parliamentary Assembly) หมายถึง การประชุมคณะกรรมการสมัชชารัฐสภาเอเชียคณะใดคณะหนึ่ง หรือทั้ง ๔ คณะ การประชุมคณะกรรมการฯ จะจัดขึ้นในประเทศรัฐสภาสมาชิกฯ ที่หมุนเวียนรับเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมฯ ทั้งนี้ ในแต่ละปีรัฐสภาสมาชิกฯ ที่เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมฯ จะไม่ซ้ำประเทศ สำหรับการกำหนดให้รัฐสภาสมาชิกประเทศใดเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมฯ ขึ้นอยู่กับมติที่ประชุมสมัชชาใหญ่ฯ ให้การรับรอง โดยรัฐสภาสมาชิกประเทศนั้นจะต้องแจ้งความประเทศให้ที่ประชุมคณะมนตรีบริหารฯ พิจารณา และนำเข้าสู่ที่ประชุมสมัชชาใหญ่ฯ ให้การรับรอง แล้วแจ้งเวียนให้รัฐสภาสมาชิกฯ ทราบ

นักวิเทศสัมพันธ์ หมายถึง ข้าราชการตำแหน่งประเภทวิชาการประจำกลุ่มงานสมาคมรัฐสภาและสมาคมเลขาธิการรัฐสภา สำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ

เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน หมายถึง นักวิเทศสัมพันธ์ประจำกลุ่มงานสมาคมรัฐสภาและสมาคมเลขาธิการรัฐสภา สำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ

เจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนฯ หมายถึง นักวิเทศสัมพันธ์ประจำกลุ่มงานสมาคมรัฐสภาและสมาคมเลขาธิการรัฐสภา สำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ ซึ่งได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนฯ ในการเข้าร่วมการประชุมรัฐสภาระหว่างประเทศภายใต้กรอบการประชุมสมัชชารัฐสภาเอเชีย

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีและการทบทวนวรรณกรรม

ผู้ศึกษาขอเสนอแนวคิดทฤษฎีและการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องในการศึกษา ซึ่งใช้เป็นแนวทางในจัดทำเอกสารวิชาการที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพงาน ด้านรัฐสภาต่างประเทศ การเพิ่มบทบาทการมีส่วนร่วมของคณะผู้แทนฯ ในเวทีการประชุมรัฐสภา ระหว่างประเทศภายใต้กรอบการประชุมสมัชชารัฐสภาเอเชีย และการเพิ่มขีดสมรรถนะ การปฏิบัติงานของนักวิเทศสัมพันธ์ รวมทั้งเพื่อให้การปฏิบัติงานของนักวิเทศสัมพันธ์มีประสิทธิภาพ มีศักยภาพสูง เป็นไปตามสมรรถนะตามที่คณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา (ก.ร.) กำหนดไว้ และเพื่อเป็นการสนับสนุนแผนปฏิบัติการของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2563-2565 รวมทั้งยุทธศาสตร์การบริหารทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2561-2565)

ผู้ศึกษาได้ใช้แนวคิดทฤษฎีและการทบทวนวรรณกรรมในการจัดทำเอกสารวิชาการ ประกอบด้วย (1) สมรรถนะ (Competency) ของข้าราชการรัฐสภาสามัญ (2) แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ (Competency) (3) อำนาจหน้าที่ของสำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ (4) แผนกลยุทธ์ของสำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ พ.ศ. 2563-2565 (5) การบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ (6) แนวคิดการทูตรัฐสภา (7) ภูมิหลังเกี่ยวกับสมัชชารัฐสภาเอเชียและบทบาทของคณะผู้แทนรัฐสภาไทย และ (8) การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดมีดังต่อไปนี้

2.1 สมรรถนะ (Competency) ของข้าราชการรัฐสภาสามัญ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. 2554 ได้กล่าวถึงสมรรถนะว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่ทำให้บุคคลสร้างผลงานได้โดดเด่นในองค์การ ทั้งนี้ มาตรฐานด้านสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย

- 1) สมรรถนะหลัก
- 2) สมรรถนะทางการบริหาร
- 3) สมรรถนะเฉพาะตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ

สมรรถนะหลักมี 5 ด้าน ได้แก่

- 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Achievement Motivation)

- 2) การบริการที่ดี (Service Mind)
- 3) การสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ (Expertise)
- 4) การยึดมั่นในความถูกต้อง ซอบธรรม และจริยธรรม (Integrity)
- 5) การทำงานเป็นทีม (Teamwork)

สมรรถนะทางการบริหารมี 6 ด้าน ได้แก่

- 1) สภาวะผู้นำ
- 2) วิสัยทัศน์
- 3) การวางกลยุทธ์ภาครัฐ
- 4) ศักยภาพเพื่อนำการปรับเปลี่ยน
- 5) การควบคุมตนเอง
- 6) การสอนงานและการมอบหมายงาน

สมรรถนะเฉพาะตามลักษณะงานที่ปฏิบัติมี 16 ด้าน ได้แก่

- 1) การคิดวิเคราะห์
- 2) การมองภาพองค์รวม
- 3) การใส่ใจและพัฒนาผู้อื่น
- 4) การสั่งการตามอำนาจหน้าที่
- 5) การสืบเสาะหาข้อมูล
- 6) ความเข้าใจข้อแตกต่างทางวัฒนธรรม
- 7) ความเข้าใจผู้อื่น
- 8) ความเข้าใจองค์กรและระบบราชการ
- 9) การดำเนินการเชิงรุก
- 10) การตรวจสอบความถูกต้องตามกระบวนการ
- 11) ความมั่นใจในตนเอง
- 12) ความยืดหยุ่นผ่อนปรน
- 13) ศิลปะการสื่อสารจูงใจ
- 14) สุนทรียภาพทางศิลปะ
- 15) ความผูกพันที่ดีต่อส่วนราชการ
- 16) การสร้างสัมพันธภาพ

ผู้ศึกษาเห็นว่า การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการรัฐสภาสามัญจะต้องมีสมรรถนะตามที่ คณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา (ก.ร.) กำหนดทั้งในส่วนสมรรถนะหลัก สมรรถนะทางการบริหาร และสมรรถนะเฉพาะตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ

สำหรับการปฏิบัติงานของนักวิเทศสัมพันธ์ นอกเหนือจากจะต้องมีสมรรถนะตามที่ คณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา (ก.ร.) กำหนดไว้แล้ว จะต้องมีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะเฉพาะตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

สมรรถนะหลัก ได้แก่

- 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์
- 2) การบริการที่ดี
- 3) การส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ
- 4) การยึดมั่นในความถูกต้อง ชอบธรรม และจริยธรรม
- 5) การทำงานเป็นทีม

สมรรถนะเฉพาะตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ ได้แก่

- 1) การคิดวิเคราะห์
- 2) การดำเนินการเชิงรุก
- 3) การสร้างสัมพันธภาพ

ทักษะที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ได้แก่

- 1) ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์
- 2) ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ
- 3) ทักษะการคำนวณ
- 4) ทักษะการจัดการข้อมูล

ความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงาน ได้แก่

- 1) ความรู้ด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
- 2) ความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ
- 3) ความรู้ด้านกฎหมาย กฎ และระเบียบ
  - (1) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และข้อบังคับการประชุม
  - (2) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. 2554 และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. 2554
  - (3) กฎหมาย และกฎระเบียบราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง

ดังนั้น นักวิเทศสัมพันธ์จะต้องพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะให้ เป็นไปตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา (ก.ร.) กำหนด และการปฏิบัติงานนั้นจะต้องสามารถ ตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของสมาชิกรัฐสภา ผู้บริหารสำนักงานฯ ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และบุคคลในวงงานรัฐสภาได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการปฏิบัติงานนั้นเป็นไป ในลักษณะส่งเสริมบทบาทบัญญัติต่าง ๆ แนวนโยบายแห่งรัฐ แผนยุทธศาสตร์ชาติ และวิสัยทัศน์ที่ระบุถึง การส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีและความร่วมมือระหว่างประเทศให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้นตามแผนปฏิบัติ ราชการของสำนักงานฯ

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ (Competency)

ศิริรัตน์ ชุณหทล้าย (2549, หน้า 20-26) ได้อธิบายความสำคัญของสมรรถนะ (Competency) ว่า สมรรถนะเป็นเครื่องชนิดหนึ่งที่กำลังได้รับความนิยมและทวีความสำคัญต่อการบริหารทรัพยากร บุคคล องค์กรชั้นนำต่าง ๆ ได้นำระบบสมรรถนะมาเป็นพื้นฐานในการพัฒนาทรัพยากรบุคคล อย่างเป็นระบบต่อเนื่อง สามารถใช้ทรัพยากรได้อย่างถูกทิศทาง และคุ้มค่ากับการลงทุน นอกจากนี้ สมรรถนะยังเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่บุคลากรในองค์กรอีกทางหนึ่ง ดังนั้น สมรรถนะ จึงมีความสำคัญต่อการบริหารทรัพยากรบุคคลขององค์กร ดังนี้

- 1) เป็นเครื่องมือช่วยในการแปลงวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ วัฒนธรรมองค์กร และยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ขององค์กรไปสู่การกระบวนกรบริหารทรัพยากรบุคคล
  - 2) เป็นเครื่องมือในการพัฒนาความสามารถของบุคลากรในองค์กรอย่างมีระบบต่อเนื่อง และสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ วัฒนธรรมองค์กร และยุทธศาสตร์ขององค์กร
  - 3) เป็นมาตรฐานการแสดงผลการปฏิบัติงานที่ดีในการทำงานของบุคลากร ซึ่งสามารถนำไปใช้ ในการวัดผลการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรได้อย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ
  - 4) เป็นพื้นฐานสำคัญของระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลในด้านต่าง ๆ ขององค์กร เช่น การสรรหาและการคัดเลือกบุคลากร การพัฒนาบุคลากร การประเมินผลการปฏิบัติงาน การพัฒนา ความก้าวหน้าทางอาชีพ และการวางแผนการสืบทอดตำแหน่งและการจ่ายผลตอบแทน เป็นต้น
- สมรรถนะมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของข้าราชการและองค์กรดังนี้
- 1) ช่วยให้การคัดสรรบุคคลที่มีลักษณะดีทั้งความรู้ ทักษะ และความสามารถ ตลอดจน พฤติกรรมที่เหมาะสมกับงานเพื่อปฏิบัติงานให้สำเร็จตามความต้องการขององค์กรอย่างแท้จริง
  - 2) ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานทราบถึงระดับความสามารถของตัวเองว่าอยู่ในระดับใดและต้อง พัฒนาในเรื่องใด และช่วยให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น
  - 3) ใช้ประโยชน์ในการพัฒนาฝึกอบรมแก่ข้าราชการ และบุคลากร

4) ช่วยสนับสนุนให้ตัวชี้วัดหลักของผลงาน (Key Performance Indicators : KPIs) บรรลุเป้าหมาย

5) ป้องกันไม่ให้ผลงานเกิดจากโชคชะตาเพียงอย่างเดียว เช่น ยอดขายของพนักงานขายเพิ่มขึ้นสูงกว่าเป้าที่กำหนดทั้ง ๆ ที่พนักงานขายคนนั้นไม่ค่อยตั้งใจทำงานมากนัก แต่เนื่องจากความต้องการของตลาดสูง จึงทำให้ยอดขายเพิ่มขึ้นเองโดยไม่ต้องลงแรงอะไรมาก

6) ช่วยให้เกิดการหล่อหลอมไปสู่สมรรถนะขององค์กรที่ดีขึ้น เพราะถ้าทุกคนปรับ Competency ของตัวเองให้เข้ากับผลงานที่องค์กรต้องการ จะส่งผลให้เกิดเป็น Competency เฉพาะขององค์กรนั้น ๆ ในระยะยาว เช่น เป็นองค์กรแห่งการคิดสร้างสรรค์เพราะทุกคนในองค์กรมี Competency ในเรื่องการคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking)

นอกจากการใช้สมรรถนะในการพัฒนาบุคลากรแล้ว หน่วยงานยังสามารถนำระบบสมรรถนะไปใช้ในการบริหารงานบุคคลในมิติต่าง ๆ ดังนี้

1) การสรรหาและคัดเลือกบุคคล (Recruitment and Selection) หน่วยงานสามารถนำสมรรถนะของตำแหน่งที่ต้องการสรรหา และคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการไปทำเป็นแบบทดสอบหรือแบบสัมภาษณ์เพื่อคัดเลือกบุคคลที่มีคุณลักษณะที่ดี มีความรู้ ทักษะ ความสามารถ ตลอดจนพฤติกรรมที่เหมาะสมกับตำแหน่งงาน เพื่อให้ได้คนที่มีผลการปฏิบัติงานตรงตามที่ต้องการอย่างแท้จริง

2) การประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคคล (Performance Appraisal) ผู้บริหารหน่วยงานสามารถนำผลการประเมินสมรรถนะ Competency Gap ของเจ้าหน้าที่มาใช้ให้สอดคล้องกับการประเมินผลการปฏิบัติงานซึ่งแสดงถึงการพัฒนาตนเองตามแผนพัฒนารายบุคคล (Individual Development Plan : IDP)

3) การให้รางวัลและค่าตอบแทน (Reward and Compensation) การบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ได้นำระบบการให้รางวัลและค่าตอบแทนมาใช้เพิ่มเติมจากการเลื่อนขั้นเงินเดือนอย่างเดียวเป็นการบริหารค่าตอบแทนที่สามารถช่วยเพิ่มแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่ที่มีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองและพัฒนางานมากขึ้น การนำระบบสมรรถนะมาใช้จะช่วยให้การให้รางวัลและค่าตอบแทนแก่ผู้ที่มีสมรรถนะในการทำงานสูงจะได้รับค่าตอบแทนที่สูงกว่า และบุคลากรจะเห็นความสำคัญในการพัฒนาตนเองให้สูงยิ่งขึ้นส่งผลให้สมรรถนะขององค์กรยิ่งสูงขึ้นตามไปด้วย นอกจากนี้ยังช่วยให้การบริหารค่าตอบแทนและการให้รางวัลมีความโปร่งใสและเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น

4) การวางแผนความก้าวหน้าทางอาชีพ (Career Planning and Succession Plan) ระบบสมรรถนะทำให้หน่วยงานสามารถทราบจุดอ่อนและจุดแข็งของเจ้าหน้าที่ที่มีอยู่ และทราบถึงทักษะหรือความสามารถที่จำเป็นสำหรับตำแหน่งเป้าหมายในอนาคตของเจ้าหน้าที่แต่ละคน

5) การประเมินผลสัมฤทธิ์ (Result-Based Management) ในปัจจุบันจะยึดยุทธศาสตร์ขององค์การเป็นหลักโดยมีตัวชี้วัด (KPIs) ในระดับต่าง ๆ เป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จ ปัจจุบันข้าราชการเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาประเทศ โดยทำหน้าที่เป็นแกนหลักในการนำนโยบายของรัฐไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และสนองตอบความต้องการของประชาชน การเปลี่ยนแปลงของสังคมและเศรษฐกิจมีผลทำให้ข้าราชการต้องปฏิบัติงานแบบมืออาชีพมากขึ้น

ผู้ศึกษาเห็นว่า การนำแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะมาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานมีความสำคัญ เพราะแนวคิดดังกล่าวเป็นกลยุทธ์เชิงปฏิบัติการในการผลักดันให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ เนื่องจากความก้าวหน้าในสายอาชีพ และการให้รางวัลและค่าตอบแทนเป็นแรงจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง สร้างขีดความสามารถเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และผลักดันให้ผู้ปฏิบัติงานเปลี่ยนแปลงรูปแบบการดำเนินงาน สร้างแนวทางการดำเนินงานใหม่ที่มีประสิทธิภาพ และนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสมัยใหม่มาปรับใช้ในการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดความคล่องตัว ลดขั้นตอนและต้นทุนการดำเนินงานให้เกิดการตอบสนองอย่างทันการณ์ เกิดความคุ้มค่า และสอดคล้องกับเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสถานการณ์โลกปัจจุบันและความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา รวมทั้งสามารถปฏิบัติงานภายใต้สถานการณ์ฉุกเฉินโดยที่ยังคงเป้าหมายและวิสัยทัศน์ขององค์กรยังอยู่ และได้รับการสนับสนุนสืบต่อไป

2.3 อำนาจหน้าที่ของสำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ

สำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1) ดำเนินการเกี่ยวกับงานของสภาผู้แทนราษฎรและหน่วยประจำชาติไทยในสหภาพรัฐสภา สมัชชารัฐสภาอาเซียน สหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก งานสมาคมรัฐสภา งานสมาคมเลขาธิการรัฐสภา งานประชุมสมาชิกรัฐสภาภาคพื้นเอเชียและแปซิฟิก งานประชุมสมาชิกรัฐสภาภาคพื้นเอเชียและแปซิฟิกว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา การประชุมสมาคมรัฐสภาเอเชียเพื่อสันติภาพ การประชุมยุวสมาชิกรัฐสภาเอเชีย-ยุโรป การประชุมเชิงปฏิบัติการว่าด้วยความสัมพันธ์เหนือ-ใต้ ในยุคโลกาภิวัตน์ การประชุมสมาชิกรัฐสภาโลกว่าด้วยถิ่นที่อยู่อาศัย และงานกิจการพิเศษอื่น

2) รวบรวมข้อมูล ศึกษา วิเคราะห์ ติดตามสถานการณ์ต่าง ๆ ด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมของนานาประเทศทุกภูมิภาค องค์การระหว่างประเทศ และอื่น ๆ ที่จะนำไปสู่การพิจารณาในการประชุมองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศและการประชุมพิเศษ

- 3) ดำเนินการด้านรัฐสภาศึกษา วิเคราะห์ลักษณะงานของรัฐสภาไทยกับงานของรัฐสภาต่างประเทศ และหน่วยงานที่สนับสนุนการดำเนินงานของรัฐสภาต่างประเทศ
  - 4) ดำเนินการแปลเอกสารการประชุม เอกสารทางวิชาการ เพื่อประกอบการพิจารณา และศึกษาของคณะผู้แทนรัฐสภาไทยและประธานรัฐสภา
  - 5) ดำเนินการประสานข้อมูล ศึกษางานองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศและหน่วยงาน ตลอดจนความร่วมมือ จัดทำภูมิหลัง และกรณีศึกษาในหัวข้อเรื่องที่เป็นประโยชน์ในวงงานรัฐสภา
  - 6) ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการคณะผู้แทนในการเตรียมการเดินทางไปประชุมระหว่างประเทศ
  - 7) ดำเนินการจัดทำรายงานการเดินทาง รายงานผลการประชุม ตลอดจนประมวลผลการประชุมเพื่อเผยแพร่แก่บุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
  - 8) ดำเนินการติดตามผลการปฏิบัติตามมติของที่ประชุมองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ และการประชุมพิเศษ
  - 9) ดำเนินการจัดประชุมระหว่างประเทศในกรณีรัฐสภาไทยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมในประเทศไทย
  - 10) ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย
- ผู้ศึกษาเห็นว่า การปฏิบัติงานของนักวิเทศสัมพันธ์อย่างมีประสิทธิภาพเป็นการสนับสนุนอำนาจหน้าที่ของสำนักฯ ให้การดำเนินการกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องบรรลุตามวัตถุประสงค์ ดังนั้น ในการปฏิบัติงาน นักวิเทศสัมพันธ์จะต้องตระหนักถึงอำนาจหน้าที่ของสำนักฯ และควรพัฒนาและยกระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานเพื่อสนับสนุนอำนาจหน้าที่ของสำนักฯ รวมทั้งสนับสนุนภารกิจด้านการต่างประเทศของฝ่ายนิติบัญญัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์ยิ่งขึ้น

2.4 แผนกลยุทธ์ของสำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ พ.ศ. 2563-2565

สำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศในฐานะส่วนราชการในสังกัดสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มีภารกิจหลักในการสนับสนุนให้รัฐสภาไทยเป็นศูนย์กลางความร่วมมือในเวทีรัฐสภาอาเซียนและรัฐสภาระหว่างประเทศ ตามที่ปรากฏในยุทธศาสตร์ที่ 2 ของแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2563-2565 จึงได้จัดทำแผนกลยุทธ์ของสำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ พ.ศ. 2563-2565 เพื่อเป็นคู่มือเชิงยุทธศาสตร์ให้แก่บุคลากรในสำนักฯ สำหรับประกอบการปฏิบัติราชการในส่วนที่เกี่ยวข้องให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามแผนปฏิบัติราชการในระดับสำนักงานฯ

แผนกลยุทธ์ของสำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ พ.ศ. 2563-2565 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ และค่านิยมของสำนักฯ ดังนี้

วิสัยทัศน์ คือ สำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศสนับสนุนการดำเนินการด้านรัฐสภาระหว่างประเทศตามภารกิจของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อก้าวสู่การเป็น SMART Parliament

พันธกิจ คือ เสริมสร้างบทบาทและความร่วมมือในเวทีรัฐสภาอาเซียนและรัฐสภาระหว่างประเทศ

เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ คือ

- 1) เสริมสร้างบทบาทความร่วมมือในเวทีรัฐสภาอาเซียนและรัฐสภาระหว่างประเทศ
- 2) เสริมสร้างบทบาทการทูตรัฐสภาในเวทีรัฐสภาอาเซียนและรัฐสภาระหว่างประเทศ

ค่านิยมของสำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ

- 1) สามัคคี
- 2) มีวินัย
- 3) ใจซื่อตรง

ผู้ศึกษาเห็นว่า สำนักฯ มีบทบาทสำคัญในสนับสนุนภารกิจด้านการต่างประเทศของฝ่ายนิติบัญญัติในส่วนของการประชุมรัฐสภาระหว่างประเทศ เพื่อให้การดำเนินงานด้านการต่างประเทศของฝ่ายนิติบัญญัติเป็นไปตามแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานฯ และเสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมืออันดีระหว่างรัฐสภาต่างประเทศ รวมทั้งสร้างเครือข่ายด้านรัฐสภาต่างประเทศ นอกจากนี้ การที่จะบรรลุเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ตามที่กำหนดไว้นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องของบุคลากรสำนักฯ ผ่านการส่งเสริมองค์ความรู้ ความสามารถ ทักษะ สมรรถนะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง และเรียนรู้ร่วมกัน รวมทั้งการเข้าถึงแหล่งข้อมูล การบริหารจัดการความรู้ การถ่ายทอดความรู้อย่างเป็นระบบเพื่อให้บุคลากรสามารถคิดค้นเทคนิค วิธีการ นวัตกรรม ลดขั้นตอนที่เกินความจำเป็น พัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น และพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมและการเรียนรู้ ดังนั้น เอกสารการศึกษาฉบับนี้จะเป็นการนำเสนอแนวทางการปฏิบัติงานที่ดีและเป็นไปได้เพื่อให้บุคลากรนำไปปรับประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง

2.5 การบริหารงานภาครัฐแนวใหม่

บุญเกียรติ การระเวกพันธุ์ และคณะ (บทความ เรื่อง การบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management) เผยแพร่ในเว็บไซต์สถาบันพระปกเกล้า) ได้กล่าวว่า การบริหารงาน

ภาครัฐแนวใหม่ คือ การปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการภาครัฐโดยนำหลักการเพิ่มประสิทธิภาพของระบบราชการและการแสวงหาประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ โดยการนำเอาแนวทางหรือวิธีการบริหารงานของภาคเอกชนมาปรับใช้กับการบริหารงานภาครัฐ เช่น การบริหารงานแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ การบริหารงานแบบมีมืออาชีพ การคำนึงถึงหลักความคุ้มค่า การจัดการโครงสร้างที่กะทัดรัดและแนวราบ การเปิดโอกาสให้เอกชนเข้ามาแข่งขัน การให้บริการสาธารณะ การให้ความสำคัญต่อค่านิยม จรรยาบรรณวิชาชีพ คุณธรรมและจริยธรรม ตลอดจนทั้งการมุ่งเน้นการให้บริการแก่ประชาชนโดยคำนึงถึงคุณภาพเป็นสำคัญ

บทความเรื่องดังกล่าวได้ระบุเหตุผลที่ต้องนำแนวคิดการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่มาใช้ดังต่อไปนี้

1) กระแสโลกาภิวัตน์ส่งผลให้สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนที่ต้องเพิ่มศักยภาพและความยืดหยุ่นในการปรับเปลี่ยนเพื่อตอบสนองความต้องการของระบบที่เปลี่ยนแปลงไป

2) ระบบราชการไทยมีปัญหาที่สำคัญ คือ ความเสื่อมถอยของระบบราชการและขาดธรรมาภิบาล ถ้าภาครัฐไม่ปรับเปลี่ยนและพัฒนาการบริหารจัดการของภาครัฐเพื่อไปสู่องค์กรสมัยใหม่ โดยยึดหลักธรรมาภิบาล จะส่งผลบั่นทอนความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ทั้งยังเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต

เฉลิมเผ่า อัจฉนนท์ ได้กล่าวไว้ในเอกสารประกอบการศึกษา หลักสูตรการพัฒนาผู้บริหารระดับสูงสำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ รุ่นที่ 12 เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2563 ว่า การบริหารงานภาครัฐแนวใหม่เป็นการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานภาครัฐไปสู่การบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์เป็นเป้าหมายหลัก เพื่อผลประโยชน์สาธารณะของประชาชนเป็นจุดมุ่งหมายสูงสุด โดยใช้วิธีการบริหารจัดการองค์กร เช่น ปรับบทบาท ภารกิจ การมุ่งเน้นผลงาน เพื่อความคล่องตัวในการปฏิบัติงานขององค์กร โดยมีเป้าหมายพัฒนาองค์กร คือ ให้เป็นองค์กรที่มีผลสัมฤทธิ์และมีการบริหารแบบมืออาชีพ

ผู้ศึกษาเห็นว่า แนวคิดการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่เป็นแนวทางการพัฒนาองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย บุคลากรมีความเป็นมืออาชีพ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารสินทรัพย์ของภาครัฐให้เกิดประโยชน์สูงสุด ส่งเสริมระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมมือกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน และยกระดับความโปร่งใสและสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาในการบริหารราชการแผ่นดิน ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงใช้แนวคิดการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่เป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านรัฐสภาต่างประเทศสำหรับคณะผู้แทนฯ ในการเข้าร่วมการประชุม ภายใต้กรอบการประชุมสมัชชารัฐสภาเอเชีย ซึ่งมีแนวทางการดำเนินการดังนี้

1) เสริมสร้างองค์ความรู้ให้กับคณะผู้แทนฯ เพื่อคณะผู้แทนฯ จักได้ตระหนักรู้และเข้าใจ กำหนดบทบาทและหน้าที่ในการปฏิบัติภารกิจด้านการต่างประเทศภายใต้กรอบการประชุม สมัชชารัฐสภาเอเชีย ในขณะเดียวกัน สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประชุม และการมีส่วนร่วม รวมทั้งปรับกระบวนการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ

2) เสนอแนะบทบาทและภารกิจของคณะผู้แทนฯ ทั้งภายในประเทศและภายนอก ประเทศ และความสำคัญของการมีส่วนร่วมในเวทีการประชุมฯ รวมทั้งความสำคัญของการปฏิบัติ ภารกิจอื่น ๆ โดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติภารกิจ

3) กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงานที่ชัดเจน โดยมุ่งให้คณะผู้แทนฯ มีบทบาทและมีส่วนร่วมในเวทีการประชุมมากขึ้น รวมทั้งเพิ่มองค์ความรู้เกี่ยวกับข้อจำกัด และข้อผูกพันที่เกี่ยวข้อง เช่น หากคณะผู้แทนฯ รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประธานสมัชชาใหญ่ฯ หรือรองประธานสมัชชาใหญ่ฯ จะต้องเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสมัชชาใหญ่ฯ หรือการประชุม คณะกรรมการสมัชชารัฐสภาเอเชียในด้านที่ตนเองดำรงตำแหน่งรองประธานสมัชชาใหญ่ฯ ซึ่งมีข้อผูกพันด้านงบประมาณ และการเตรียมความพร้อมในการจัดประชุม เป็นต้น

4) วางแผนการดำเนินงานในเชิงรุกเพื่อมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ในการบริหารจัดการ เช่น การเตรียมความพร้อมสำหรับคณะผู้แทนฯ ในการเข้าร่วมการประชุมฯ การจัดเตรียมข้อมูล ประกอบการเข้าร่วมการประชุมฯ การเพิ่มองค์ความรู้ให้กับคณะผู้แทนฯ การกำหนดบทบาท และการมีส่วนร่วมในลักษณะต่าง ๆ ของคณะผู้แทนฯ การติดตามประเด็นระหว่างประเทศ ในสถานการณ์โลกปัจจุบันอย่างต่อเนื่อง และคดีวิเคราะห์เกี่ยวกับแนวโน้มของประเด็นระหว่าง ประเทศในอนาคต เป็นต้น การกำหนดการดำเนินงานในเชิงรุกยังเป็นการบูรณาการการบริหาร การเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นระบบเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าร่วมการประชุม และยังเป็น การแก้ไขปัญหาในกรณีที่จะต้องดำเนินงานในระยะกระชั้นชิด

5) สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งข้อมูลในระบบฐานข้อมูลออนไลน์ที่มีความเชื่อมโยง และบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกองค์กร พัฒนากลไก เพื่อสนับสนุนการสร้างองค์ความรู้ และนวัตกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของการดำเนินงาน และสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีที่มีความสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส มีค่าใช้จ่ายน้อย ลดขั้นตอนการดำเนินงานที่เกินความจำเป็น และตรวจสอบได้ รวมทั้งตอบสนองต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ทันการณ์ และสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา

6) กำหนดบทบาทและการมีส่วนร่วมของคณะผู้แทนฯ โดยให้เป็นไปในลักษณะ การสนับสนุนบทบัญญัติ แนวนโยบายแห่งรัฐ และแผนยุทธศาสตร์ชาติที่ระบุถึงการส่งเสริม ความสัมพันธ์อันดีและความร่วมมือระหว่างประเทศ และการประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์

และเกียรติภูมิของประเทศชาติ เช่น การจัดทำประเด็นในบทอภิปราย การเสนอประเด็นในร่างข้อมติ คณะกรรมาธิการฯ และการกล่าวสนับสนุนความร่วมมือระหว่างประเทศในการแก้ไขปัญหา ระหว่างประเทศที่ภูมิภาคเอเชียกำลังเผชิญและประเด็นปัญหาที่อยู่ในความสนใจของระหว่างประเทศ ในโอกาสการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ในเวทีการประชุมฯ เป็นต้น ทั้งนี้ การสนับสนุนให้คณะผู้แทนฯ ปฏิบัติภารกิจดังกล่าวยังเป็นการสนับสนุนยุทธศาสตร์ตามแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานเลขาธิการ สภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2563-2565 ยุทธศาสตร์ที่ 2 “ผลักดันให้รัฐสภาไทยเป็นศูนย์กลาง ความร่วมมือในเวทีรัฐสภาอาเซียนและรัฐสภาระหว่างประเทศ” ไปสู่การปฏิบัติ

2.6 แนวคิดการทูตรัฐสภา

สุภาสินี ขมะสุนทร (เอกสารรายงานการศึกษาส่วนบุคคล เรื่อง การทูตรัฐสภา กับการกอบกู้วิกฤตศรัทธาไทย, 2553, น. 9) กล่าวเกี่ยวกับการทูตรัฐสภาว่า การทูตรัฐสภา (Parliamentary Diplomacy) เป็นเครื่องมือที่รัฐสภาทั่วโลกใช้ทำหน้าที่ด้านต่างประเทศ และเป็นเป้าหมายของการทำหน้าที่ด้านต่างประเทศของรัฐสภาไปพร้อม ๆ กัน และยังรวมถึง การดำเนินงานของรัฐสภาในเรื่องต่างประเทศที่รัฐบาลดำเนินการต่อไปไม่ได้อีกแล้ว หรือในเรื่องที่รัฐบาลไม่สามารถดำเนินการได้และการดำเนินการของรัฐสภาโดยลำพังในเรื่องที่ รัฐสภาเห็นว่าสำคัญหรือเสียหายร้ายแรง สหภาพรัฐสภาได้จำแนก ความร่วมมือระหว่างประเทศ ของรัฐสภาไว้ 3 รูปแบบ ได้แก่ การทูตรัฐสภา (Parliamentary Diplomacy) ความร่วมมือระหว่าง รัฐสภา (Inter-Parliamentary Cooperation) และความร่วมมือด้านวิชาการระหว่างรัฐสภา (Technical Parliamentary Cooperation)

สุภาสินี ขมะสุนทร (เอกสารรายงานการศึกษาส่วนบุคคลเรื่องเดียวกัน, 2553, น. 19) กล่าวเกี่ยวกับศักยภาพของการทูตรัฐสภาว่า การทูตรัฐสภาเป็นการทูตแนวใหม่ที่กำลังเข้ามาแทน การทูตดั้งเดิมในฐานะการทูตที่เพิ่มทางเลือกให้แก่คู่ภาคีและคู่กรณีทั้งในระดับทวิภาคี ระดับพหุภาคี และระดับบุคคล และในทุกประเด็นปัญหาและทุกเรื่องที่มีความสำคัญต่อประเทศและระหว่าง ประเทศ และที่มีผลต่อประชาชน หรือจะส่งผลต่อความมั่นคงของมนุษย์ การทูตรัฐสภาเป็นการทูต ที่มีศักยภาพในตัวเอง เพราะตัวตนของรัฐสภาทำให้การทูตรัฐสภามีความอ่อนตัวและความคล่องตัว ในการนำมาใช้ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในการสร้างความเข้าใจและการระงับ ความขัดแย้ง และในการแสวงหาการริเริ่มใหม่ ๆ เพื่อคุณภาพของการเมืองระหว่างประเทศ สันติภาพและความมั่นคงของมนุษย์ภายใต้พลวัตการเปลี่ยนแปลงในโลกที่รวดเร็วและดำเนินอยู่ ตลอดเวลา

ละออ ภูธรใจ (เอกสารรายงานการศึกษาส่วนบุคคล เรื่อง บทบาทของเจ้าหน้าที่ในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศระดับทวิภาคี ศึกษากรณี : สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2556, น. 9) กล่าวเกี่ยวกับแนวคิดการทูตว่า การทูตเป็นส่วนหนึ่งของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่สามารถช่วยให้การดำเนินกิจการด้านต่างประเทศเป็นไปด้วยความราบรื่นและมีประโยชน์ต่อประเทศชาติ และเพื่อประโยชน์แห่งรัฐ

Gabriela Cuevas Barron (เอกสารคำกล่าวประธานสหภาพรัฐสภาจากเว็บไซต์สหภาพรัฐสภา, 2562) กล่าวถึงการทูตรัฐสภา (Parliamentary Diplomacy) ว่า การทูตรัฐสภาเป็นส่วนหนึ่งของความร่วมมือระหว่างประเทศที่เชื่อมโยงระหว่างประเทศกับประชาชน และสนับสนุนการดำเนินงานด้านรัฐสภาให้เกิดธรรมาภิบาลและสันติภาพโลก

ผู้ศึกษาตระหนักว่า แนวคิดการทูตรัฐสภามีความสำคัญในการยกระดับบทบาทการมีส่วนร่วมของคณะผู้แทนฯ ในเวทีการประชุมฯ เนื่องจากสมัชชารัฐสภาเอเชียมีประเทศสมาชิก จำนวน 44 ประเทศ ประเทศผู้สังเกตการณ์ จำนวน 14 ประเทศ และองค์กรผู้สังเกตการณ์ จำนวน 12 องค์กร ซึ่งในการประชุมแต่ละครั้ง จะมีคณะผู้แทนจากรัฐสภาสมาชิกฯ เข้าร่วมการประชุมมากกว่า 20 ประเทศ ดังนั้น คณะผู้แทนฯ สามารถใช้โอกาสดังกล่าวในการสนับสนุนแนวคิดการทูตรัฐสภาทั้งในกรอบทวิภาคีและพหุภาคี เช่น การแสดงความคิดเห็น การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประเด็นการประชุมระหว่างคณะผู้แทนรัฐสภาระหว่างประเทศซึ่งเข้าร่วมการประชุมฯ นอกจากนี้ การดำเนินงานตามแนวคิดการทูตรัฐสภาจะสนับสนุนให้คณะผู้แทนฯ สามารถปฏิบัติภารกิจที่ก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อประเทศชาติที่เป็นรูปธรรม เช่น การสนับสนุนการสร้างเครือข่ายรัฐสภาระหว่างประเทศในลักษณะการจัดตั้งกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทยระหว่างประเทศ การเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศกับประเทศสมาชิกสมัชชารัฐสภาเอเชียให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น การแลกเปลี่ยนการเยือนทางด้านรัฐสภา การยอมรับบทบาทนำของคณะผู้แทนฯ ในเวทีการประชุม และการประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ เกียรติภูมิ และการรักษาผลประโยชน์ของประเทศชาติ เป็นต้น รวมทั้งคณะผู้แทนฯ มีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ในเวทีการประชุม เช่น ประธานการประชุม รองประธานการประชุม ผู้เสนอรายงานการประชุม และผู้อภิปรายต่อประเด็นการประชุม เป็นต้น และยังสามารถบูรณาการแนวคิดการทูตรัฐสภาให้ขับเคลื่อนบทบาทบัญญัติต่าง ๆ แนวนโยบายแห่งรัฐ แผนยุทธศาสตร์ชาติ และบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องด้านต่างประเทศไปสู่การปฏิบัติ

2.7 ภูมิหลังเกี่ยวกับสมัชชารัฐสภาเอเชียและบทบาทของคณะผู้แทนรัฐสภาไทย

สืบเนื่องจากผู้ศึกษาได้ทำการศึกษา เรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านรัฐสภาต่างประเทศ : กรณีศึกษาบทบาทของคณะผู้แทนรัฐสภาไทยในสมัชชารัฐสภาเอเชีย ดังนั้น จึงขอนำเสนอภูมิหลังเกี่ยวกับสมัชชารัฐสภาเอเชีย (Asian Parliamentary Assembly : APA) และบทบาทหน้าที่ของคณะผู้แทนฯ ในสมัชชารัฐสภาเอเชียเป็นการเพิ่มองค์ความรู้ที่สำคัญในกรอบการปฏิบัติงาน รายละเอียดมีดังต่อไปนี้

2.7.1 สมัชชารัฐสภาเอเชีย (Asian Parliamentary Assembly : APA)

สมัชชารัฐสภาเอเชีย หรือ Asian Parliamentary Assembly : APA เป็นองค์การความร่วมมือระหว่างรัฐสภานานาชาติในภูมิภาคเอเชีย สมัชชารัฐสภาเอเชียแตกต่างจากองค์การระหว่างประเทศองค์การอื่น ๆ เช่น องค์การสหประชาชาติ (United Nations : UN) เป็นต้น ตรงที่ว่า สมัชชารัฐสภาเอเชียเป็นสมาคมระหว่างรัฐสภากับรัฐสภาด้วยกัน ไม่ใช่เป็นสมาคมระหว่างรัฐบาลต่อรัฐบาล สมัชชารัฐสภาเอเชียก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2542 มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนและเสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างรัฐสภาสมาชิกให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น การสร้างเครือข่ายด้านรัฐสภาระหว่างประเทศ และการสนับสนุนการพบปะหารือทั้งในกรอบทวิภาคี (Bilateral) และพหุภาคี (Multilateral) โดยอาศัยการทูตรัฐสภา (Parliamentary Diplomacy) และมิติด้านรัฐสภา (Parliamentary Dimension) เป็นเครื่องมือในการดำเนินการ

นอกจาก สมัชชารัฐสภาเอเชียยังเป็นเวทีรัฐสภาระหว่างประเทศในการพบปะหารือ การแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น ประสบการณ์ และข้อเสนอแนะต่อประเด็นปัญหาระหว่างประเทศที่ภูมิภาคเอเชียกำลังเผชิญในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการเมือง เศรษฐกิจ การพัฒนาที่ยั่งยืน สังคม และวัฒนธรรม เป็นต้น เพื่อร่วมกันแสวงหามาตรการที่ดีที่สุดในการจัดการประเด็นปัญหาเหล่านั้นผ่านกระบวนการดำเนินนิติบัญญัติ

สมัชชารัฐสภาเอเชีย มีหลักการสำคัญตามที่กำหนดไว้ในกฎบัตรของสมัชชารัฐสภาเอเชีย (Charter of the Asian Parliamentary Assembly) ข้อ 2 ดังต่อไปนี้

- 1) เน้นความเสมอภาคของประเทศสมาชิกสมัชชารัฐสภาเอเชีย
- 2) ตระหนักถึงความเป็นรัฐชาติอธิปไตย การอยู่ร่วมกันอย่างสันติ และการไม่แทรกแซงกิจการภายในของประเทศอื่น
- 3) เชื่อมมั่นในความเป็นมิตรภาพและการแก้ไขข้อพิพาทโดยสันติวิธี
- 4) สนับสนุนและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ต่อต้านการก่อการร้าย และตระหนักถึงสิทธิและเสรีภาพของประเทศอื่น ๆ
- 5) เน้นความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และการปกป้องสิ่งแวดล้อม

6) สนับสนุนการสร้างโครงสร้างพื้นฐานและกระตุ้นเศรษฐกิจเพื่อการพัฒนาโดยยึดผลประโยชน์ร่วมกันของประเทศสมาชิกในภูมิภาคเอเชีย

7) เชื่อมมั่นในหลักกฎหมายและแนวทางปฏิบัติทางด้านกฎหมายของประเทศสมาชิกสมัชชารัฐสภาเอเชีย โดยยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม การเมือง และเศรษฐกิจของประเทศในภูมิภาคเอเชีย

สมัชชารัฐสภาเอเชีย มีวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในกฎบัตรฯ ข้อ 3 ดังต่อไปนี้

- 1) เพื่อส่งเสริมเสรีภาพ ความยุติธรรมทางสังคม สันติภาพ ความมั่นคง และมีตรภาพ
- 2) เพื่อแบ่งปันความรู้อันหลากหลาย และส่งเสริมความรู้ในกลุ่มสมาชิก เพื่อให้เกิดความก้าวหน้าและความเท่าเทียมกัน
- 3) เพื่อร่วมมือกันใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรมนุษย์ และรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์ของสมาชิกทั้งหมด รวมทั้งตระหนักถึงอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมาอย่างถาวรในการใช้ทรัพยากรดังกล่าว
- 4) เพื่อจัดหาสวัสดิการด้านสุขภาพและโภชนาการของประชากรในกลุ่มประเทศสมาชิก
- 5) เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของกลุ่มประเทศในภูมิภาคเอเชีย เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของภูมิภาค

นอกจากประเด็นดังกล่าวข้างต้นแล้ว สมัชชารัฐสภาเอเชียยังให้ความสนใจในด้านความมั่นคงและความปลอดภัยระหว่างประเทศ โดยได้มีการสนับสนุนและส่งเสริมแผนสันติภาพ และกระบวนการประชาธิปไตยมาโดยตลอด รวมทั้งยังคงให้ความสนใจในประเด็นที่สำคัญต่าง ๆ ดังนี้

- 1) เศรษฐกิจ การค้าและการพัฒนา การเงินเพื่อการพัฒนา และการค้าพหุภาคี
- 2) ประชาธิปไตย ธรรมนูญ
- 3) สิทธิมนุษยชน บทบาทของกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ
- 4) สิทธิสตรี การมีส่วนร่วมของสตรีในทางการเมือง และการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีทุกรูปแบบ
- 5) สิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- 6) การสร้างความเข้มแข็งของประชาสังคมและการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันรัฐสภา

7) กฎหมายระหว่างประเทศและการเสริมสร้างการเคารพกฎหมายระหว่างประเทศ

8) ความร่วมมือระหว่างบุรุษและสตรี ความเสมอภาคระหว่างบุรุษ-สตรี

นอกจากนี้ สมัชชารัฐสภาเอเชียยังได้ประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดภายใต้วัตถุประสงค์ร่วมกันกับองค์การระหว่างประเทศอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีวัตถุประสงค์ร่วมกัน ดังที่ได้กล่าวแล้วข้างต้น ในระยะปัจจุบัน สมัชชารัฐสภาเอเชียมีกิจกรรมร่วมกับสหภาพรัฐสภาและองค์การระหว่างประเทศอื่น ๆ เพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดและเป็นรูปธรรมตามแนวโน้มบทบาทของสถาบันนิติบัญญัติที่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมอย่างใกล้ชิดกับภาครัฐบาลในด้านการต่างประเทศและปัญหาระหว่างประเทศ ดังจะเห็นได้จากข้อมติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนของสมัชชารัฐสภาเอเชียในด้านต่าง ๆ ซึ่งได้ระบุถึงการเสริมสร้างและขยายความสัมพันธ์เกี่ยวกับการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมและสนับสนุนการดำเนินงานร่วมกับองค์การระหว่างประเทศต่าง ๆ

ปัจจุบัน สมัชชารัฐสภาเอเชียประกอบด้วยประเทศสมาชิก (Full Member Countries) จำนวน 44 ประเทศ ประเทศผู้สังเกตการณ์ (Observer Countries) จำนวน 14 ประเทศ และองค์กรผู้สังเกตการณ์ (Observer Organizations) จำนวน 12 องค์กร ดังนี้

ประเทศสมาชิกของสมัชชารัฐสภาเอเชีย จำนวน 44 ประเทศ ประกอบด้วย อัฟกานิสถาน บารห์เรน บังกลาเทศ ภูฏาน กัมพูชา จีน ไชปรัส สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี อินโดนีเซีย อิหร่าน อิรัก จอร์แดน กาตาร์ คิริบาตี คูเวต คีร์กีซสถาน ลาว เลบานอน มาเลเซีย มัลดีฟส์ มองโกเลีย เนปาล ปากีสถาน ปาเลา ปาเลสไตน์ ฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐเกาหลี รัสเซีย ซาอุดีอาระเบีย สิงคโปร์ ศรีลังกา ซีเรีย ติมอร์-เลสเต ทาจิกิสถาน **ไทย** ตองกา ตุรกี สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ เวียดนาม เยเมน อินเดียน คาซัคสถาน อุซเบกิสถาน และอาเซอร์ไบจาน ทั้งนี้ ประเทศสมาชิกของสมัชชารัฐสภาเอเชียแบ่งออกเป็น 5 ภูมิภาคย่อย ดังนี้

- 1) ภูมิภาคเอเชียตะวันตก
- 2) ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- 3) ภูมิภาคเอเชียใต้
- 4) ภูมิภาคเอเชียตะวันออกและแปซิฟิก
- 5) ภูมิภาคเอเชียกลางและกลุ่มประเทศเครือรัฐเอกราช

ประเทศผู้สังเกตการณ์ของสมัชชารัฐสภาเอเชีย จำนวน 14 ประเทศ ประกอบด้วย ออสเตรเลีย ฟิจิ ญีปุ่น หมู่เกาะมาร์แชลล์ ไมโครนีเชีย นาอูรู นิวซีแลนด์ โอมาน ปาปัวนิวกินี ซามัว หมู่เกาะโซโลมอน ตูวาลู วานูอาตู และเติร์กเมนิสถาน

องค์กรผู้สังเกตการณ์ของสมัชชารัฐสภาเอเชีย จำนวน 12องค์กร ประกอบด้วย สหภาพรัฐสภาอาหรับ สมัชชารัฐสภาอาเซียน สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สภายุโรป องค์กรนานาชาติว่าด้วยพรรคการเมืองภูมิภาคเอเชีย สมัชชาสหภาพรัฐสภาว่าด้วย ประชาคมเศรษฐกิจเอเชีย สหภาพรัฐสภา สมัชชาสหภาพรัฐสภายุโรป สมัชชารัฐสภามิติเตอร์ เรเนียน สหภาพรัฐสภาขององค์กรร่วมมืออิสลาม สมัชชารัฐสภาจากกลุ่มประเทศเครือรัฐเอกราช และสมัชชารัฐสภาจากประเทศที่ใช้ภาษาเตอร์กิช

2.7.2 โครงสร้างของสมัชชารัฐสภาเอเชีย

สมัชชารัฐสภาเอเชียมีโครงสร้างและส่วนประกอบสำคัญ 4 ส่วน คือ

1) ที่ประชุมสมัชชาใหญ่สมัชชารัฐสภาเอเชีย (The Plenary) ตามข้อบังคับ การประชุมของสมัชชาใหญ่สมัชชารัฐสภาเอเชีย (Rules of Procedure of the Plenary of the Asian Parliamentary Assembly) ข้อ 4 ระบุว่า การประชุมสมัชชาใหญ่ฯ มีกำหนดการจัดขึ้นอย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง (ตามกฎหมายข้อ 9) โดยจะประกอบด้วยผู้แทนที่ได้รับการเลือกตั้งจากประเทศสมาชิก ทั้งนี้ สมัชชาฯ ประกอบด้วยประธานสมัชชาใหญ่ฯ และรองประธานสมัชชาใหญ่ฯ ซึ่งจะเป็นประธาน รัฐสภา หรือผู้แทนของประเทศที่จะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมครั้งต่อไป โดยวาระการเป็นเจ้าภาพ และประธานจะดำรงตำแหน่งคราวละ 2 ปี

2) คณะมนตรีบริหารสมัชชารัฐสภาเอเชีย (The Executive Council of the Asian Parliamentary Assembly) ตามข้อบังคับการประชุมฯ ข้อ 7 ระบุว่า คณะมนตรีบริหารฯ ประกอบด้วย ประธาน รองประธาน และสมาชิก จำนวน 1 คน จากแต่ละประเทศ ซึ่งจะทำหน้าที่ ควบคุมบริหารสมัชชาฯ และจะมีการประชุมคณะมนตรีบริหารฯ ระหว่างการประชุมสมัชชาใหญ่ฯ ในแต่ละครั้ง

3) คณะกรรมาธิการสามัญสมัชชารัฐสภาเอเชีย (The Standing Committee of the Asian Parliamentary Assembly) มี 4 คณะ ประกอบด้วย คณะกรรมาธิการว่าด้วยสังคม และวัฒนธรรม (The Standing Committee on Social and Cultural Affairs) คณะกรรมาธิการ ว่าด้วยเศรษฐกิจและการพัฒนาที่ยั่งยืน (The Standing Committee on Economic and Sustainable Development) คณะกรรมาธิการว่าด้วยการเมือง (The Standing Committee on Political Affairs) และคณะกรรมาธิการว่าด้วยงบประมาณและแผนงาน (The Standing Committee on Budget and Planning)

4) สำนักงานเลขาธิการสมัชชารัฐสภาเอเชีย (The Secretariat) มีหน้าที่ ในงานด้านธุรการและการประสานของสมัชชารัฐสภาเอเชีย และมีหน้าที่สนับสนุนภารกิจ ของประธานสมัชชาใหญ่ฯ สำนักงานเลขาธิการชั่วคราวของ APA จะหมุนเวียนไปตามประเทศ

เจ้าภาพที่ดำเนินการจัดการประชุม โดยประเทศเจ้าภาพที่จัดการประชุมจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการเตรียมการจัดการประชุม ทั้งนี้ สำนักงานเลขาธิการถาวรของ APA ตั้งอยู่ ณ กรุงเทพมหานคร สาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน

2.7.3 ลักษณะการประชุมของสมัชชารัฐสภาเอเชีย

สมัชชารัฐสภาเอเชียมีลักษณะของการประชุม ดังนี้

การประชุมสมัชชาใหญ่สมัชชารัฐสภาเอเชีย (The Plenary Session of the Asian Parliamentary Assembly) จำนวน 1 ครั้ง

1) การประชุมสมัชชาใหญ่ฯ จัดประชุมหลังการประชุมคณะกรรมการฯ และการประชุมคณะมนตรีบริหารฯ ซึ่งจัดขึ้นในประเทศที่เป็นประธานสมัชชาใหญ่ฯ โดยปกติจะกำหนดองค์ประกอบคณะผู้แทนฯ เต็มคณะ จำนวน 5 คน และเจ้าหน้าที่ประจำคณะผู้แทนฯ จำนวน 2 คน ในการเข้าร่วมการประชุมฯ

2) การประชุมสมัชชาใหญ่ฯ เป็นการพิจารณารับรองรายงานการประชุมของคณะกรรมการแต่ละคณะ และการดำเนินงานของสำนักงานเลขาธิการสมัชชารัฐสภาเอเชีย รวมทั้งรับรองประเด็นอื่น ๆ ตามข้อเสนอแนะของที่ประชุมคณะมนตรีบริหารฯ เช่น การรับรองข้อเสนอการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมคณะกรรมการแต่ละคณะ การรับรองการดำรงตำแหน่งประธานสมัชชาใหญ่ฯ รองประธานสมัชชาใหญ่ฯ และการรับรองข้อเสนอการสมัครเข้าเป็นรัฐสภาสมาชิกฯ เป็นต้น

3) การประชุมสมัชชาใหญ่ฯ เป็นการพิจารณารับรองรายงานการประชุมของคณะกรรมการแต่ละคณะ และการดำเนินงานของสำนักงานเลขาธิการสมัชชารัฐสภาเอเชีย รวมทั้งรับรองประเด็นอื่น ๆ เช่น การรับรองข้อเสนอการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมคณะกรรมการแต่ละคณะ การรับรองการดำรงตำแหน่งประธานสมัชชาใหญ่ฯ รองประธานสมัชชาใหญ่ฯ และการรับรองข้อเสนอการสมัครเข้าเป็นรัฐสภาสมาชิกฯ เป็นต้น

4) ตามธรรมเนียมปฏิบัติ การประชุมสมัชชาใหญ่ฯ มีระเบียบวาระการประชุมดังนี้

พิธีเปิดการประชุม

- การบรรเลงเพลงชาติของรัฐสภาประเทศเจ้าภาพ
- การแสดงทางวัฒนธรรม
- คำกล่าวต้อนรับ โดยประธานคณะกรรมการจัดการประชุมสมัชชาใหญ่ฯ
- คำกล่าว โดยเลขาธิการสมัชชารัฐสภาเอเชีย
- คำกล่าว โดยผู้นำหรือผู้แทนฝ่ายบริหาร

- คำกล่าว โดยประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือประธานวุฒิสภา (แล้วแต่กรณี)
- คำกล่าวเปิดการประชุม โดยประธานรัฐสภาในฐานะประธานสมัชชาใหญ่ฯ

ระเบียบวาระการประชุม

- การรับรองระเบียบวาระการประชุมสมัชชาใหญ่ฯ
- การเลือกตั้งองค์คณะผู้ดำเนินการประชุมสมัชชาใหญ่ฯ
- การมอบตำแหน่งประธานสมัชชาใหญ่ฯ (แล้วแต่กรณี)
- คำกล่าว โดยประธานสมัชชาใหญ่ฯ คนก่อน
- คำกล่าว โดยประธานสมัชชาใหญ่ฯ คนปัจจุบัน
- คำกล่าวรายงาน โดยประธานการประชุมคณะกรรมการบริหารฯ ครั้งที่ 2
- คำกล่าวรายงาน โดยเลขาธิการสมัชชารัฐสภาเอเชียในเรื่องกิจการขององค์กร
- การกล่าวเปิดการประชุมสมัชชาใหญ่ฯ โดยประธานสมัชชาใหญ่ฯ
- การอภิปรายทั่วไป โดยหัวหน้าคณะผู้แทนฯ
- การนำเสนอรายงานการประชุม โดยประธานการประชุมคณะกรรมการฯ ด้านต่าง ๆ
- คณะกรรมการว่าด้วยสังคมและวัฒนธรรม
- คณะกรรมการว่าด้วยเศรษฐกิจและการพัฒนาที่ยั่งยืน
- คณะกรรมการว่าด้วยการเมือง
- คณะกรรมการว่าด้วยงบประมาณและแผนงาน
- การประชุมคณะกรรมการร่างปฏิญญาการประชุม

พิธีปิดการประชุม

- คำกล่าว โดยประธานสมัชชาใหญ่ฯ
- คำกล่าวรายงาน โดยประธานการประชุมคณะกรรมการฯ และการประชุมต่าง ๆ
- การรับรองรายงานการประชุมสมัชชาใหญ่ฯ และปฏิญญาฯ
- การรับรองการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสมัชชาใหญ่ฯ ครั้งต่อไป
- การรับรองเรื่องอื่น ๆ

การประชุมคณะมนตรีบริหารสมัชชารัฐสภาเอเชีย (The Executive Council of the Asian Parliamentary Assembly) จำนวน 2 ครั้ง

1) การประชุมคณะมนตรีบริหารฯ ครั้งที่ 1 จัดประชุมหลังการประชุมคณะกรรมการฯ และก่อนการประชุมสมัชชาใหญ่ฯ 3 เดือน ซึ่งจัดขึ้นในประเทศที่เคยเป็นประธานสมัชชาใหญ่ฯ โดยปกติ จะกำหนดองค์ประกอบคณะผู้แทนฯ จำนวน 2 คน และเจ้าหน้าที่ประจำคณะผู้แทนฯ จำนวน 1 คน ในการเข้าร่วมการประชุมฯ

2) การประชุมคณะมนตรีบริหารฯ ครั้งที่ 2 จัดประชุมก่อนการประชุมคณะกรรมการฯ และจัดประชุมทันทีก่อนการประชุมสมัชชาใหญ่ฯ

3) การประชุมคณะมนตรีบริหารฯ จะจัดขึ้นปีละ 2 ครั้ง

4) คณะมนตรีบริหารฯ มีบทบาทและหน้าที่ดังนี้

- ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานแก่สำนักงานเลขาธิการสมัชชารัฐสภาเอเชีย เพื่อให้การจัดประชุมสมัชชาใหญ่ฯ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

- พิจารณารายงานและเอกสารของสำนักงานเลขาธิการสมัชชารัฐสภาเอเชีย และให้ข้อเสนอแนะต่อที่ประชุมสมัชชาใหญ่ฯ เพื่อประกอบการตัดสินใจ

- พิจารณาร่างข้อมติ และให้ข้อเสนอแนะต่อที่ประชุมสมัชชาใหญ่ฯ เพื่อประกอบการตัดสินใจ

- พิจารณาข้อเสนอในการจัดตั้งคณะกรรมการสามัญ คณะกรรมาธิการย่อย คณะกรรมการ หรือองค์กรย่อยภายใต้สมัชชารัฐสภาเอเชีย

- พิจารณาการขอเข้าเป็นสมาชิกหรือผู้สังเกตการณ์ของสมัชชารัฐสภาเอเชีย และให้ข้อเสนอแนะต่อที่ประชุมสมัชชาใหญ่ฯ เพื่อประกอบการตัดสินใจ

- พิจารณาข้อเสนอของสำนักงานเลขาธิการสมัชชารัฐสภาเอเชียเกี่ยวกับร่างระเบียบวาระการประชุมสมัชชาใหญ่ฯ และให้ข้อเสนอแนะต่อที่ประชุมสมัชชาใหญ่ฯ เพื่อประกอบการตัดสินใจ

- พิจารณางบประมาณและการเงินของสมัชชารัฐสภาเอเชีย และให้ข้อเสนอแนะต่อที่ประชุมสมัชชาใหญ่ฯ เพื่อประกอบการตัดสินใจ

- เสนอแนะข้อรับรองหรือข้อพิจารณาของที่ประชุมสมัชชาใหญ่ฯ ต่อเลขาธิการสมัชชารัฐสภาเอเชีย

- การตัดสินใจในเรื่องใด ๆ ของคณะมนตรีบริหารฯ จะยึดหลักฉันทามติ และในกรณีจำเป็นจะยึดหลักเสียงข้างมาก 2 ใน 3 ของรัฐสภาสมาชิกที่อยู่ในห้องประชุม

5) การประชุมคณะมนตรีบริหารฯ เป็นการพิจารณารายงานการประชุมของคณะกรรมการแต่ละคณะ การพิจารณาประเด็นอื่น ๆ เช่น ข้อเสนอการสมัครเข้าเป็นรัฐสภาสมาชิก การเสนอตัวรับตำแหน่งประธานสมัชชาใหญ่ฯ และรองประธานสมัชชาใหญ่ฯ เป็นต้น และการดำเนินงานของสำนักงานเลขาธิการสมัชชารัฐสภาเอเชีย ก่อนนำเสนอเข้าที่ประชุมสมัชชาใหญ่ฯ เพื่อพิจารณารับรองต่อไป ตามธรรมเนียมปฏิบัติ การประชุมคณะมนตรีบริหารฯ มีระเบียบวาระการประชุมดังนี้

- การรับรองร่างระเบียบวาระการประชุมคณะมนตรีบริหารฯ
- การเลือกตั้งองค์คณะผู้ดำเนินการประชุมคณะมนตรีบริหารฯ
- คำกล่าวเปิดการประชุมคณะมนตรีบริหารฯ
- โดยประธานคณะกรรมการจัดการประชุมสมัชชาใหญ่ฯ
- คำกล่าวรายงาน โดยประธานคณะมนตรีบริหารฯ
- คำกล่าวรายงาน โดยเลขาธิการสมัชชารัฐสภาเอเชีย
- การพิจารณาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับร่างข้อมติคณะกรรมการฯ ที่จะเสนอให้การประชุมสมัชชาใหญ่ฯ รับรอง
- การพิจารณาร่างระเบียบวาระการประชุมสมัชชาใหญ่ฯ
- การพิจารณาเรื่องอื่น ๆ

การประชุมคณะกรรมการสมัชชารัฐสภาเอเชีย (The Standing Committee of the Asian Parliamentary Assembly) ทั้ง 4 คณะ

1) การประชุมคณะกรรมการสมัชชารัฐสภาเอเชียจะจัดขึ้นในประเทศรัฐสภาสมาชิก ที่หมุนเวียนรับเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมฯ ซึ่งรัฐสภาสมาชิกประเทศเจ้าภาพจะกำหนดองค์ประกอบของคณะผู้แทนฯ ในการเข้าร่วมการประชุมฯ โดยปกติจะกำหนดเป็นผู้แทนฯ จำนวน 2 คน และเจ้าหน้าที่ประจำคณะผู้แทนฯ จำนวน 1 คน ทั้งนี้ ในแต่ละปี รัฐสภาสมาชิก ที่เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมฯ จะไม่ซ้ำประเทศ สำหรับการกำหนดให้รัฐสภาสมาชิกประเทศใดเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมฯ ขึ้นอยู่กับมติที่ประชุมสมัชชาใหญ่ฯ ให้การรับรอง โดยรัฐสภาสมาชิกประเทศนั้นจะต้องแจ้งความประสงค์ให้ที่ประชุมคณะมนตรีบริหารฯ พิจารณาและนำเข้าสู่ที่ประชุมสมัชชาใหญ่ฯ ให้การรับรอง ในกรณีที่ที่ประชุมสมัชชาใหญ่ฯ มีมติรับรองการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมแล้ว สำนักงานเลขาธิการสมัชชารัฐสภาเอเชียจะจัดทำหนังสือแจ้งเวียนให้รัฐสภาสมาชิกฯ ทราบต่อไป

2) การประชุมคณะกรรมการฯ เป็นการพิจารณาทบทวน ปรับแก้ไข และเพิ่มเติม และพิจารณาร่างข้อมติใหม่ของคณะกรรมการฯ ตามธรรมเนียมปฏิบัติ การประชุมคณะกรรมการฯ มีระเบียบวาระการประชุมดังนี้

- การเปิดการประชุม โดยบุคคลสำคัญ หรือหัวหน้าคณะผู้แทนของประเทศเจ้าภาพ
- การเลือกตั้งประธานการประชุม รองประธานการประชุม และผู้เสนอรายงานการประชุม ซึ่งประธานการประชุมจะเป็นผู้แทนจากประเทศเจ้าภาพ ส่วนการแต่งตั้งตำแหน่งอื่น ๆ ส่วนใหญ่จะมีการตกลงกันได้ล่วงหน้า
- การรับรองร่างระเบียบวาระการประชุมคณะกรรมการฯ
- การเลือกตั้งองค์คณะผู้ดำเนินการประชุมคณะกรรมการฯ
- คำกล่าวรายงาน โดยเลขาธิการสมัชชารัฐสภาเอเชีย
- การพิจารณาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับร่างข้อมติคณะกรรมการฯ การเสนอปรับแก้ไขประเด็นในร่างข้อมติคณะกรรมการฯ การอภิปรายเกี่ยวกับประเด็นในร่างข้อมติคณะกรรมการฯ การพิจารณาร่างข้อมติใหม่ทั้งฉบับของคณะกรรมการฯ ซึ่งจะต้องเสนอให้ที่ประชุมคณะมนตรีบริหารฯ และที่ประชุมสมัชชาใหญ่ฯ พิจารณารับรองตามลำดับ
- การรับรองรายงานการประชุม
- การกำหนดวันและสถานที่ประชุมครั้งต่อไป
- เรื่องอื่น ๆ
- การปิดการประชุม

2.7.4 สารสำคัญร่างข้อมติคณะกรรมการสมัชชารัฐสภาเอเชีย

1) สารสำคัญร่างข้อมติคณะกรรมการว่าด้วยสังคมและวัฒนธรรม

สมัชชารัฐสภาเอเชียเรียกร้องให้รัฐสภาสมาชิกฯ ส่งเสริมความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมในภูมิภาคเอเชีย เนื่องจากเห็นว่า การมีข้อตกลงร่วมกันจะทำให้เกิดการอยู่ร่วมกันและเกิดความร่วมมือกันระหว่างประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาค มีการเรียกร้องให้มีการรวมตัวกันของประเทศในภูมิภาคเอเชีย เพื่อสร้างความผาสุก เสรีภาพ ความเท่าเทียมกัน สิทธิมนุษยชน และความสุขในภูมิภาคเอเชีย โดยคำนึงถึงผลกระทบของโลกาภิวัตน์ สนับสนุนความเท่าเทียมทางสุขภาพและการให้ความคุ้มครองและการส่งเสริมสิทธิของแรงงานอพยพ ส่งเสริมความร่วมมือในการขจัดปัญหาการทุจริต อันเป็นปรากฏการณ์ข้ามชาติ

ที่เป็นอุปสรรคในการจัดสรรทรัพยากรอย่างคุ้มค่าเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ส่งเสริมการจัด การเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ สนับสนุนและส่งเสริมสิทธิของสตรีและความเท่าเทียมทางเพศ สนับสนุนการเคารพและความเข้าใจระหว่างความเชื่อของศาสนาที่แตกต่างกัน เพื่อสันติภาพ และความมั่นคงระหว่างประเทศ โดยประมาณทัศนคติเชิงลบ การบิดเบือนความเชื่อ กลุ่มหัวรุนแรง และกลุ่มก่อการร้าย ส่งเสริมการคุ้มครองมรดกและทรัพย์สินทางวัฒนธรรม รวมทั้งต่อต้าน การฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินให้แก่ผู้ก่อการร้ายที่เชื่อมโยงกับการลักลอบนำเข้าวัตถุ ในภูมิภาคเอเชีย ต่อต้านการก่อการร้ายระหว่างประเทศ การค้ายาผิดกฎหมาย อาชญากรรมข้ามชาติ และการให้อำนาจทางกฎหมายต่อรายได้ที่มาจากการก่ออาชญากรรม นอกจากนี้ สนับสนุน การให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมต่อซีเรีย อิรัก เยเมน กานา และเมียนมาซึ่งควรดำเนินการภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ สนับสนุนการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่มีคุณภาพ โดยสนับสนุน ให้เข้าถึงสาธารณสุข การศึกษา และการฝึกอบรมที่มีคุณภาพเพื่อส่งเสริมบทบาทของเด็ก และเยาวชน และสนับสนุนให้เตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างประชากร เพื่อการรองรับสังคมผู้สูงอายุอย่างยั่งยืน

2) สารระสำคัญร่างข้อมติคณะกรรมาธิการว่าด้วยเศรษฐกิจและการพัฒนาที่ยั่งยืน

สมัชชารัฐสภาเอเชียเรียกร้องให้มีการพัฒนาความร่วมมือแบบพหุภาคี

ระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชีย เพื่อช่วยให้ประเทศในภูมิภาคเอเชียได้รับผลประโยชน์สูงสุด ทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค และยังช่วยลดความเสี่ยงและต้นทุนทางด้านพลังงานในภูมิภาคเอเชีย เรียกร้อง ให้เกิดความร่วมมืออย่างกว้างขวางของทุกประเทศและการมีส่วนร่วมในการตอบสนองของนานาชาติ ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพเพื่อจัดการกับภัยคุกคามต่อสังคมมนุษย์และโลกอันเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ นอกจากนี้ ได้เรียกร้องให้รัฐสภาสมาชิก สนับสนุนการพัฒนา ระบบพหุภาคีเพื่อการพัฒนาในภูมิภาคเอเชีย และพัฒนาขีดความสามารถในการส่งเสริม การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่เท่าเทียม พัฒนาความเชื่อมโยงในระดับประเทศและระหว่างประเทศ เพื่อแสวงหาแนวทางที่เป็นไปได้ในการจัดตั้งกองทุนเพื่อเสถียรภาพแห่งภูมิภาคในช่วงที่มีวิกฤต เศรษฐกิจ และได้ตระหนักถึงบทบาทและความสำคัญของรัฐสภาทั้งในด้านการสนับสนุน และการกำกับดูแลเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการจัด ความยากจน รวมทั้งกระตุ้นสมาชิกรัฐสภาของสมัชชารัฐสภาเอเชีย ให้ดำเนินงานอย่างใกล้ชิด กับภาครัฐบาลในการกำหนด และสนับสนุนมาตรการซึ่งระบุไว้ในวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ปี พ.ศ. 2573 เรียกร้องให้มีการจัดการน้ำและการสุขาภิบาลสำหรับทุกคน โดยเรียกร้องรัฐสภาสมาชิกให้กระตุ้น รัฐบาลของตนเพื่อประสานความร่วมมือกับ ประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเพื่อร่วมพิจารณาถึง ความท้าทายในทุกประเทศทั่วเอเชียเกี่ยวกับการขาดแคลนน้ำ เพื่อสนับสนุนการบรรลุเป้าหมาย

และวัตถุประสงค์ของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และเรียกร้องให้ประเทศในภูมิภาคเอเชีย สนับสนุนความร่วมมือเพื่อการพัฒนาในแนวทางต่าง ๆ เช่น ลดกิจกรรมของมนุษย์ที่ส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ลดการใช้ การบริโภค หรือการขยายก๊าซไฮโดรคาร์บอน ภายในประเทศ การฟื้นฟูและรักษาสภาพป่า การปลูกต้นไม้เพื่อรักษาสภาพแวดล้อม ลดภาวะเรือนกระจกและภาวะโลกร้อนจากภาคการเกษตรโดยเปลี่ยนแปลงไปใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่

3) สารสำคัญร่างข้อมติคณะกรรมการว่าด้วยการเมือง

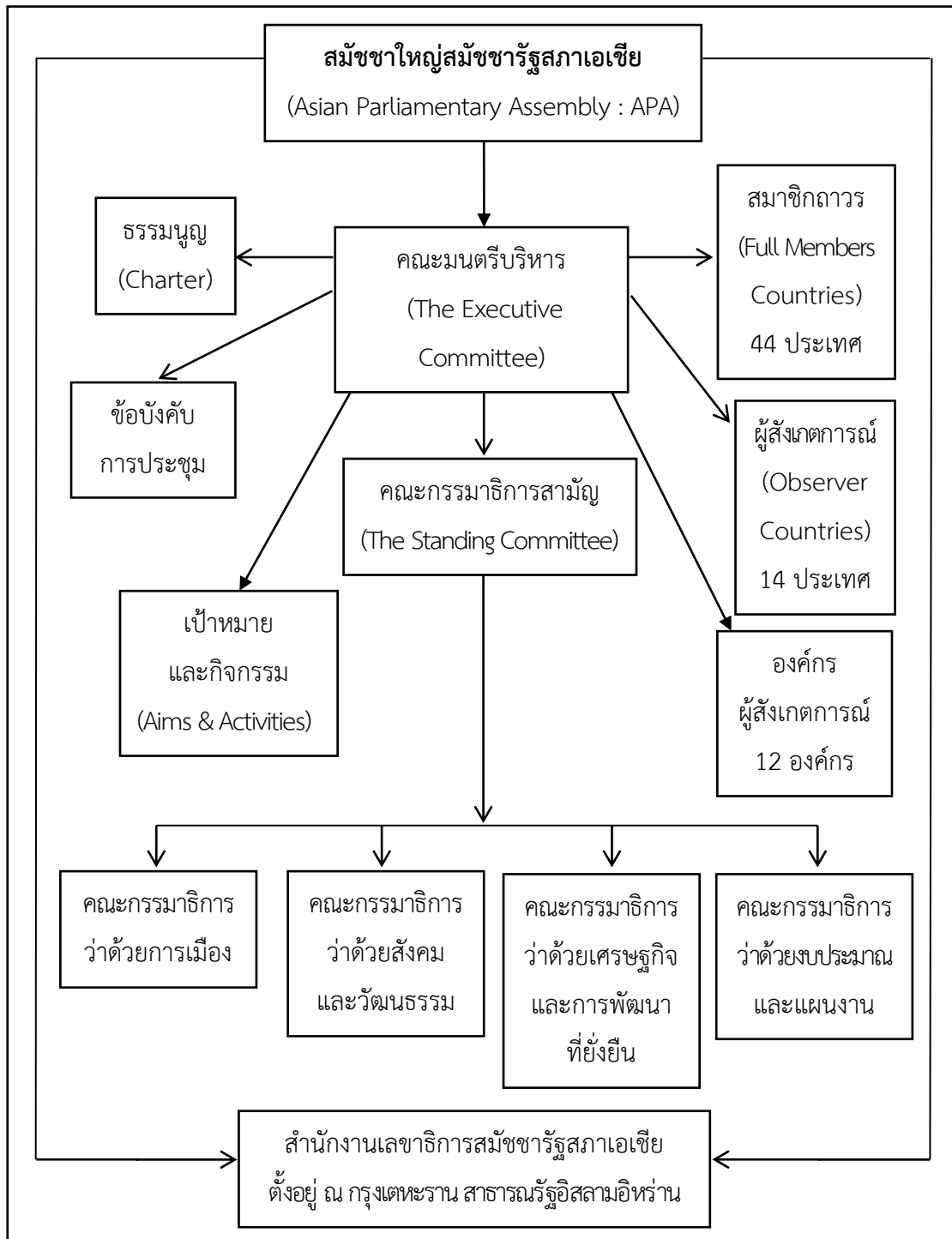
สมัชชารัฐสภาเอเชียเรียกร้องให้มีการก่อตั้งรัฐสภาเอเชีย เนื่องจากเห็นว่า ประเทศในภูมิภาคเอเชียจำเป็นต้องมีความร่วมมือเพื่อแก้ไขปัญหาระดับภูมิภาคและระดับโลก รวมทั้งส่งเสริมผลประโยชน์ของภูมิภาคเอเชียในเวทีระหว่างประเทศ ซึ่งปัจจุบัน ความร่วมมือระหว่าง ประเทศในภูมิภาคเอเชียภายใต้กรอบสมัชชารัฐสภาเอเชียยังไม่เพียงพอต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ ดังกล่าว เนื่องจากข้อเสนอแนะและข้อมติสมัชชารัฐสภาเอเชียไม่มีผลผูกมัดทางกฎหมาย ทำให้ประเทศสมาชิกไม่ปฏิบัติตาม ดังนั้น สมัชชารัฐสภาเอเชียจึงหวังว่า การจัดตั้งรัฐสภาเอเชีย จะช่วยส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อประโยชน์ของภูมิภาคเอเชีย และผลักดันให้ภูมิภาค เอเชียเป็นภูมิภาคที่มีบทบาทในประชาคมโลก นอกจากนี้ สมัชชารัฐสภาเอเชียเรียกร้อง ให้มีการสนับสนุนหลักธรรมาภิบาลซึ่งมีความเชื่อมโยงกับการพัฒนาที่ยั่งยืนอันจะนำไปสู่ ความมีเสถียรภาพและความเจริญรุ่งเรือง และการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน สนับสนุน การเคารพและการส่งเสริมหลักนิติธรรมและความยุติธรรมซึ่งมีจำเป็นต่อทุกประเทศอย่าง เท่าเทียมกันและใช้เป็นหลักชี้นำสำหรับทุกประเทศ สนับสนุนรัฐบาลให้ใช้วิธีการแก้ปัญหา ข้อพิพาทระหว่างประเทศอย่างสันติ ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างรัฐสภาผ่านการจัดตั้ง กลุ่มมิตรภาพ กระตุ้นการพัฒนาระบบประชาธิปไตยผ่านการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดทางรัฐสภา และให้การสนับสนุนทางเทคนิคและทางด้านอื่นที่ต้องการ เพื่อเอื้อต่อกระบวนการพัฒนาประชาธิปไตย สนับสนุนการดำเนินการทางการทูตเพื่อลด ความตึงเครียดทางการเมืองและใช้ทุกวิถีทางและวิธีการที่สามารถทำได้เพื่อหลีกเลี่ยง และบรรเทาความขัดแย้งซึ่งบั่นทอนหลักมิตรภาพและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชีย และเรียกร้อง การดำเนินการอย่างเร่งด่วนเพื่อให้เกิดความเสมอภาคระหว่างชายและหญิงในกระบวนการตัดสินใจ ตลอดจนให้เกิดความเสมอภาคในทุกด้านของชีวิต

4) สารสำคัญร่างข้อมติคณะกรรมการว่าด้วยงบประมาณและแผนงาน

สมัชชารัฐสภาเอเชียเรียกร้องให้รัฐสภาสมาชิกฯ จ่ายเงินค่าบำรุงสมาชิก ประจำปีให้กับสมัชชารัฐสภาเอเชีย เพื่อสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมของสมัชชารัฐสภาเอเชีย สมัชชารัฐสภาเอเชียคาดหวังให้รัฐสภาสมาชิกฯ จ่ายเงินค่าบำรุงสมาชิกฯ ในอัตราเริ่มต้นเท่ากัน

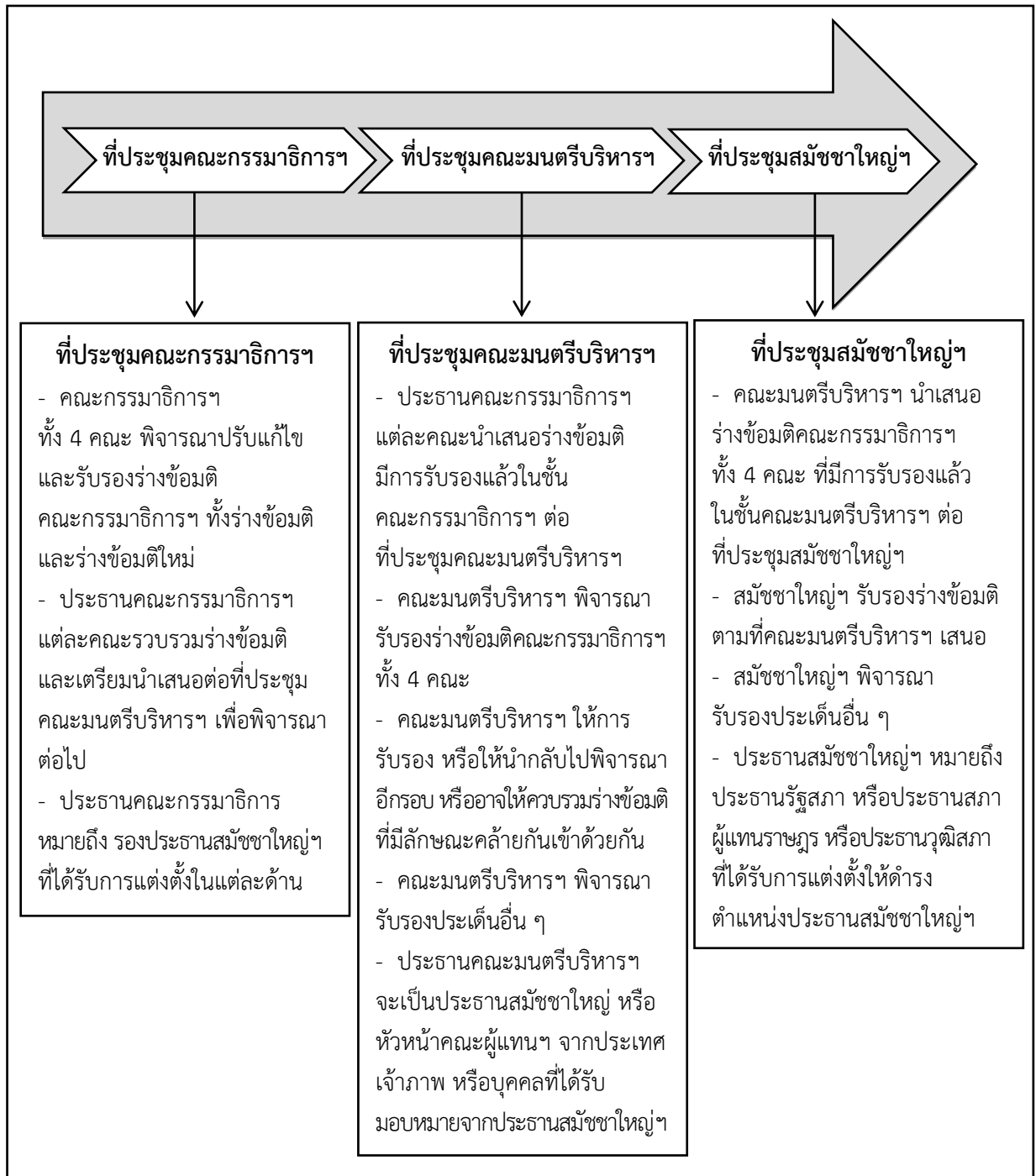
และบวกเพิ่มตามสัดส่วนของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของแต่ละประเทศ ทั้งนี้ สมาชิก
รัฐสภาเอเชียเรียกร้องให้รัฐสภาสมาชิกฯ จัดทำหนังสือแจ้งสมาชิการัฐสภาเอเชียว่ามีความประสงค์
จ่ายเงินค่าบำรุงสมาชิกฯ ในรูปแบบใด อย่างไรก็ตาม จากการพิจารณาสถานะล่าสุด การเรียกร้อง
ให้รัฐสภาสมาชิกฯ จ่ายค่าบำรุงสมาชิกฯ นั้นจะยังไม่มียผลบังคับในขณะนี้ เนื่องจากมีหลายประเทศ
ที่ต้องการให้สมาชิการัฐสภาเอเชียจัดทำระเบียบการเงินให้เป็นที่ยอมรับของรัฐสภาสมาชิกฯ
และมีความโปร่งใวก่อน

โครงสร้างของสมัชชาใหญ่สมัชชารัฐสภาเอเชียสามารถอธิบายในรูปแบบของแผนภาพ
ดังนี้

ภาพที่ 1 โครงสร้างของสมัชชาใหญ่สมัชชารัฐสภาเอเชีย

การดำเนินการรับรองร่างข้อมติสมัชชาวิเทศสภาเอเชียและประเด็นอื่น ๆ สามารถอธิบายเพิ่มเติมเป็นแผนภาพดังต่อไปนี้

ภาพที่ 2 การดำเนินการรับรองข้อมติคณะกรรมการและประเด็นอื่น ๆ

สมาชิกอาเซียนสามารถเปรียบเทียบข้อมูลกับองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ
ที่รัฐสภาไทยเป็นภาคีสมาชิกเป็นตารางดังนี้ (สถานะ ณ เดือนเมษายน พ.ศ. 2563)

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลเปรียบเทียบระหว่างสมาชิกอาเซียนกับองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ

รายละเอียด โดยสังเขป	องค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ			
	สมาชิกอาเซียน (APA)	สหภาพรัฐสภา (IPU)	สมาชิกอาเซียน (AIPA)	สหภาพสมาชิก รัฐสภาอาเซียนและ แปซิฟิก (APPU)
1. การก่อตั้ง	ปี พ.ศ. 2542	ปี พ.ศ. 2432	ปี พ.ศ. 2420	ปี พ.ศ. 2508
2. วัตถุประสงค์	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมเสรีภาพ ความยุติธรรมทางสังคมสันติภาพความมั่นคงและมิตรภาพ - แบ่งปันความรู้อันหลากหลายและส่งเสริมความรู้ในกลุ่มสมาชิกเพื่อให้เกิดความก้าวหน้าและความเท่าเทียมกัน - ร่วมมือกันใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรมนุษย์ และรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์ 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการติดต่อประสานงานและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างรัฐสภาและสมาชิกของรัฐสภาทั่วโลก - พิจารณาประเด็นปัญหาในระดับนานาชาติและหาข้อมติในประเด็นดังกล่าวโดยมุ่งประสงค์ถึงการมีส่วนร่วมของรัฐสภาและสมาชิกแห่งรัฐสภานั้น ๆ - สนับสนุนการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างรัฐสภาในอาเซียน - จัดการประชุมสามัญอย่างสม่ำเสมอร่วมกันภายใน - สร้างความเข้มแข็งให้แก่องค์กรและบูรณาการการทำงานของฝ่ายนิติบัญญัติให้เป็นรูปธรรมตลอดจนยกระดับความร่วมมือระหว่างรัฐสภาในประเทศสมาชิกอาเซียนให้ใกล้ชิดยิ่งขึ้น - ปรับปรุงโครงสร้างการ 	<ul style="list-style-type: none"> - การเสริมสร้างความเข้าใจอันดีและความสามัคคีระหว่างประเทศและประชาชาติทั้งหลายในเอเชียและแปซิฟิก โดยเฉพาะระหว่างประเทศภาคีของสหภาพฯ ให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น - สนับสนุนส่งเสริมบรรดาสมาชิกรัฐสภาของประเทศที่ยังมิได้เข้าเป็นสมาชิกที่เห็นชอบด้วยกับวัตถุประสงค์ของสหภาพฯ และแสดงความประสงค์ที่จะส่งเสริม

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลเปรียบเทียบระหว่างสมัชชารัฐสภาเอเชียกับองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ (ต่อ)

รายละเอียด โดยสังเขป	องค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ			
	สมัชชารัฐสภา เอเชีย (APA)	สหภาพรัฐสภา (IPU)	สมัชชารัฐสภา อาเซียน (AIPA)	สหภาพสมาชิก รัฐสภาเอเชีย และแปซิฟิก (APPU)
2. วัตถุประสงค์ (ต่อ)	<p>ของสมาชิกทั้งหมด รวมทั้งตระหนักถึงอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมาอย่างถาวรในการใช้ทรัพยากรดังกล่าว</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดหาสวัสดิการด้านสุขภาพและโภชนาการของประชากรในกลุ่มประเทศสมาชิก - ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของกลุ่มประเทศในเอเชีย เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของภูมิภาค 	<p>ภายใต้กรอบกติกาสากลโดยตระหนักว่าเป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยในระบบรัฐสภา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในกระบวนการเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและการพัฒนาที่มั่นคงของผู้แทนประชาชน - สหภาพรัฐสภายังได้ประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดภายใต้วัตถุประสงค์ร่วมกันกับองค์การสหประชาชาติ และได้ประสานความร่วมมือกับ 	<p>ทำงานขององค์กรเพิ่มช่องทางการทำงานร่วมกันกับอาเซียน โดยการแลกเปลี่ยนการเข้าร่วมประชุมระหว่างประธาน AIPA และประธานคณะกรรมการประจำอาเซียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ให้อำนาจที่ประชุมสมัชชาใหญ่ในการริเริ่มการจัดทำกฎหมายในประเด็นที่ประเทศสมาชิกให้ความสนใจร่วมกันเพื่อบรรลุเป้าหมายการจัดตั้งประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) 	<p>พัฒนาการของสหภาพฯ ให้จัดตั้งหน่วยประจำชาติของตนขึ้น และสมัครเข้าเป็นภาคีของสหภาพฯ ด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและวิชาการเพื่อวัตถุประสงค์ในการเพิ่มพูนความผาสุกร่วมกันระหว่างประเทศต่าง ๆ ในเอเชียและแปซิฟิก โดยเฉพาะระหว่างประเทศภาคีของสหภาพฯ บนพื้นฐานทางมนุษยธรรม

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลเปรียบเทียบระหว่างสมาชิกรัฐสภาเอเชียกับองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ (ต่อ)

รายละเอียด โดยสังเขป	องค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ			
	สมาชิกรัฐสภา เอเชีย (APA)	สหภาพรัฐสภา (IPU)	สมาชิกรัฐสภา อาเซียน (AIPA)	สหภาพสมาชิก รัฐสภาเอเชียและ แปซิฟิก (APPU)
2. วัตถุประสงค์ (ต่อ)		องค์การระหว่าง ประเทศอื่น ๆ ทั้งภาครัฐ และเอกชนที่มี วัตถุประสงค์ ร่วมกัน ดังกล่าวข้างต้น		- อภิปรายถึงเรื่อง ต่าง ๆ ที่ กระทบกระเทือน ต่อสันติภาพ และความมั่นคง ในทวีปเอเชีย และแปซิฟิก และดำเนินการ ให้เป็นไปตาม มติที่ได้ตกลง - เคารพใน หลักการของ อำนาจอธิปไตย และบูรณภาพ แห่งอาณาเขต ของทุกประเทศ และหลักการไม่ เข้าแทรกแซง กิจการภายใน ของประเทศอื่น
3. ประเทศสมาชิก	44 ประเทศ	179 ประเทศ	10 ประเทศ	21 ประเทศ
4. สมาชิกสมทบ	-	12 องค์การ	-	2 ประเทศ
5. ประเทศผู้ สังเกตการณ์	14 ประเทศ		12 ประเทศ	1 ประเทศ
6. องค์การ สังเกตการณ์	12 องค์การ	กว่า 70 องค์การ	1 องค์การ	-

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลเปรียบเทียบระหว่างสมัชชารัฐสภาเอเชียกับองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ (ต่อ)

รายละเอียด โดยสังเขป	องค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ			
	สมัชชารัฐสภา เอเชีย (APA)	สหภาพรัฐสภา (IPU)	สมัชชารัฐสภา อาเซียน (AIPA)	สหภาพสมาชิก รัฐสภาเอเชียและ แปซิฟิก (APPU)
7. ธรรมนูญ / กฎบัตร/ ข้อบังคับการประชุม	มี	มี	มี	มี
8. การจ่ายค่า บำรุงภาคี สมาชิกต่อปี	- (คาดว่าจะมี การดำเนินการ ในอนาคต)	48,000 ฟังก์ส์วิส	30,000 ดอลลาร์- สหรัฐ	3,600 ดอลลาร์- สหรัฐ
9. ผลการประชุม/ มติที่ประชุม	ก่อให้เกิดความ ร่วมมือและ แนวทางการ พัฒนาใน ประเด็นต่าง ๆ ที่อยู่ความสนใจ ของประชาคมโลก	ก่อให้เกิดความ ร่วมมือและการ ติดตามประเด็น ที่เป็นสิ่งท้าทาย ในกระแส โลกาภิวัตน์	ก่อให้เกิดความ ร่วมมือและการ ติดตามประเด็น ที่เป็นสิ่งท้าทาย ในกระแส โลกาภิวัตน์ใน ภูมิภาคอาเซียน	ก่อให้เกิดความ ร่วมมือและการ ติดตามประเด็น ที่เป็นสิ่งท้าทาย ในกระแส โลกาภิวัตน์ ในภูมิภาคเอเชีย และแปซิฟิก
10. การแต่งตั้ง คณะกรรมการ บริหารหน่วย ประจำชาติไทย หรือคณะ ผู้แทนฯ	มีการแต่งตั้งคณะ ผู้แทนรัฐสภาไทย ใน APA	มีการแต่งตั้ง คณะกรรมการ บริหารหน่วย ประจำชาติไทย ใน IPU	มีการแต่งตั้ง คณะกรรมการ บริหารหน่วย ประจำชาติไทย ใน AIPA	มีการแต่งตั้ง คณะกรรมการ บริหารหน่วย ประจำชาติไทย ใน APPU
11. การเป็น เจ้าภาพ จัดการประชุม ของรัฐสภาไทย	จำนวน 2 ครั้ง ปี พ.ศ. 2549, 2562	จำนวน 3 ครั้ง ปี พ.ศ. 2499, 2530, 2553	จำนวน 7 ครั้ง ปี พ.ศ. 2522, 2527, 2534, 2539, 2544, 2552, 2562	-

2.7.5 คณะผู้แทนรัฐสภาไทยในสมัชชารัฐสภาเอเชีย

1) การแต่งตั้งคณะผู้แทนรัฐสภาไทยในสมัชชารัฐสภาเอเชีย

รัฐสภาไทยเป็นหนึ่งในประเทศผู้ร่วมก่อตั้งสมัชชารัฐสภาเอเชีย ซึ่งเดิมคือ สมาคมรัฐสภาเอเชียเพื่อสันติภาพ และมีส่วนเสริมสร้างและผลักดันให้สามารถปรับเปลี่ยนจากสมาคมรัฐสภาเอเชียเพื่อสันติภาพ (Association of Asian Parliaments for Peace : AAPP) เป็นสมัชชารัฐสภาเอเชียได้เป็นผลสำเร็จ โดยที่ผ่านมา รัฐสภาไทยได้ส่งผู้แทนเข้าร่วมการประชุมอย่างต่อเนื่องตลอดจนรับเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม AAPP ครั้งที่ 6 ระหว่างวันที่ 19-24 พฤศจิกายน 2548 ณ เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี และการประชุมคณะกรรมการว่าด้วยสังคมและวัฒนธรรม ระหว่างวันที่ 12-15 กุมภาพันธ์ 2562 ณ กรุงเทพมหานคร

ตามกฎบัตรของสมัชชารัฐสภาเอเชีย ข้อ 6 ข้อ 8 และข้อบังคับการประชุมของสมัชชารัฐสภาเอเชีย ข้อ 2 กำหนดให้รัฐสภาสมาชิกฯ แต่งตั้งคณะผู้แทนรัฐสภาสมาชิกฯ จำนวน 2 คน เพื่อเข้าร่วมการประชุมของสมัชชารัฐสภาเอเชีย ในกรณีที่รัฐสภาสมาชิกฯ ประเทศใดมีประชากรตั้งแต่ 50-200 ล้านคน ให้แต่งตั้งคณะผู้แทนรัฐสภาสมาชิกฯ เพิ่มอีก จำนวน 3 คน ดังนั้น ประเทศไทยจึงสามารถแต่งตั้งคณะผู้แทนรัฐสภาไทยในสมัชชารัฐสภาเอเชีย จำนวน 5 คน เพื่อเข้าร่วมการประชุมของสมัชชารัฐสภาเอเชีย โดยคณะผู้แทนฯ ที่ได้รับการแต่งตั้งจะมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 2 ปี ในจำนวนนี้ จะต้องแต่งตั้งผู้แทนฯ 1 คน เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนฯ ทั้งนี้ วาระการดำรงตำแหน่งของผู้แทนฯ อาจมีการเปลี่ยนแปลงเนื่องจากลาออก เสียชีวิต หรือหมดสมาชิกภาพการเป็นสมาชิกรัฐสภา ในกรณีที่มีการแต่งตั้งผู้แทนฯ คนใหม่แทนตำแหน่งที่ว่างลง ผู้แทนฯ ที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่นั้นจะมีวาระการดำรงตำแหน่งเท่าที่เหลืออยู่ของผู้แทนฯ ที่หมดวาระลง สำหรับองค์ประกอบของคณะผู้แทนฯ จำนวน 5 คน ซึ่งแต่งตั้งโดยประธานรัฐสภา ประกอบด้วย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 3 คน และสมาชิกวุฒิสภา จำนวน 2 คน ในจำนวนนี้จะต้องมีสมาชิกรัฐสภาสตรีอย่างน้อย 1 คน

2) บทบาทและหน้าที่ของคณะผู้แทนรัฐสภาไทยในสมัชชารัฐสภาเอเชีย

คณะผู้แทนฯ มีบทบาทและหน้าที่ดังนี้

(1) ทำหน้าที่ติดตาม และการกำกับดูแลการดำเนินงานของสมัชชารัฐสภาเอเชีย

(2) ให้ความร่วมมือในการดำเนินการตามมติของสมัชชารัฐสภาเอเชีย และแจ้งผลการดำเนินการของรัฐสภาไทยไปยังสำนักงานเลขาธิการสมัชชารัฐสภาเอเชีย รวมถึงกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสมัชชารัฐสภาเอเชีย

(3) พิจารณาและกำหนดองค์ประกอบของคณะผู้แทนฯ ในการเข้าร่วมการประชุมต่าง ๆ ภายใต้กรอบสมัชชารัฐสภาเอเชีย

(4) กำหนดท่าทีของคณะผู้แทนฯ ในการเข้าร่วมการประชุมภายใต้กรอบสมัชชารัฐสภาเอเชีย

(5) ให้ความร่วมมือกับสมัชชารัฐสภาเอเชียเพื่อสนับสนุนการดำเนินการตามวัตถุประสงค์หลักของสมัชชารัฐสภาเอเชีย

คณะผู้แทนฯ มีกิจกรรมการดำเนินงานตามภารกิจทั้งภายในและภายนอกประเทศ ดังนี้

กิจกรรมภายในประเทศ ประกอบด้วย

(1) การประชุมองค์คณะผู้แทนฯ จำนวนครั้งแล้วแต่กรณี เพื่อกำหนดบทบาทของคณะผู้แทนฯ ในการเข้าร่วมการประชุมฯ และเพื่อมอบหมายภารกิจสำหรับผู้แทนแต่ละคน

(2) การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่บทบาทการปฏิบัติภารกิจของคณะผู้แทนฯ ในช่องทางและผ่านสื่อต่าง ๆ ทั้งช่องทางของรัฐสภาและผ่านสื่อสาธารณะ

(3) การดำเนินการต่าง ๆ เพื่อผลักดันให้เกิดการปฏิบัติตามข้อมติการประชุมสมัชชาใหญ่ฯ และขยายผลการปฏิบัติตามข้อมติให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

(4) การดำเนินการแจ้งข้อมติคณะกรรมการให้หน่วยงานราชการของไทยทราบและพิจารณาเพื่อขอความร่วมมือในการผลักดันให้มีการปฏิบัติตามข้อมติคณะกรรมการ

(5) รายงานผลการดำเนินงานให้ประธานรัฐสภาทราบ

กิจกรรมภายนอกประเทศ ประกอบด้วย

(1) เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการสมัชชารัฐสภาเอเชียทั้ง 4 คณะประกอบด้วย

- การประชุมคณะกรรมการว่าด้วยสังคมและวัฒนธรรม จัดประชุมก่อนการประชุมคณะมนตรีบริหารฯ และการประชุมสมัชชาใหญ่ฯ

- การประชุมคณะกรรมการด้วยเศรษฐกิจและการพัฒนาที่ยั่งยืน จัดประชุมก่อนการประชุมคณะมนตรีบริหารฯ และการประชุมสมัชชาใหญ่ฯ

- การประชุมคณะกรรมการว่าด้วยการเมือง จัดประชุมก่อนการประชุมคณะมนตรีบริหารฯ และการประชุมสมัชชาใหญ่ฯ

- การประชุมคณะกรรมการว่าด้วยงบประมาณและแผนงาน จัดประชุมก่อนการประชุมคณะมนตรีบริหารฯ และการประชุมสมัชชาใหญ่ฯ

(2) เข้าร่วมการประชุมคณะมนตรีบริหารสมัชชารัฐสภาเอเชีย จำนวน 2 ครั้ง

- การประชุมคณะมนตรีบริหารฯ ครั้งที่ 1 จัดประชุมหลังการประชุมคณะกรรมการฯ และก่อนการประชุมสมัชชาใหญ่ฯ 3 เดือน โดยจัดขึ้นในประเทศที่เคยเป็นประธานสมัชชาใหญ่ฯ

- การประชุมคณะมนตรีบริหารฯ ครั้งที่ 2 จัดประชุมก่อนการประชุมคณะกรรมการฯ และจัดประชุมทันทีก่อนการประชุมสมัชชาใหญ่ฯ

(3) เข้าร่วมการประชุมสมัชชาใหญ่ฯ จำนวน 1 ครั้ง

- การประชุมสมัชชาใหญ่ฯ จัดประชุมหลังการประชุมคณะกรรมการฯ และการประชุมคณะมนตรีบริหารฯ โดยจัดขึ้นในประเทศที่เป็นประธานสมัชชาใหญ่ฯ

- การประชุมสมัชชาใหญ่ฯ เป็นการพิจารณารับรองรายงานการประชุมของคณะกรรมการแต่ละคณะ และการดำเนินงานของสำนักงานเลขาธิการสมัชชารัฐสภาเอเชีย รวมทั้งรับรองประเด็นอื่น ๆ เช่น การรับรองข้อเสนอการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมคณะกรรมการแต่ละคณะ การรับรองการดำรงตำแหน่งประธานสมัชชาใหญ่ฯ รองประธานสมัชชาใหญ่ฯ และการรับรองข้อเสนอการสมัครเข้าเป็นรัฐสภาสมาชิกฯ เป็นต้น

อนึ่ง ในโอกาสการเข้าร่วมการประชุม คณะผู้แทนฯ จะได้ปฏิบัติภารกิจในลักษณะต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(1) การเยี่ยมคารวะประธานรัฐสภาหรือหัวหน้าคณะผู้แทนฯ ของประเทศเจ้าภาพ

(2) การถ่ายภาพร่วมกันกับคณะผู้แทนรัฐสภาต่างประเทศ

(3) การศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้องกับประเด็นหรือหัวข้อของการประชุม

(4) การพบปะหารือในกรอบทวิภาคี

(5) การเข้าร่วมงานเลี้ยงรับรอง

(6) การหารือกับเอกอัครราชทูตไทย หรือผู้แทนสถานเอกอัครราชทูตไทยในกรณีที่มีสถานเอกอัครราชทูตไทยประจำ ณ ประเทศนั้น ๆ

(7) การพบปะนักศึกษาไทยหรือชาวไทยในต่างประเทศ

(8) การประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์และเกียรติภูมิของประเทศชาติ

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นพบว่า สมัชชารัฐสภาเอเชียเป็นองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศที่มีความสำคัญอีกองค์การหนึ่ง มีการดำเนินกิจกรรมทั้งในกรอบทวิภาคีและพหุภาคี ผลของการดำเนินกิจกรรมนอกจะเป็นการร่วมแสวงหาแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดในการจัดการกับประเด็นความท้าทายในกรอบการประชุมสมัชชารัฐสภาเอเชียแล้ว ยังเป็นการสนับสนุน

การพบปะหารือเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชียให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

สำหรับรัฐสภาไทยนั้น ได้ส่งคณะผู้แทนเข้าร่วมการประชุมภายใต้กรอบสมัชชารัฐสภาเอเชียอย่างต่อเนื่อง โดยในแต่ละปี รัฐสภาไทยได้ส่งคณะผู้แทนฯ เข้าร่วมการประชุมต่าง ๆ ประกอบด้วย การประชุมคณะกรรมการฯ ทั้ง 4 คณะ การประชุมคณะมนตรีบริหารฯ และการประชุมสมัชชาใหญ่ฯ ดังนั้น การเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านรัฐสภาต่างประเทศของคณะผู้แทนฯ จึงมีความสำคัญ นอกจากนี้ การเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านรัฐสภาต่างประเทศยังเป็นการสนับสนุนบทบัญญัติต่าง ๆ แนวนโยบายของรัฐ และยุทธศาสตร์แห่งชาติที่เกี่ยวข้องกับการต่างประเทศ รวมทั้งเป็นการสนับสนุนแผนปฏิบัติการของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2563-2565 ยุทธศาสตร์ที่ 2 “ผลักดันให้รัฐสภาไทยเป็นศูนย์กลางความร่วมมือในเวทีรัฐสภาอาเซียนและรัฐสภาระหว่างประเทศ”

2.7.6 บทบาทของคณะผู้แทนรัฐสภาไทยในการปฏิบัติภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการประชุม

คณะผู้แทนฯ สามารถมีบทบาทต่าง ๆ ในเวทีการประชุมสมัชชารัฐสภาเอเชีย เช่น การเสนอตัวรับตำแหน่งต่าง ๆ ในสมัชชารัฐสภาเอเชีย ซึ่งจะต้องจัดทำเป็นหนังสือแจ้งความประสงค์ถึงสำนักงานเลขาธิการสมัชชารัฐสภาเอเชีย หลังจากนั้นสำนักงานเลขาธิการสมัชชารัฐสภาเอเชียจะนำเรื่องเข้าสู่ที่ประชุมคณะมนตรีบริหารฯ และที่ประชุมสมัชชาใหญ่ฯ เพื่อพิจารณาให้การรับรองตามลำดับ ในกรณีที่ประชุมสมัชชาใหญ่ฯ ให้การรับรองการเสนอตัวรับตำแหน่งแล้ว (เฉพาะตำแหน่งประธานสมัชชาใหญ่ฯ และรองประธานสมัชชาใหญ่ฯ) สำนักงานเลขาธิการสมัชชารัฐสภาเอเชียจะแจ้งเวียน มติที่ประชุมสมัชชาใหญ่ฯ ให้รัฐสภาสมาชิกฯ ทราบต่อไป สำหรับการดำรงตำแหน่งอื่น ๆ คณะผู้แทนฯ สามารถเสนอตัวรับตำแหน่งเหล่านั้นในระหว่างการประชุม คณะผู้แทนฯ สามารถมีบทบาทนำในภารกิจต่าง ๆ ในเวทีการประชุมสมัชชารัฐสภาเอเชียดังต่อไปนี้

1) ประธานสมัชชาใหญ่สมัชชารัฐสภาเอเชีย

การแต่งตั้งประธานสมัชชาใหญ่ฯ จะเลือกจากประธานรัฐสภาหรือประธานสภาผู้แทนราษฎร โดยมีวาระในการดำรงตำแหน่ง 1 ปี หรือ 2 ปี ซึ่งขึ้นอยู่กับ การพิจารณาของประเทศเจ้าภาพจัดการประชุม ทั้งนี้ เมื่อหมดวาระในการดำรงตำแหน่งแล้วสามารถสมัครรับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งได้อีก 1 วาระ การเสนอตัวขอรับการแต่งตั้งประธานสมัชชาใหญ่ฯ จะต้องจัดทำเป็นหนังสือทางการแจ้งให้สำนักงานเลขาธิการสมัชชารัฐสภาเอเชียทราบ แล้วนำเข้าสู่ที่ประชุมคณะมนตรีบริหารฯ และที่ประชุมสมัชชาใหญ่ฯ พิจารณา

ให้การรับรองตามลำดับ ในกรณีที่ประชุมสมัชชาใหญ่ฯ ให้การรับรอง สำนักงานเลขาธิการสมัชชารัฐสภาเอเชียจะแจ้งให้รัฐสภาสมาชิกฯ ทราบต่อไป

การดำรงตำแหน่งประธานสมัชชาใหญ่ฯ จะทำให้เป็นที่รู้จักถึงความเป็นผู้นำขององค์กรในระดับนานาชาติ มีสิทธิก่อนในการบรรจุระเบียบวาระการประชุมตามที่ต้องการเป็นเวทีนานาชาติเพื่อเสนอแนะแนวทางจัดการกับประเด็นเกี่ยวกับภูมิภาค รวมทั้งมีโอกาสในการพัฒนาความสัมพันธ์กับรัฐสภาต่าง ๆ ในเอเชีย โดยหากประเทศสมาชิกฯ ประเทศใดรับเป็นประธานสมัชชาใหญ่ฯ จะต้องดำเนินการจัดประชุมสมัชชาใหญ่ฯ และการประชุมคณะมนตรีบริหารฯ ปีละ 1 ครั้ง

ประธานสมัชชาใหญ่ฯ มีหน้าที่กล่าวเปิดและปิดการประชุม ควบคุมและบริหารการประชุมให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย สนับสนุนให้ผู้เข้าร่วมการประชุมปฏิบัติตามกฎบัตรและข้อบังคับการประชุมฯ ประกาศผลของการลงมติ การพิจารณาตัดสินของประธานสมัชชาใหญ่ฯ ถือเป็น ที่สิ้นสุด และการตัดสินประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสมัชชารัฐสภาเอเชียตามข้อเสนอแนะของสำนักคณะกรรมการในกรณีที่ข้อบังคับการประชุมฯ ไม่ได้กำหนดไว้

ข้อพิจารณา

การดำรงตำแหน่งประธานสมัชชาใหญ่ฯ มีข้อผูกพันด้านงบประมาณ ซึ่งจะต้องใช้ในการจัดประชุมเป็นจำนวนมาก รวมทั้งจะต้องรับผิดชอบค่าที่พักและค่ายานพาหนะภายในประเทศสำหรับคณะผู้แทนรัฐสภาต่างประเทศ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าเช่าสถานที่ในการจัดประชุม ค่าบริหารการจัดประชุม และค่าใช้จ่ายในการศึกษาดูงานสำหรับคณะผู้แทนรัฐสภาต่างประเทศ รวมทั้งค่าใช้จ่ายสำหรับบุคลากรของประเทศเจ้าภาพ เป็นต้น ดังนั้น การเสนอตัวรับตำแหน่งประธานสมัชชาใหญ่ฯ จะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ และจะต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา

2) รองประธานสมัชชาใหญ่สมัชชารัฐสภาเอเชีย

การแต่งตั้งรองประธานสมัชชาใหญ่ฯ จะเลือกจากรัฐสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา หรือหัวหน้าคณะผู้แทนรัฐสภาในสมัชชารัฐสภาเอเชีย โดยจะมีวาระในการดำรงตำแหน่ง 1 ปี การเสนอให้แต่งตั้งรองประธานสมัชชาใหญ่ฯ จะต้องจัดทำเป็นหนังสือทางการแจ้งให้สำนักงานเลขาธิการสมัชชารัฐสภาเอเชียทราบ แล้วนำเข้าสู่ที่ประชุมคณะมนตรีบริหารฯ และที่ประชุมสมัชชาใหญ่ฯ พิจารณาให้การรับรองตามลำดับ ในกรณีที่ประชุมสมัชชาใหญ่ฯ ให้การรับรอง สำนักงานเลขาธิการสมัชชารัฐสภาเอเชียจะแจ้งให้รัฐสภาสมาชิกฯ ทราบต่อไป

การดำรงตำแหน่งรองประธานสมัชชาใหญ่ฯ หมายถึงการดำรงตำแหน่งรองประธานสมัชชาใหญ่ฯ ด้านใดด้านหนึ่งของคณะกรรมการ 4 คณะ เช่น การดำรงตำแหน่ง

รองประธานสมัชชาใหญ่ด้านสังคมและวัฒนธรรม เป็นต้น การดำรงตำแหน่งรองประธานสมัชชาใหญ่ฯ ด้านใดนั้นจะต้องเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมด้านนั้น ๆ กล่าวคือ หากดำรงตำแหน่งรองประธานสมัชชาใหญ่ด้านสังคมและวัฒนธรรม จะต้องเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมคณะกรรมการว่าด้วยสังคมและวัฒนธรรม การดำรงตำแหน่งรองประธานสมัชชาใหญ่ฯ จะทำให้เป็นที่รู้จักถึงความเป็นผู้นำขององค์กรในระดับนานาชาติ มีสิทธิก่อนในการบรรจุระเบียบวาระการประชุมตามที่ต้องการ สามารถเสนอร่างข้อมติใหม่ของคณะกรรมการทั้งฉบับ เป็นเวทีนานาชาติเพื่อเสนอแนะแนวทางจัดการกับประเด็นเกี่ยวกับภูมิภาค รวมทั้งมีโอกาสในการพัฒนาความสัมพันธ์กับรัฐสภาต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชีย โดยหากประเทศสมาชิกฯ ประเทศใดได้รับเป็นรองประธานสมัชชาใหญ่ฯ จะต้องดำเนินการจัดประชุมคณะกรรมการด้านที่ตนเองเป็นรองประธานสมัชชาใหญ่ฯ ในปีนั้น 1 ครั้ง

รองประธานสมัชชาใหญ่ฯ จะทำหน้าที่ประธานการประชุม กล่าวเปิดและปิดการประชุม ควบคุมและบริหารการประชุมให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย สนับสนุนให้ผู้เข้าร่วมการประชุมปฏิบัติตามกฎบัตรและข้อบังคับการประชุมฯ ประกาศผลของการลงมติ และการพิจารณาตัดสินของประธานการประชุมถือเป็นที่สุด

ข้อพิจารณา

การดำรงตำแหน่งรองประธานสมัชชาใหญ่ฯ มีข้อผูกพันด้านงบประมาณซึ่งจะต้องใช้ในการจัดประชุมเป็นจำนวนมาก รวมทั้งจะต้องรับผิดชอบค่าที่พักและค่ายานพาหนะภายในประเทศสำหรับคณะผู้แทนรัฐสภาต่างประเทศ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าเช่าสถานที่ในการจัดประชุม ค่าบริหารการจัดประชุม และค่าใช้จ่ายในการศึกษาดูงานสำหรับคณะผู้แทนรัฐสภาต่างประเทศ รวมทั้งค่าใช้จ่ายสำหรับบุคลากรของประเทศเจ้าภาพ เป็นต้น ดังนั้น การเสนอตัวรับตำแหน่งรองประธานสมัชชาใหญ่ฯ จะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ และจะต้องได้รับความเห็นชอบจากประธานรัฐสภา

3) ตำแหน่งอื่น ๆ และการปฏิบัติภารกิจในบทบาทต่าง ๆ

คณะผู้แทนฯ สามารถเสนอตัวรับตำแหน่งอื่น ๆ หรืออาจได้รับการทาบทามให้ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ในระหว่างการประชุม และสามารถมีบทบาทในการปฏิบัติภารกิจในบทบาทต่าง ๆ ในโอกาสการเข้าร่วมการประชุมสมัชชารัฐสภาเอเชีย ประกอบด้วย

- (1) รองประธานการประชุมฯ
- (2) ผู้เสนอรายงานการประชุมฯ
- (3) ผู้เสนอเอกสารตั้งต้นเกี่ยวกับร่างข้อมติคณะกรรมการ
- (4) ผู้อภิปรายทั่วไปเกี่ยวกับประเด็นการประชุม

- (5) ผู้อภิปรายเกี่ยวกับประเด็นในร่างข้อมติคณะกรรมการธิการ
- (6) ประธานคณะทำงาน
- (7) คณะทำงาน

ทั้งนี้ การปฏิบัติภารกิจในบทบาทดังกล่าวข้างต้นไม่มีข้อผูกพันด้านงบประมาณ เพราะเป็นการปฏิบัติภารกิจในโอกาสการเข้าร่วมการประชุมสมัชชารัฐสภาเอเชียเท่านั้น อนึ่ง การรับตำแหน่งต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นเป็นการแสดงบทบาทนำและการมีส่วนร่วมในเวทีการประชุม เป็นการแสดงให้เห็นให้ผู้แทนรัฐสภาระหว่างประเทศประจักษ์ถึงศักยภาพของคณะผู้แทนฯ ในเวทีการประชุม เป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับคณะผู้แทนรัฐสภาต่างประเทศและคณะผู้แทนฯ สามารถใช้โอกาสดังกล่าวในการสนับสนุนบทบาทบัญญัติต่าง ๆ แนวนโยบายแห่งรัฐแผนยุทธศาสตร์ชาติ และบทบัญญัติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการต่างประเทศในรูปแบบการจัดตั้งกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทยระหว่างประเทศ การพบปะหารือในกรอบทวิภาคีและพหุภาคี ความช่วยเหลือทางวิชาการ และการแลกเปลี่ยนการเยือนทางด้านรัฐสภา

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น การเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านรัฐสภาต่างประเทศจึงมีความสำคัญ และเป็นการสนับสนุนคณะผู้แทนฯ ให้ยกระดับการมีส่วนร่วมในเวทีการประชุมภายใต้กรอบการประชุมสมัชชารัฐสภาเอเชียในลักษณะต่าง ๆ อาทิเช่น การปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ในเวทีการประชุม การเสนอข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และท่าทีของประเทศต่อประเด็นการประชุม การเสริมสร้างความร่วมมือและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น การแสดงออกถึงความเป็นเอกภาพของรัฐสภาสมาชิกฯ และการมีส่วนร่วมในการแสวงหาแนวทางการแก้ไขปัญหาระหว่างประเทศที่ภูมิภาคกำลังเผชิญ โดยใช้แนวคิดการทูตรัฐสภาและมิติด้านรัฐสภาเป็นเครื่องมือ ในการดำเนินการ ไม่ใช่เป็นการไปเข้าร่วมการประชุมเพียงอย่างเดียว ในขณะเดียวกัน ยังเป็นการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และยกระดับศักยภาพการปฏิบัติงานของนักวิเทศสัมพันธ์ให้มีความเป็นมืออาชีพควบคู่ไปด้วย

2.8 การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ผู้ศึกษาขออ้างอิงเอกสารวิชาการที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของคณะผู้แทนรัฐสภาไทยในเวทีการประชุมรัฐสภาระหว่างประเทศ การพัฒนาศักยภาพของนักวิเทศสัมพันธ์ในการสนับสนุนการประชุมรัฐสภาระหว่างประเทศ และการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

นางสาวสติจิตร ไตรพิบูลย์สุข (2558) ทำการศึกษา เรื่อง การเข้ารับตำแหน่งประธาน สหประชาชาติอาเซียนของไทย การศึกษาดังกล่าวพบว่า ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการเข้ารับตำแหน่ง ที่ประธานสหประชาชาติอาเซียนของไทยมีอยู่ 6 ประการ คือ

- 1) การขาดความต่อเนื่องในการดำเนินการในบริบทพหุภาคีของด้านต่างประเทศ
- 2) มีเวลาเตรียมการสำหรับเอกสารวิชาการการประชุมในระยะอันสั้น
- 3) การขาดเสถียรภาพทางการเมืองซึ่งมีผลกระทบต่อข้อกำหนดองค์ประกอบของ คณะผู้แทนฯ

- 4) สหประชาชาติอาเซียน (ASEAN Inter-Parliamentary Assembly : AIPA) ขาด การบังคับใช้ระเบียบข้อบังคับตามธรรมนูญอย่างจริงจัง

- 5) การขาดโอกาสในการสื่อสารให้ข้อมูลข้อเท็จจริงและความสำคัญของหน้าที่ ประธาน AIPA

- 6) ปัญหาในการติดตามการดำเนินการตามข้อมติที่ผ่านการรับรองจากที่ประชุมใหญ่ AIPA จากการศึกษาดังกล่าวได้นำไปสู่ข้อเสนอแนะและวิธีการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยการดำเนินการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ อาทิเช่น แต่งตั้งคณะกรรมการด้านสารัตถะ ในการประชุมภายใต้กรอบของ AIPA ผลักดันการแก้ไขธรรมนูญของ AIPA ให้มีความสมบูรณ์ และครอบคลุม ทุกประเด็น โดยอาจมีการจัดทำข้อบังคับการประชุมคณะกรรมการอิสระต่าง ๆ ด้วย หรือแม้แต่ส่งเสริมให้รัฐสภาไทยรับเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมต่าง ๆ ในกรอบของ AIPA เพื่อเป็นการฝึกฝนและพัฒนาบุคลากรของ AIPA นอกจากนี้ ควรมีการทบทวนการดำเนินการเมื่อเสร็จสิ้น การเข้าร่วมการประชุม เพื่อแบ่งปันความรู้และประสบการณ์ และหากมีข้อผิดพลาดจะได้มีการเสนอ แนวทางการแก้ไขเพื่อมิให้เกิดขึ้นซ้ำอีก และควรเพิ่มการดำเนินการของคณะผู้แทนรัฐสภาไทย ในการผลักดันการเสนอร่างข้อมติของไทยและเพิ่มการพบปะหารือทวิภาคี รวมทั้งจัดทำคู่มือ เพื่อประมวลข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของประธาน AIPA และการทำหน้าที่ของ ประเทศเจ้าภาพการประชุมใหญ่ AIPA และควรมีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้แทนจากฝ่ายนิติบัญญัติ ผู้แทนจากฝ่ายบริหาร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการหาแนวทางและนโยบายร่วมกัน เพื่อเตรียมการ เป็นประธาน AIPA และประธานอาเซียน

นายภาคภูมิ มิ่งมิตร (2558) ทำการศึกษา เรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพงานการจัดทำ เอกสารถ้อยแถลงของนักวิทยาศาสตร์สำหรับการประชุมรัฐสภาระหว่างประเทศ : เอกสารเชิงแนวคิด ซึ่งในการศึกษาเรื่องดังกล่าว ผู้ศึกษา (นายภาคภูมิ มิ่งมิตร) ได้รวบรวมแนวคิดที่เกี่ยวข้องในการจัดทำ เอกสารถ้อยแถลง จำนวน 9 ด้าน ดังนี้

1) การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ พันธกิจ และเป้าหมายองค์กร รวมถึงตัวชี้วัดในการที่จะสนับสนุนให้สมาชิกรัฐสภาแสดงบทบาทนำในเวทีรัฐสภาระหว่างประเทศ พ.ศ. 2557-2560

2) หลักแนวคิดด้านการทูตรัฐสภา

3) หลักการเขียนถ้อยแถลง

4) การคิดเชิงวิเคราะห์

5) การทบทวนวรรณกรรมการยกร่างถ้อยแถลงในการประชุมรัฐสภาภาคพื้นเอเชียและแปซิฟิก (Asia Pacific Parliamentary Forum : APPF)

6) การเปรียบเทียบการยกร่างถ้อยแถลงกับหน่วยงานอื่น ๆ

7) การจัดการความรู้

8) การบริหารงานเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์

9) ประสบการณ์การยกร่างถ้อยแถลงของผู้ศึกษาผลงานชิ้นนี้ ระหว่างปี พ.ศ. 2543-2558

การศึกษาพบว่า ผู้ยกร่างมีความเข้าใจในยุทธศาสตร์ พันธกิจ และเป้าหมาย รวมถึงตัวชี้วัดของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จึงสามารถกำหนดทิศทางการยกร่างที่สนองตอบต่อการส่งเสริมให้สมาชิกรัฐสภาสามารถแสดงบทบาทนำในเวทีรัฐสภาระหว่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยในการยกร่างทุกครั้งนั้น และการกำหนดระยะเวลาในการทำงานไว้ล่วงหน้า จะช่วยให้ผู้ยกร่างสามารถผลิตผลงานได้ตามกำหนดที่ตกลงกันไว้ โดยปัญหาสำคัญที่พบมี 2 ข้อ คือ (1) ผู้ยกร่างถ้อยแถลงยังไม่มี ความเข้าใจหลักการเขียนที่ดี หลักวาทนิพนธ์ รวมถึงทักษะการใช้ภาษาอังกฤษที่ดี และ (2) ไม่สามารถคิดประเด็นสำคัญในการนำเสนอในร่างถ้อยแถลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้ศึกษา (นายภาคภูมิ มิ่งมิตร) มีข้อเสนอแนะว่า สำนักงานฯ ควรเร่งพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบใน 4 ด้าน คือ

1) ด้านการเตรียมเนื้อหา ควรมีการอบรมหรือสัมมนา หรือระดมความคิดในเรื่องวิธีการยกร่างถ้อยแถลงที่มีประสิทธิภาพโดยด่วนโดยจะต้องมีสาระสำคัญอย่างน้อย 3 ส่วน คือ (ก) การต่อยุทธศาสตร์ของสำนักงานฯ (ข) โดยหลักมี 3 ด้าน คือ การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม และ (ค) ทดลอง วิเคราะห์/สังเคราะห์ในประเด็นใดประเด็นหนึ่งในแต่ละด้าน เพื่อให้มีการรวบรวมเนื้อหาไว้อย่างเป็นระบบ ง่ายต่อการสืบค้น และใช้ประโยชน์ในอนาคต

2) ด้านกระบวนการและทักษะ ต้องมีความชัดเจนก่อน ทักษะจึงจะเกิดได้ตามวันเวลาที่ผ่านการฝึกฝนมาเป็นอย่างดี ในขั้นนี้ ผู้ยกร่างต้องมีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ถึงหลักการเขียน และเป้าหมายที่จะเขียน โดยต้องเข้าใจว่า งานที่จะผลิตออกมานั้นต้องมีอย่างน้อย 3 องค์ประกอบ

คือ (ก) มีความชัดเจน (ข) มีความกระชับ และ (ค) มีความน่าจดจำ โดยต้องเชื่อมโยงกับ “เครื่องมือ” อื่น ๆ เช่น กรอบเนื้อหาในแต่ละด้าน หลักการใช้ภาษาอังกฤษในบริบทการประชุมระหว่างประเทศให้ได้

3) ด้านระบบข้อมูล สำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศควรจัดให้มีการบูรณาการความรู้จากกลุ่มงานต่าง ๆ ในสำนัก เพื่อให้ข้อมูลมีความเป็นเอกภาพ โดยอาจจัดผ่านรูปแบบชุมชนนักปฏิบัติ โดยเปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การเรียนรู้ ความผิดพลาดระหว่างกัน

4) ด้านการพัฒนาบุคลากร สำนักงานฯ ควรเร่งฝึกฝนให้ทุกคนในทุกระดับมีส่วนร่วมในการดำเนินการยกย่องถ้อยแถลงจนแล้วเสร็จ โดยให้มีการผลักดันตรวจงานร่างแรกเพื่อให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

นางสาวอรรวรรณ สังขวารี (2560) ทำการศึกษา เรื่อง กลไกการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรไปสู่การปฏิบัติ กรณีศึกษา สำนักกรรมการ 1, 2, 3 การศึกษาดังกล่าวพบว่า ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดในการนำแผนยุทธศาสตร์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2557-2560 ไปสู่การปฏิบัติของสำนักกรรมการ 1, 2, 3 มีดังต่อไปนี้

1) การจัดทำแผนปฏิบัติราชการ 4 ปี (พ.ศ. 2557-2560) และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของสำนักกรรมการ 1, 2, 3 ต้องปรับเปลี่ยนและไม่ต่อเนื่องจากบริบททางการเมืองที่เปลี่ยนแปลงไป

2) การปฏิบัติภารกิจของสำนักกรรมการ 1, 2, 3 ทุกระดับยังขาดการมีส่วนร่วม เนื่องจากไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องแผนยุทธศาสตร์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ชัดเจน ทำให้ไม่ทราบกรอบทิศทางการพัฒนาองค์กรและเป้าหมายที่องค์กรกำหนดไว้

กลไกการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรไปสู่การปฏิบัติของสำนักกรรมการ 1, 2, 3 มีดังต่อไปนี้

1) ขั้นตอนการวางแผน การจัดทำแผนของสำนักกรรมการ 1, 2, 3 นำแผนยุทธศาสตร์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2557-2560 มาเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ที่ 1 : สนับสนุนกระบวนการนิติบัญญัติอย่างมีอาชีพ กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ให้บังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยนำแนวคิดการบริหารงานเพื่อให้เกิดผลสำเร็จอย่างรอบด้าน

2) ขั้นตอนการนำแผนไปปฏิบัติ ในการจัดทำแผนปฏิบัติการโดยกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด ผลผลิต ผลสำเร็จของงานตามภารกิจ แสดงถึงรายละเอียดของแผนงาน งาน/โครงการ และกิจกรรมดำเนินงานมีความชัดเจน ตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ และตัวชี้วัด

ในการปฏิบัติการแสดงรายละเอียดแผนงาน งาน/โครงการ และกิจกรรมดำเนินงาน รวมทั้งทรัพยากรที่ต้องใช้และช่วงเวลาที่ต้องดำเนินการให้สำเร็จ

3) ขั้นตอนการติดตามและประเมินผล เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม มีการติดตามประเมินผล การรายงานผลเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจ และเป็นประจำทุก 15 วัน รวมทั้งการรายงานความคืบหน้าของแผนงาน งาน/โครงการเป็นประจำทุกเดือน

4) ขั้นตอนปรับมาตรฐาน กำหนดแผนทั้งระยะสั้นและระยะยาว เพื่อสนับสนุนภารกิจของคณะกรรมการในเชิงรุกและสอดคล้องกับสถานการณ์

ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสำนักกรรมการ 1, 2, 3 สรุปสถานะของสำนักกรรมการ 1, 2, 3 ในปัจจุบันได้ว่า มีการตอบสนองต่อปัจจัยด้านอุปสรรค/ภัยคุกคามค่อนข้างสูง จึงควรแสวงหาผลประโยชน์จากโอกาสเพื่อให้ดำเนินยุทธศาสตร์เชิงรุก และใช้จุดแข็งซึ่งเป็นข้อได้เปรียบและความพร้อมที่จะเร่งดำเนินการพัฒนาองค์กรเพื่อผลักดันให้เกิดการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงภายในหน่วยงานที่มีจุดอ่อนซึ่งรอการแก้ไขต่อไป

จากการวิเคราะห์ดังกล่าวข้างต้น ได้มีการกล่าวถึงสภาพปัญหา ข้อจำกัด และแนวทางการแก้ไขปัญหาทั้งในส่วนองค์กรและผู้แทนรัฐสภาไทย นักวิเทศสัมพันธ์ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในการสนับสนุนคณะผู้แทนฯ ในการเข้าร่วมการประชุม และการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรไปสู่การปฏิบัติตามกรอบทิศทางการพัฒนาองค์กรและเป้าหมายขององค์กรที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ ผู้ศึกษาขอสรุปประเด็นสำคัญ จำนวน 9 ประการ ดังนี้

- 1) การขาดความต่อเนื่องในการดำเนินการด้านต่างประเทศ
- 2) การถ่ายทอดองค์ความรู้และการถอดบทเรียนจากประสบการณ์การปฏิบัติภารกิจ ซึ่งหากมีข้อผิดพลาดจะได้มีการเสนอแนวทางการแก้ไข เพื่อมิให้เกิดข้อผิดพลาดซ้ำอีก และสร้างแนวทางการดำเนินงานใหม่ที่มีประสิทธิภาพ
- 3) การปรับแก้ไขจุดอ่อนและเสริมสร้างจุดแข็ง เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติงาน
- 4) การบูรณาการการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบและเป็นไปในเชิงรุกจะเป็นการเพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
- 5) การพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะในการปฏิบัติงานที่อยู่ในความรับผิดชอบและได้รับมอบหมายให้มีประสิทธิภาพจะเป็นการตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเฉพาะความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ

- 6) ความรู้และความเข้าใจในประเด็นด้านต่างประเทศในกรอบการประชุมรัฐสภาระหว่างประเทศมีความสำคัญในการสนับสนุนการคณะผู้แทนฯ ในการเข้าร่วมการประชุม
- 7) ความสำคัญของการเข้าถึงแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นการประชุม
- 8) ความสำคัญของการจัดทำแผนปฏิบัติการ โดยคำนึงถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และเป้าหมายขององค์กรเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติและผลักดันให้เกิดผลสัมฤทธิ์
- 9) การประเมินผลการดำเนินงานเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจ

บทที่ 3 วิธีการศึกษา

เอกสารการศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้ใช้การศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย (1) การศึกษาเอกสารภูมิหลังเกี่ยวกับการปฏิบัติภารกิจของคณะผู้แทนรัฐสภาไทย (2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนรัฐสภาไทย (3) การสังสมข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการและความคาดหวังของคณะผู้แทนรัฐสภาไทย (4) การสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และ (5) การสำรวจข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ จุดอ่อน และจุดแข็งเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของนักวิเทศสัมพันธ์ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 การศึกษาเอกสารภูมิหลังเกี่ยวกับการปฏิบัติภารกิจของคณะผู้แทนรัฐสภาไทย

ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมและสังเคราะห์ข้อมูลจากศึกษาเอกสารภูมิหลังเกี่ยวกับการปฏิบัติภารกิจของคณะผู้แทนรัฐสภาไทยภายใต้กรอบการประชุมสมัชชารัฐสภาเอเชียที่สำคัญระหว่างปี พ.ศ. 2559-2562 ประกอบด้วย

พ.ศ. 2559

- 1) การประชุมคณะกรรมการว่าด้วยสังคมและวัฒนธรรม ระหว่างวันที่ 25-29 เมษายน 2559 ณ กรุงเทพมหานคร สาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน
- 2) การประชุมคณะกรรมการว่าด้วยการเมือง ระหว่างวันที่ 31 พฤษภาคม - 3 มิถุนายน 2559 ณ กรุงอัมมาน ราชอาณาจักรฮัชไมต์จอร์แดน
- 3) การประชุมคณะกรรมการว่าเศรษฐกิจและการพัฒนาที่ยั่งยืน ระหว่างวันที่ 24-28 กรกฎาคม 2559 ณ กรุงอิสลามาบัต สาธารณรัฐอิสลามปากีสถาน
- 4) การประชุมคณะกรรมการว่าด้วยกิจการเจ้าหน้าที่ APA และระเบียบทางการเงิน และการประชุมคณะมนตรีบริหารสมัชชารัฐสภาเอเชีย ครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 25-28 กันยายน 2559 ณ กรุงพนมเปญ ราชอาณาจักรกัมพูชา
- 5) การประชุมคณะมนตรีบริหารสมัชชารัฐสภาเอเชีย ครั้งที่ 2 และการประชุมสมัชชาใหญ่สมัชชารัฐสภาเอเชีย ครั้งที่ 9 ระหว่างวันที่ 27 พฤศจิกายน - 2 ธันวาคม 2559 ณ เมืองเสียมราฐ ราชอาณาจักรกัมพูชา

พ.ศ. 2560

6) การประชุมคณะกรรมการว่าด้วยการเมือง และการประชุมคณะกรรมการว่าด้วยการก่อตั้งรัฐสภาเอเชีย ระหว่างวันที่ 13-18 มีนาคม 2560 ณ กรุงอิสลามาบัต สาธารณรัฐอิสลามปากีสถาน

7) การประชุมคณะกรรมการว่าด้วยเศรษฐกิจและการพัฒนาที่ยั่งยืน ระหว่างวันที่ 24-28 เมษายน 2560 ณ กรุงมานามา ราชอาณาจักรบาห์เรน

8) การประชุมคณะกรรมการว่าด้วยสังคมและวัฒนธรรม ระหว่างวันที่ 31 สิงหาคม - 2 กันยายน 2560 ณ กรุงทิมพู ราชอาณาจักรภูฏาน

9) การประชุมคณะมนตรีบริหารสมัชชารัฐสภาเอเชีย ครั้งที่ 2 และการประชุมสมัชชาใหญ่สมัชชารัฐสภาเอเชีย ครั้งที่ 10 ระหว่างวันที่ 19-26 พฤศจิกายน 2560 ณ นครอิสตันบูล สาธารณรัฐตุรกี

พ.ศ. 2561

10) การประชุมคณะกรรมการว่าด้วยเศรษฐกิจและการพัฒนาที่ยั่งยืน ระหว่างวันที่ 25-29 มิถุนายน 2561 ณ เมืองลีมาซอล สาธารณรัฐไซปรัส

11) การประชุมคณะกรรมการว่าด้วยสังคมและวัฒนธรรม และการประชุมคณะมนตรีบริหารสมัชชารัฐสภาเอเชีย ครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 2-8 ตุลาคม 2561 ณ เมืองอิชเมียร์ สาธารณรัฐตุรกี

12) การประชุมคณะกรรมการว่าด้วยการเมือง และการประชุมคณะกรรมการพิเศษว่าด้วยการก่อตั้งรัฐสภาเอเชีย ระหว่างวันที่ 27 ตุลาคม - 1 พฤศจิกายน 2561 ณ เมืองกวาดาร์ (Gwadar) สาธารณอิสลามปากีสถาน

พ.ศ. 2562

13) การเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมคณะกรรมการว่าด้วยสังคมและวัฒนธรรม ระหว่างวันที่ 12-15 กุมภาพันธ์ 2562 ณ โรงแรม อมารี วอเตอร์เกต กรุงเทพฯ

14) การประชุมคณะกรรมการว่าด้วยเศรษฐกิจและการพัฒนาที่ยั่งยืน ระหว่างวันที่ 18-21 เมษายน 2562 ณ เมืองนาร์ยาน-มาร์ (Naryan-Mar) สหพันธรัฐรัสเซีย

3.2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนรัฐสภาไทย

ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมและสังเคราะห์ข้อมูลจากการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนรัฐสภาไทย ในการประชุมรัฐสภาระหว่างประเทศ ภายใต้กรอบการประชุมสมัชชารัฐสภาเอเชีย ระหว่างปี พ.ศ. 2559-2562 ประกอบด้วย

พ.ศ. 2559

1) การประชุมคณะกรรมการว่า เศรษฐกิจและการพัฒนาที่ยั่งยืน ระหว่างวันที่ 24-28 กรกฎาคม 2559 ณ กรุงอิสลามาบัต สาธารณรัฐอิสลามปาเกีสถาน

2) การประชุมคณะมนตรีบริหารสมัชชารัฐสภาเอเชีย ครั้งที่ 2 และการประชุมสมัชชาใหญ่สมัชชารัฐสภาเอเชีย ครั้งที่ 9 ระหว่างวันที่ 27 พฤศจิกายน - 2 ธันวาคม 2559 ณ เมืองเสียมราฐ ราชอาณาจักรกัมพูชา

พ.ศ. 2560

3) การประชุมคณะกรรมการว่าด้วยการเมือง และการประชุมคณะกรรมการว่าด้วยการก่อตั้งรัฐสภาเอเชีย ระหว่างวันที่ 13-18 มีนาคม 2560 ณ กรุงอิสลามาบัต สาธารณรัฐอิสลามปาเกีสถาน

4) การประชุมคณะมนตรีบริหารสมัชชารัฐสภาเอเชีย ครั้งที่ 2 และการประชุมสมัชชาใหญ่สมัชชารัฐสภาเอเชีย ครั้งที่ 10 ระหว่างวันที่ 19-26 พฤศจิกายน 2560 ณ นครอิสตันบูล สาธารณรัฐตุรกี

พ.ศ. 2561

5) การประชุมคณะกรรมการว่าด้วยการเมือง และการประชุมคณะกรรมการพิเศษว่าด้วยการก่อตั้งรัฐสภาเอเชีย ระหว่างวันที่ 27 ตุลาคม - 1 พฤศจิกายน 2561 ณ เมืองกวาดาร์ (Gwadar) สาธารณรัฐอิสลามปาเกีสถาน

พ.ศ. 2562

6) การเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมคณะกรรมการว่าด้วยสังคมและวัฒนธรรม ระหว่างวันที่ 12-15 กุมภาพันธ์ 2562 ณ โรงแรม อมารี วอเตอร์เกต กรุงเทพฯ

7) การประชุมคณะกรรมการว่าด้วยเศรษฐกิจและการพัฒนาที่ยั่งยืน ระหว่างวันที่ 18-21 เมษายน 2562 ณ เมืองนาร์ยาน-มาร์ (Naryan-Mar) สหพันธรัฐรัสเซีย

3.3 การสั่งสมข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการและความคาดหวังของคณะผู้แทนรัฐสภาไทย

ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมและสังเคราะห์ข้อมูลจากการสั่งสมข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการและความคาดหวังของคณะผู้แทนรัฐสภาไทยในสมัชชารัฐสภาเอเชีย ในการเข้าร่วมการประชุมภายใต้กรอบการประชุมสมัชชารัฐสภาเอเชีย ระหว่างปี พ.ศ. 2559-2562

3.4 การสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมและสังเคราะห์ข้อมูลจากการสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วย

3.4.1 สมาชิกรัฐสภาในฐานะผู้แทนรัฐสภาไทยในการเข้าร่วมการประชุมสมัชชาใหญ่สมัชชารัฐสภาเอเชีย ครั้งที่ 10 ระหว่างวันที่ 20-25 พฤศจิกายน 2560 ณ นครอิสตันบูล สาธารณรัฐตุรกี จำนวน 3 คน

3.4.2 สมาชิกรัฐสภาในฐานะผู้แทนรัฐสภาไทยในการเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการว่าด้วยสังคมและวัฒนธรรม ระหว่างวันที่ 12-15 กุมภาพันธ์ 2562 ณ กรุงเทพฯ จำนวน 3 คน

รายละเอียดแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้รับบริการ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการเข้าร่วมการประชุมรัฐสภาระหว่างประเทศ ปรากฏตามเอกสารภาคผนวก ก

3.5 การสำรวจข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ จุดอ่อน และจุดแข็งเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของนักวิเทศสัมพันธ์

ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมและสังเคราะห์ข้อมูลจากการสำรวจข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ จุดอ่อน และจุดแข็งเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของนักวิเทศสัมพันธ์ในการสนับสนุนบทบาทด้านการต่างประเทศของฝ่ายนิติบัญญัติในกรอบการประชุมสมัชชารัฐสภาเอเชียจากแบบสอบถาม ประกอบด้วย

3.5.1 ผู้อำนวยการสำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ

3.5.2 ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานสมาคมรัฐสภาและสมาคมเลขาธิการรัฐสภา และนักวิเทศสัมพันธ์ กลุ่มงานสมาคมรัฐสภาและสมาคมเลขาธิการรัฐสภา สำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ จำนวน 6 คน

รายละเอียดแบบสอบถามเพื่อการศึกษาส่วนบุคคล ปรากฏตามเอกสารภาคผนวก ข

3.6 กรอบความคิดการเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านรัฐสภาต่างประเทศ : กรณีศึกษาบทบาทของคณะผู้แทนรัฐสภาไทยในสมัชชารัฐสภาเอเชีย

จากวิธีการศึกษาดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาได้ศึกษาเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ และวิเคราะห์เกี่ยวกับสภาพปัญหา เจาะลึก ข้อจำกัด จุดอ่อน จุดแข็ง และปัจจัยสำคัญอื่น ๆ ภายใต้บริบทการเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านต่างประเทศ บทบาทของคณะผู้แทนฯ ในสมัชชารัฐสภาเอเชีย

และการปฏิบัติหน้าที่ของนักวิเทศสัมพันธ์ ซึ่งสามารถกำหนดประเด็นในการจัดทำกรอบความคิดดังต่อไปนี้

3.6.1 บทบาทและภารกิจด้านการต่างประเทศของฝ่ายนิติบัญญัติ

- 1) คณะผู้แทนรัฐสภาไทยในสมัชชารัฐสภาเอเชีย
- 2) สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
- 3) สำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ
- 4) กลุ่มงานสมาคมรัฐสภาระและสมาคมเลขาธิการรัฐสภา
สำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ

3.6.2 ความต้องการและความคาดหวังของคณะผู้แทนรัฐสภาไทยในสมัชชารัฐสภาเอเชียต่อการปฏิบัติหน้าที่ของนักวิเทศสัมพันธ์

3.6.3 การสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปฏิบัติหน้าที่ของนักวิเทศสัมพันธ์

3.6.4 การสำรวจความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการปฏิบัติหน้าที่ของนักวิเทศสัมพันธ์

3.6.5 วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และตัวชี้วัดตามแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2563-2565 และยุทธศาสตร์การบริหารทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2561-2565) ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการต่างประเทศและการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรด้านต่างประเทศ

3.6.6 กิจกรรมและภารกิจของคณะผู้แทนรัฐสภาไทยในเวทีการประชุมรัฐสภาระหว่างประเทศภายใต้กรอบการประชุมสมัชชารัฐสภาเอเชีย

3.6.7 ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของนักวิเทศสัมพันธ์ตามมาตรฐานความเป็นมืออาชีพสายงานวิเทศสัมพันธ์

3.6.8 อำนาจหน้าที่และแผนยุทธศาสตร์ของสำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ

3.6.9 แนวคิดการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่

3.6.10 แนวคิดการทูตรัฐสภาและมิติด้านรัฐสภา

3.6.11 หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

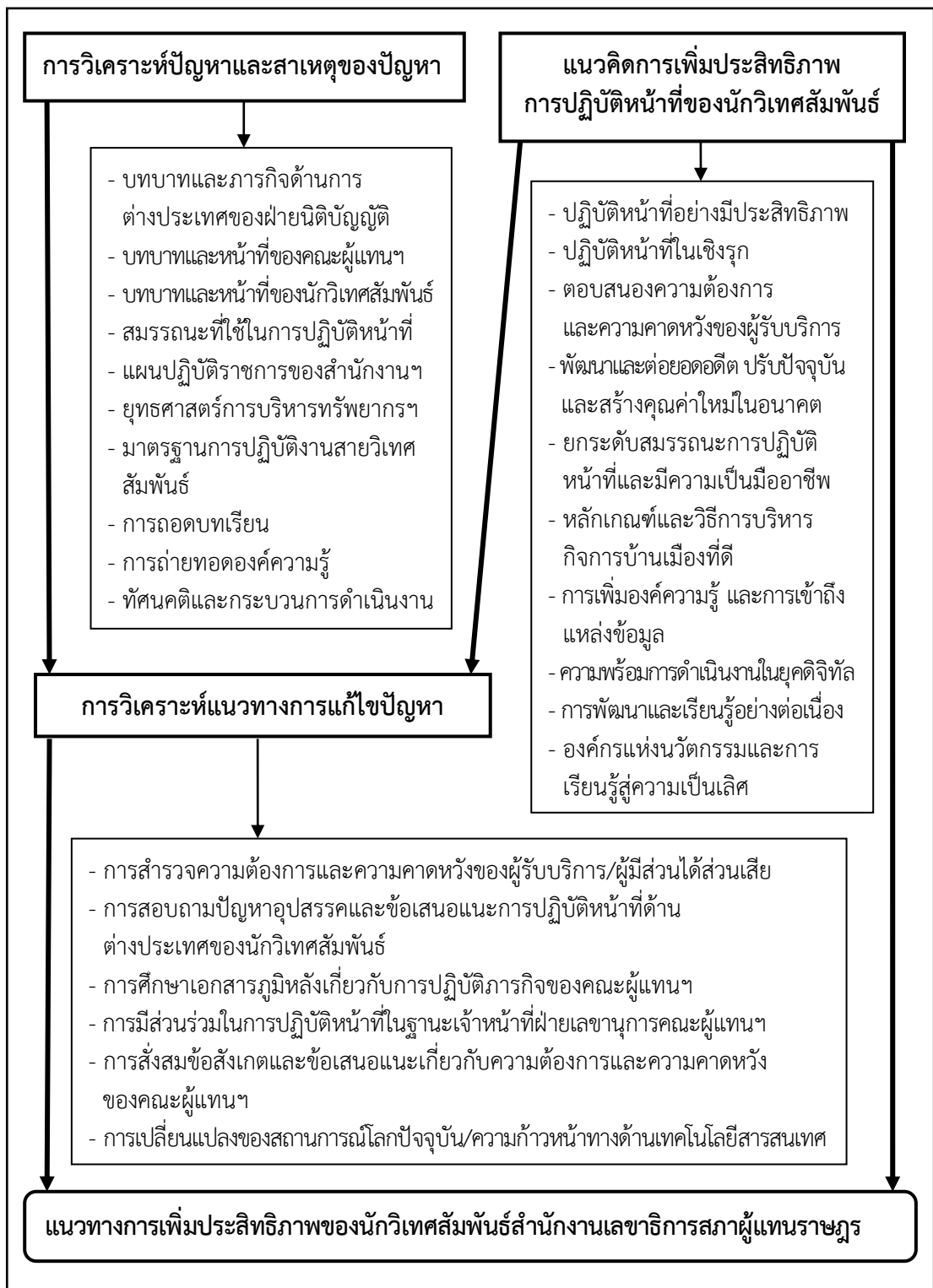
3.6.12 แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580)

3.6.13 การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสถานการณ์โลกปัจจุบัน และความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีแบบก้าวกระโดด

3.6.14 องค์กรแห่งนวัตกรรมและการเรียนรู้

3.6.15 ความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ศึกษา

กรอบความคิดการเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านรัฐสภาต่างประเทศ : กรณีศึกษาบทบาทของคณะผู้แทนรัฐสภาไทยในสมัชชารัฐสภาเอเชียสามารถนำเสนอเป็นแผนภาพดังต่อไปนี้

ภาพที่ 3 กรอบความคิดการเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านรัฐสภาต่างประเทศ

บทที่ 4 ผลการศึกษา

จากวิธีการศึกษาในบทที่ 3 ซึ่งผู้ศึกษาได้ทำการศึกษา และเก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งวิเคราะห์ข้อมูลในแง่มุมต่าง ๆ การศึกษาผ่านกระบวนการต่าง ๆ นำไปสู่ผลการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย(1) ผลการศึกษาเอกสารภูมิหลังเกี่ยวกับการปฏิบัติภารกิจของคณะผู้แทนรัฐสภาไทย (2) ผลการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนรัฐสภาไทย (3) ผลการสังสมข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการและความคาดหวังของคณะผู้แทนรัฐสภาไทย (4) ผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และ (5) ผลการสำรวจข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ จุดอ่อน และจุดแข็งเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของนักวิเทศสัมพันธ์ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 ผลการศึกษาเอกสารภูมิหลังเกี่ยวกับการปฏิบัติภารกิจของคณะผู้แทนรัฐสภาไทย

ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารภูมิหลังเกี่ยวกับการปฏิบัติภารกิจของคณะผู้แทนรัฐสภาไทย ภายใต้กรอบการประชุมสมัชชารัฐสภาเอเชีย ระหว่างปี พ.ศ. 2559-2562 ผลการศึกษามีดังนี้

4.1.1 ภาพรวมการดำเนินงานของสมัชชารัฐสภาเอเชีย

สมัชชารัฐสภาเอเชียเป็นองค์กรความร่วมมือระหว่างรัฐสภาสมาชิกฯ ในภูมิภาคเอเชีย เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นกระบอกเสียงให้แก่ประชาชนในภูมิภาคเอเชียในประเด็นต่าง ๆ ทั้งด้านสังคมและวัฒนธรรม เศรษฐกิจและการพัฒนาที่ยั่งยืน และการเมือง ซึ่งประเทศสมาชิกสมัชชารัฐสภาเอเชียส่วนใหญ่อยู่ในแถบภูมิภาคเอเชียกลางและประเทศที่นับถือศาสนาอิสลามหรือประเทศมุสลิม สมัชชารัฐสภาเอเชียจึงมีความต้องการในการดำรงและการรักษาสถานภาพตลอดจนภาพลักษณ์ของความเป็นองค์กรระดับภูมิภาค ดังนั้น สมัชชารัฐสภาเอเชียจึงมุ่งเน้นการแสวงหาพันธมิตร เพื่อเป็นการขยายฐานขององค์กร

4.1.2 ความเชื่อมั่นและการยอมรับศักยภาพของรัฐสภาต่างประเทศที่มีต่อคณะผู้แทนรัฐสภาไทย

คณะผู้แทนรัฐสภาต่างประเทศในสมัชชารัฐสภาเอเชียให้ความเชื่อมั่นและการยอมรับศักยภาพของคณะผู้แทนรัฐสภาไทยในเวทีการประชุมฯ เห็นได้จากคณะผู้แทนฯ ได้รับการต้อนรับ ทักทาย และการอำนวยความสะดวกอย่างดียิ่ง รวมทั้งคณะผู้แทนฯ ได้รับการมอบหมายให้ปฏิบัติภารกิจในลักษณะต่าง ๆ ในเวทีการประชุม เช่น การปฏิบัติหน้าที่

รองประธานการประชุม และผู้เสนอรายงานการประชุม เป็นต้น นอกจากนี้ คณะผู้แทนฯ ยังได้รับการนัดหมายเพื่อการพบปะหารือในกรอบทวิภาคี และมีการจัดให้คณะผู้แทนฯ ได้เข้าพบหารือบุคคลสำคัญของประเทศเจ้าภาพทั้งฝ่ายรัฐสภาและฝ่ายรัฐบาล

4.1.3 บทบาทของคณะผู้แทนรัฐสภาไทยในเวทีการประชุม

คณะผู้แทนรัฐสภาไทยประสบความสำเร็จอย่างยิ่งในการนำหลัก “การทูตรัฐสภา (Parliamentary Diplomacy)” มาใช้ในระหว่างการปฏิบัติภารกิจ โดยเฉพาะการหารือกับบุคคลสำคัญ อาทิ ประธานรัฐสภา รองประธานรัฐสภา บุคคลสำคัญของประเทศเจ้าภาพ หัวหน้าคณะผู้แทน และผู้แทนรัฐสภาต่างประเทศที่เข้าร่วมการประชุม ซึ่งเป็นการแสดงบทบาทด้านการต่างประเทศของฝ่ายนิติบัญญัติโดยยึดหลักการมิติด้านรัฐสภา และเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีและความร่วมมือระหว่างประเทศให้แน่นแฟ้นในกรอบสมัชชารัฐสภาเอเชีย นอกจากนี้ คณะผู้แทนฯ ได้นำเสนอหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งได้รับความสนใจจากผู้เข้าร่วมการประชุมเป็นอย่างดี และมีการสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม

4.1.4 การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนฯ ทั้งก่อนการประชุม ระหว่างการประชุม และภายหลังการประชุมเสร็จสิ้น

เจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนฯ สามารถเตรียมความพร้อมและปฏิบัติภารกิจในการสนับสนุนคณะผู้แทนฯ ทั้งก่อนการประชุม ระหว่างการประชุม และภายหลังการประชุมเสร็จสิ้นเป็นอย่างดี และสามารถปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประชุมให้สำเร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดถึงแม้ว่าจะต้องดำเนินการในระยะเวลาที่กระชั้นชิด

4.1.5 ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

1) รัฐสภาไทยส่งคณะผู้แทนฯ เข้าร่วมการประชุมรัฐสภาระหว่างประเทศภายใต้กรอบการประชุมสมัชชารัฐสภาเอเชียอย่างต่อเนื่อง โดยที่ผ่านมา คณะผู้แทนฯ มีบทบาทสำคัญในเวทีการประชุมดังกล่าว และคณะผู้แทนรัฐสภาต่างประเทศให้ความเชื่อมั่นและยอมรับศักยภาพคณะผู้แทนฯ ในเวทีการประชุม

2) ที่ผ่านมา คณะผู้แทนฯ ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมด้านสารัตถะการประชุม เพื่อจักได้ใช้ประโยชน์ประกอบการนำเสนอข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และท่าทีของประเทศเกี่ยวกับประเด็นการประชุมที่เป็นประโยชน์ในการกระตุ้นหรือแสวงหาแนวทางความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาระหว่างประเทศโดยอาศัยการทูตรัฐสภา (Parliamentary Diplomacy) และมิติด้านรัฐสภา (Parliamentary Dimension) เป็นเครื่องมือในการดำเนินการ ทั้งนี้ หากคณะผู้แทนฯ และนักวิเทศสัมพันธ์ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนฯ ได้มีการร่วมกันกำหนดแผนปฏิบัติการ ยุทธศาสตร์ และเป้าหมายการดำเนินงานก่อนเข้าร่วม

การประชุม และมีการวางแผนการดำเนินงานในเชิงรุก เช่น กำหนดว่า คณะผู้แทนฯ จะเสนอร่างข้อมติใหม่ของการประชุมกี่ฉบับ คณะผู้แทนฯ จะเสนอตัวในการปฏิบัติภารกิจในเวทีการประชุม ในลักษณะใดที่จะเป็นการแสดงศักยภาพของคณะผู้แทนฯ และสร้างความเชื่อมั่นและการยอมรับ ศักยภาพของคณะผู้แทนฯ ให้กับคณะผู้แทนรัฐสภาต่างประเทศ เป็นต้น จะทำให้การปฏิบัติภารกิจของคณะผู้แทนฯ ประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น อนึ่ง การปฏิบัติภารกิจที่เป็นไปในลักษณะการสนับสนุนวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ รวมทั้งตัวชี้วัดตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิรูปราชการฯ ยังไม่ได้รับการปฏิบัติอย่างเต็มศักยภาพเนื่องจากปัจจัยการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและนโยบายของหัวหน้าคณะผู้แทนฯ

3) นักวิเทศสัมพันธ์ และ/หรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนฯ จะเป็นผู้จัดเตรียมข้อมูลเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติภารกิจของคณะผู้แทนฯ ทั้งก่อนการประชุม ระหว่างการประชุม และภายหลังการประชุมเสร็จสิ้น ดังนั้น การรับรู้ข้อมูลต่าง ๆ ของคณะผู้แทนฯ จะเป็นไปในเชิงรับ ซึ่งนักวิเทศสัมพันธ์จะต้องสนับสนุนข้อมูลทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการประชุมให้กับคณะผู้แทนฯ ในกรณีที่จะต้องดำเนินการในระยะเวลากระชั้นชิด อาจทำให้มีการจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูลไม่ครอบคลุมทุกประเด็น ทั้งนี้ หากมีการจัดทำฐานข้อมูลด้านต่างประเทศอย่างเป็นระบบ มีการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับประเด็นการประชุมล่วงหน้าแต่เนิ่น ๆ และนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้คณะผู้แทนฯ ได้ศึกษาและทำความเข้าใจ รวมทั้งนำนวัตกรรมทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารสมัยใหม่มาปรับใช้เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน เพื่อเพิ่มความสะดวกและรวดเร็ว ในการเข้าถึงข้อมูล ลดขั้นตอนการดำเนินงานที่เกินความจำเป็น และสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ตลอดเวลา จะทำให้คณะผู้แทนฯ มีความพร้อมในการเข้าร่วมการประชุม มีองค์ความรู้เกี่ยวกับการประชุมและประเด็นที่อยู่ในวาระการประชุม และสามารถปฏิบัติภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพพร้อมกันนี้ นักวิเทศสัมพันธ์จะต้องกำหนดกรอบ/แผน/แผนงาน และยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานที่เป็นไปในลักษณะการสนับสนุนวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และเป้าหมายองค์กร รวมทั้งตัวชี้วัด เพื่อสนับสนุนให้คณะผู้แทนฯ ได้แสดงบทบาทหน้าในเวทีการประชุมรัฐสภาระหว่างประเทศ ซึ่งจะช่วยให้คณะผู้แทนฯ สามารถเพิ่มบทบาทการปฏิบัติภารกิจในเวทีการประชุมได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4.2 ผลการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนรัฐสภาไทย

ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนรัฐสภาไทยในการประชุมรัฐสภาระหว่างประเทศภายใต้กรอบการประชุมสมัชชารัฐสภาเอเชีย ระหว่างปี พ.ศ. 2559-2562 ผลการศึกษามีดังนี้

4.2.1 ความต้องการและความคาดหวังของคณะผู้แทนรัฐสภาไทยในการปฏิบัติ

ภารกิจ

1) คณะผู้แทนฯ มีความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติภารกิจด้านต่างประเทศของฝ่ายนิติบัญญัติให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ เห็นได้จากมีการประชุมเตรียมการสำหรับคณะผู้แทนฯ ก่อนเข้าร่วมการประชุมอย่างน้อย 2-3 ครั้ง มีการเชิญผู้แทนจากหน่วยงานราชการอื่น ๆ มาร่วมประชุมกับคณะผู้แทนฯ เพื่อให้ ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และท่าทีของประเทศต่อประเด็นการประชุม รวมทั้งได้ขอความร่วมมือหน่วยงานราชการอื่น ๆ พิจารณาประเด็นในร่างข้อมติการประชุมว่าขัดหรือแย้งกับท่าทีของประเทศหรือไม่ และในกรณีที่ประเด็นในร่างข้อมติการประชุมขัดหรือแย้งกับท่าทีของประเทศ จะมีการกำหนดแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมต่อประเด็นการประชุม

2) คณะผู้แทนฯ ให้ความสำคัญเกี่ยวกับประเด็นการประชุม หรือประเด็นในร่างข้อมติการประชุม โดยเฉพาะประเด็นที่มีความอ่อนไหวทางการเมือง และอาจส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ดังนั้น คณะผู้แทนฯ จึงคาดหวังที่จะได้รับการสนับสนุนด้านข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการประชุมอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ โดยข้อมูลดังกล่าวเป็นผลมาจากการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประสานท่าทีกับหน่วยงานราชการอื่น ๆ เรียบร้อยแล้ว

3) คณะผู้แทนฯ มุ่งหวังที่จะสร้างและขยายเครือข่ายด้านรัฐสภาระหว่างประเทศ ในลักษณะการจัดตั้งกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทยระหว่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างประเทศในกลุ่มประเทศสมาชิกสมัชชารัฐสภาเอเชียให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น โดยที่ผ่านมา คณะผู้แทนฯ ได้สนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทยระหว่างประเทศ กับรัฐสภาราชอาณาจักรฮังการีและรัฐสภาสาธารณรัฐตุรกีเป็นผลสำเร็จ ซึ่งกลุ่มมิตรภาพฯ ทั้ง 2 กลุ่มมีการดำเนินกิจกรรมด้านรัฐสภาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบันในลักษณะดังต่อไปนี้ คือ (1) ดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริม และกระชับสัมพันธ์มิตรอันดีระหว่างประเทศและระหว่างสมาชิกรัฐสภาไทยกับสมาชิกรัฐสภาระหว่างประเทศ (2) ติดต่อกับ ศึกษา และแลกเปลี่ยนข่าวสารในส่วนที่เกี่ยวข้องกับวงงานรัฐสภากับรัฐสภาต่างประเทศ และ (3) แลกเปลี่ยนการเยือนระหว่างกัน

4.2.2 ความต้องการและความคาดหวังของคณะผู้แทนรัฐสภาไทยต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนรัฐสภาไทย

1) คณะผู้แทนฯ เห็นว่า เจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนฯ เป็นเสมือนคลังข้อมูล หรือคลังความรู้ที่เมื่อคณะผู้แทนฯ เกิดความสงสัย หรือไม่เข้าใจต่อประเด็นการประชุมใด สามารถสอบถามเจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนฯ และได้รับข้อมูลตรงตามความต้องการ

2) คณะผู้แทนฯ มุ่งหวังให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนฯ ปฏิบัติหน้าที่ในเชิงรุก เช่น ให้มีการเตรียมความพร้อมด้านสารัตถะการประชุมล่วงหน้าเนื่องจากทราบว่า จะมีการประชุมดังกล่าวอยู่แล้ว ศึกษาประเด็นการประชุมที่มีความสำคัญ และประเด็นที่ควรปรับแก้ไข/เพิ่มเติม เพื่อให้ประเทศได้รับผลประโยชน์ หรือไม่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินนโยบายของประเทศ เป็นต้น

3) คณะผู้แทนฯ เห็นว่า เจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนฯ มีส่วนสำคัญในการกำหนดบทบาทและการปฏิบัติการกิจในลักษณะต่าง ๆ ที่เป็นการสนับสนุนและส่งเสริม บทบัญญัติต่าง ๆ แนวนโยบายแห่งรัฐ แผนยุทธศาสตร์ชาติ และวิสัยทัศน์ที่เกี่ยวข้องกับการต่างประเทศ

4.2.3 การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนรัฐสภาไทย

1) คณะผู้แทนฯ จะคอยรับการสนับสนุนการปฏิบัติการกิจจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนฯ เพียงฝ่ายเดียว กล่าวคือ เจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนฯ จะสนับสนุนการดำเนินงานทุกอย่างให้กับคณะผู้แทนฯ

2) เจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนฯ มักจะประสบกับปัญหาการเตรียมความพร้อมด้านข้อมูลในการจัดทำสารัตถะ ปัญหาดังกล่าวเป็นผลมาจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น การดำเนินการจัดทำสารัตถะในระยะเวลาที่กระชั้นชิดซึ่งจะส่งผลให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนฯ สืบค้นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการประชุมไม่ครบถ้วน และไม่มีเวลาเพียงพอในการสืบค้นข้อมูล รวมทั้งไม่มีการวางแผนการดำเนินงานล่วงหน้า และไม่ได้ประสานท่าทีต่อประเด็นการประชุมกับหน่วยงานราชการของไทยที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

3) เจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนฯ มักจะประสบกับปัญหาปริมาณงานที่ไม่สอดคล้องกับจำนวนบุคลากร กล่าวคือ เจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนฯ จะต้องปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายทั้งในระดับสำนักงาน สำนัก และกลุ่มงาน และจะต้องจัดทำสารัตถะเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับคณะผู้แทนฯ ด้วยเหตุนี้ เจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนฯ จึงมีปริมาณงานจำนวนมากที่ต้องรับผิดชอบและดำเนินการ ดังนั้น การดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนฯ จึงมีความกดดัน และการดำเนินการจัดทำสารัตถะมีข้อจำกัด

4) เจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนฯ มักจะประสบกับปัญหาปริมาณงานจำนวนมากที่ต้องดำเนินการ ในการเข้าร่วมการประชุมรัฐสภาระหว่างประเทศ กล่าวคือ เจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนฯ จะต้องเตรียมความพร้อมด้านสารัตถะควบคู่ไปกับการเตรียมความพร้อมด้านธุรการ และจะต้องดำเนินการในขณะเดียวกัน การเตรียมความพร้อมด้านสารัตถะมีปริมาณงานมากกว่า 10 ชิ้นงาน และการเตรียมความพร้อมด้านธุรการมีปริมาณมากกว่า 10 ชิ้นงานเช่นกัน

อีกทั้งการดำเนินการทุกอย่างจะต้องให้เสร็จสิ้นภายในกรอบระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งหากไม่สามารถดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในกรอบระยะเวลาที่กำหนดจะทำให้เกิดผลกระทบอย่างใดอย่างหนึ่งตามมา เช่น ผลกระทบด้านสารัตถะ คณะผู้แทนฯ ไม่สามารถเสนอปรับแก้ไขหรือเพิ่มเติมประเด็นในร่างข้อมติการประชุม หรือไม่สามารถนำเสนอร่างข้อมติใหม่ทั้งฉบับที่คณะผู้แทนฯ จะเป็นผู้เสนอ และผลกระทบด้านธุรการ คณะผู้แทนฯ มีกำหนดการเดินทางเข้าร่วมการประชุมไม่เป็นไปตามที่ประเทศเจ้าภาพกำหนด หรือไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมที่ประเทศเจ้าภาพจัดขึ้นบางกิจกรรม เป็นต้น จึงทำให้มีข้อจำกัดในการรักษาสมดุลระหว่างการเตรียมความพร้อมด้านสารัตถะและธุรการ ทั้งนี้ การเตรียมความพร้อมด้านสารัตถะและด้านธุรการไม่สามารถแยกขาดจากกันได้

5) เจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนฯ มักจะประสบกับปัญหาการสืบค้นข้อมูลในการสนับสนุนการจัดทำสารัตถะ เนื่องจากยังไม่มีการจัดทำระบบฐานข้อมูลที่รวบรวมข้อมูลด้านการต่างประเทศของสำนักด้านต่างประเทศ เพื่อสนับสนุนการสืบค้นข้อมูลและนำไปใช้ประโยชน์ เจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนฯ จะต้องสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ด้วยตัวเอง ซึ่งจะต้องใช้เวลาในการสืบค้น และเพื่อให้มีแนวทางปฏิบัติที่สอดคล้องกับแนวนโยบายของฝ่ายบริหาร เจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนฯ จะต้องจัดทำหนังสือถึงหน่วยงานราชการของไทย ที่เกี่ยวข้องเพื่อขอทราบเท่าที่ ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่อประเด็นการประชุม ดังนั้น หากมีระยะเวลาดำเนินการที่กระชั้นชิด จะทำให้การดำเนินการจัดทำสารัตถะมีข้อจำกัด

6) เจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนฯ มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะในการปฏิบัติงานไม่เท่าเทียมกัน จึงทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพไม่เท่าเทียมกัน

4.2.4 ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

1) คณะผู้แทนฯ ยึดบทบาทและภารกิจด้านการต่างประเทศและผลประโยชน์ของประเทศชาติเป็นหลักในการเข้าร่วมการประชุม และพยายามยกระดับบทบาทด้านการต่างประเทศของฝ่ายนิติบัญญัติให้เป็นที่ยอมรับมากยิ่งขึ้นในทุกเวทีการประชุมรัฐสภาระหว่างประเทศ รวมทั้งในเวทีการประชุมสมัชชาวิเทศสภาเอเชีย อย่างไรก็ตาม กรอบการประชุมสมัชชาวิเทศสภาเอเชียมีความแตกต่างจากกรอบการประชุมรัฐสภาระหว่างประเทศขององค์กรอื่น ๆ ตรงที่การตัดสินใจใด ๆ หรือการรับรองข้อมติใด ๆ เป็นไปในลักษณะขอความร่วมมือรัฐสภาสมาชิกฯ ให้ปฏิบัติตามหรือสนับสนุนการปฏิบัติตามข้อมติ ซึ่งไม่มีผลผูกพันทางด้านนิติบัญญัติ ดังนั้น รัฐสภาสมาชิกฯ จึงมักไม่ปฏิบัติตามการตัดสินใจหรือการข้อมตินั้น ๆ

2) คณะผู้แทนฯ ให้ความเชื่อมั่นด้านข้อมูลที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานราชการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งคณะผู้แทนฯ มักจะสอบถามกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนฯ ว่า มีการประสานกับหน่วยงานราชการอื่นเพื่อขอทราบข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ

และทำที่ต่อประเด็นการประชุมหรือยัง ทั้งนี้ ข้อมูลที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนฯ จัดทำขึ้น มีความสมบูรณ์ในระดับหนึ่งอยู่แล้ว แต่หากมีข้อมูลที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานราชการอื่น จะทำให้ข้อมูลมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

3) สืบเนื่องมาจากธรรมเนียมปฏิบัติของสมัชชารัฐสภาเอเชีย จะมีการนำข้อติกรรมาธิการซึ่งที่ประชุมสมัชชาใหญ่ฯ รับรองไปแล้ว มาพิจารณาปรับแก้ไขและเพิ่มเติมรายละเอียด ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนฯ ได้ประสานขอข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และทำที่ต่อประเด็นการประชุมจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง มักจะได้คำตอบว่า หน่วยงานได้ให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และทำที่ต่อประเด็นการประชุมดังกล่าวแล้ว จึงไม่มีความคิดเห็นเพิ่มเติม ในระยะหลัง เจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนฯ จึงไม่ค่อยมีการประสานเพื่อขอข้อมูลจากหน่วยงานราชการนั้นอีก ดังนั้น ควรมีการจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องในฐานะข้อมูลอย่างเป็นระบบในแต่ละรอบการประชุม หรือในแต่ละวาระการดำรงตำแหน่งของคณะผู้แทนฯ เช่น ข้อมูลด้านสังคม การเมือง เศรษฐกิจ และข้อคิดเห็นจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อลดความซ้ำซ้อน ในการประสานงานกับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง อนึ่ง การจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลไว้ ในฐานะข้อมูลด้านต่างประเทศจะทำให้มีความสะดวกในการสืบค้น อ้างอิง การถ่ายทอดความรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ที่เกี่ยวข้องในอนาคต

4) สืบเนื่องมาจากปัญหาปริมาณงานที่ไม่สอดคล้องกับจำนวนบุคลากร และความไม่สมดุลระหว่างการเตรียมความพร้อมด้านสารัตถะและธุรการ เจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนฯ จะต้องมีการวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีการบริหารจัดการการดำเนินงาน ในเชิงรุก และควรมีการกำหนดผู้รับผิดชอบต่อภารกิจนั้น ๆ ล่วงหน้า เพื่อจักได้มีการเตรียมความพร้อมสำหรับการเข้าร่วมการประชุมแต่เนิ่น ๆ เนื่องจากมีการรับรู้ตารางภารกิจและผลที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้อยู่แล้ว ดังนั้น การดำเนินการดังกล่าวจะช่วยแก้ไขปัญหาการดำเนินการ ในระยะเวลากระชั้นชิด และปัญหาความไม่สมดุลระหว่างการเตรียมความพร้อมด้านสารัตถะ และธุรการ

5) ควรนำความก้าวหน้าทางด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สมัยใหม่มาสนับสนุนการดำเนินงานทั้งในด้านสารัตถะและธุรการ การสนับสนุนด้านสารัตถะ คือ การใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเข้าถึงข้อมูล การสืบค้นข้อมูล จากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ และการประสานการดำเนินงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้รับบริการ/ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ตลอดเวลาจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร สมัยใหม่ และเป็นการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสถานการณ์โลกปัจจุบันใน ยุคดิจิทัล ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนฯ จะต้องพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยี

สารสนเทศและการสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อจักได้ปรับประยุกต์ใช้เทคโนโลยีฯ มาสนับสนุนการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ การพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ยังเป็นการตอบสนองต่อยุทธศาสตร์การบริหารทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2561-2565) ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีความเชี่ยวชาญ มีศักยภาพสูง และนำเทคโนโลยีมาสนับสนุนภารกิจด้านกระบวนการนิติบัญญัติ อย่างมีประสิทธิภาพ

6) เจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนฯ จะต้องปรับทัศนคติในการทำงานให้เป็นที่พอใจในเชิงรุก มีการพัฒนาและต่อยอดกระบวนการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะ และศักยภาพ มีนิสัยรักการเรียนรู้ตลอดเวลาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เพื่อปรับเปลี่ยนไปสู่การเป็นบุคลากรที่มีศักยภาพสูง และมีความสามารถเท่าเทียมกัน โดยสามารถปฏิบัติงานทดแทนกันได้

4.3 ผลการสังสมข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการและความคาดหวังของคณะผู้แทนรัฐสภาไทย

ผลการศึกษาจากการสังสมข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการและความคาดหวังของคณะผู้แทนฯ ในสมัชชารัฐสภาเอเชียในการเข้าร่วมการประชุมภายใต้กรอบการประชุมสมัชชารัฐสภาเอเชีย ระหว่างปี พ.ศ. 2559-2562 มีดังนี้

4.3.1 ความต้องการและความคาดหวังของคณะผู้แทนรัฐสภาไทยในสมัชชารัฐสภาเอเชีย

1) คณะผู้แทนฯ มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติภารกิจด้านการต่างประเทศของฝ่ายนิติบัญญัติ โดยคำนึงถึงการรักษาผลประโยชน์ของประเทศชาติ การสร้างความเชื่อมั่นให้กับสถาบันนิติบัญญัติ การประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์และเกียรติภูมิ การขยายและเสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างรัฐสภาสมาชิกฯ ให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น การสร้างเครือข่ายด้านสมาชิกรัฐสภาไทยระหว่างประเทศ และการสนับสนุนการพบปะหารือทั้งในกรอบทวิภาคี (Bilateral) และพหุภาคี (Multilateral) แต่เนื่องจากลักษณะการประชุม และข้อจำกัดการประชุมของสมัชชารัฐสภาเอเชียเป็นไปในลักษณะขอความร่วมมือและไม่มีข้อผูกมัดทางกฎหมาย อีกทั้งมีประเด็นความอ่อนไหวทางการเมือง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างประเทศ เช่น ปัญหาความขัดแย้งระหว่างปาเลสไตน์-อิสราเอล และการแทรกแซงกิจการภายในของประเทศอื่น เป็นต้น คณะผู้แทนฯ จึงมีความต้องการและคาดหวังให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเตรียมความพร้อมด้านข้อมูลประกอบการประชุมให้ครบถ้วนในทุกประเด็น โดยเฉพาะข้อมูล

เกี่ยวกับประเด็นความอ่อนไหวทางการเมือง และให้มีการประสานท่าที ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องต่อประเด็นการประชุม

2) คณะผู้แทนฯ มีความคาดหวังที่จะยกระดับบทบาทการมีส่วนร่วมในเวทีการประชุมด้วยการปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะต่าง ๆ เช่น การเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม การปฏิบัติหน้าที่ประธานการประชุม รองประธานการประชุม ประธานคณะทำงาน ผู้เสนอรายงานการประชุม ผู้อภิปรายต่อประเด็นการประชุม และผู้เสนอปรับแก้ไขประเด็นในร่างข้อมติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนอาเซียน รวมทั้งผู้เสนอเอกสารตั้งต้นของร่างข้อมติใหม่คณะกรรมการฯ เป็นต้น ทั้งนี้ คณะผู้แทนฯ มีศักยภาพในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ในการเป็นประธานสมัชชาใหญ่ฯ หรือรองประธานสมัชชาใหญ่ฯ ซึ่งหมายถึงจะต้องเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม นั้น ๆ และใช้งบประมาณในการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมจำนวนมาก ทั้งนี้ คณะผู้แทนฯ มีความเชื่อมั่นในศักยภาพการดำเนินการของรัฐบาลไทยและบุคลากรของรัฐบาลไทย ในการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมในกรอบของสมัชชาอาเซียน อย่างไรก็ตาม การดำเนินการใด ๆ จะต้องพิจารณาถึงผลประโยชน์ที่ประเทศชาติจะได้รับ งบประมาณในการดำเนินการ และนโยบายของประธานรัฐสภาประกอบด้วย

3) คณะผู้แทนฯ มีความสนใจในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และท่าทีของประเทศในเวทีการประชุม เพื่อร่วมแสวงหาแนวทางการแก้ไขปัญหา ระหว่างประเทศที่ภูมิภาคเอเชียกำลังเผชิญในด้านต่าง ๆ ซึ่งครอบคลุมทั้งด้านสังคมและวัฒนธรรม เศรษฐกิจและการพัฒนาที่ยั่งยืน และการเมือง อีกทั้งการปฏิบัติภารกิจของคณะผู้แทนฯ เป็นการสะท้อนความต้องการและคาดหวังของประชาชนที่ตนเองเป็นผู้แทนในการจัดการกับปัญหาต่าง ๆ ตามกระบวนการนิติบัญญัติ อย่างไรก็ตาม คณะผู้แทนฯ จะต้องมีความพร้อมด้านข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการประชุม แนวนโยบายของรัฐ ยุทธศาสตร์ชาติ ท่าทีของประเทศต่อประเด็นการประชุม และประเด็นในกระแสโลกาวิวัตน์ ซึ่งคณะผู้แทนฯ คาดหวังให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเตรียมความพร้อมด้านข้อมูลให้ครบถ้วนเพื่อคณะผู้แทนฯ จักได้เพิ่มองค์ความรู้ และใช้ประโยชน์จากข้อมูลดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1) ควรมีการจัดทำแผนปฏิบัติการของคณะผู้แทนฯ ในแต่ละวาระการดำรงตำแหน่ง (คณะผู้แทนฯ ดำรงตำแหน่งคราวละ 2 ปี) เช่น ในการดำรงตำแหน่งวาระปัจจุบัน คณะผู้แทนฯ จะมีการเสนอสารตั้งต้นของร่างข้อมติคณะกรรมการที่ฉบับ จะมีการพบปะหารือในกรอบทวิภาคีกับรัฐสภาสมาชิกประเทศอะไรบ้าง จะมีการเสริมสร้างความสัมพันธ์ในลักษณะการสร้างเครือข่ายกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทยระหว่างประเทศกับรัฐสภาสมาชิกประเทศใด เป็นต้น

2) ควรมีการจัดทำแผนปฏิบัติการของคณะผู้แทนฯ ในการเสริมสร้างความร่วมมือและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในกรอบทวิภาคี เช่น มีการแลกเปลี่ยนการเยือนระหว่างรัฐสภาในระดับต่าง ๆ และการให้ความช่วยเหลือและการอำนวยความสะดวกระหว่างกัน ในลักษณะต่าง ๆ เป็นต้น

3) การจะรับเป็นเจ้าของภาพจัดการประชุม หรือการรับตำแหน่งใด ๆ ในสมัชชารัฐสภาเอเชีย (ประธานสมัชชาใหญ่ฯ และรองประธานสมัชชาใหญ่ฯ) จะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ เนื่องจากมีผลผูกพันด้านงบประมาณที่จะต้องใช้ในการดำเนินการเป็นจำนวนมาก ดังนั้น จะต้องมีการหารือและขอความเห็นชอบจากประธานรัฐสภา มีการประเมินสถานการณ์ทางการเมืองปัจจุบันของประเทศ สถานการณ์โลกปัจจุบัน และสถานการณ์อื่น ๆ ที่อาจเป็นผลมาจากวิกฤติการณ์ของโลก

4) สำหรับความอ่อนไหวทางการเมือง เช่น ปัญหาความขัดแย้งระหว่างปาเลสไตน์-อิสราเอล การแทรกแซงกิจการภายในของประเทศอื่น การประณามชาติหนึ่งชาติใดต่อการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใด และการสนับสนุนประเทศหนึ่งประเทศใดในการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศ เป็นต้น ให้ยึดหลักการในกรอบสหประชาชาติ ยึดหลักการความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศ ยึดผลประโยชน์ของประเทศชาติ ไม่ประณามชาติหนึ่งชาติใดต่อการกระทำใด ๆ แต่ประณามการกระทำในลักษณะอาชญากรรมข้ามชาติ กระทบรุนแรงที่กระทบต่อสิทธิมนุษยชน การละเมิดกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ และภัยคุกคามต่อสันติภาพและความมั่นคง ทั้งนี้ การดำเนินการใด ๆ นั้นจะต้องเป็นไปในทิศทางเดียวกับแนวนโยบายของรัฐ

5) คณะผู้แทนฯ ควรเพิ่มบทบาทนำในการผลักดันการเสนอร่างข้อมติที่เป็นไปลักษณะการสนับสนุนและแสวงหามาตรการในการจัดการกับประเด็นปัญหาระหว่างประเทศที่ภูมิภาคเอเชียกำลังเผชิญ และเพิ่มการพบปะหารือในกรอบทวิภาคี โดยกำหนดเป้าหมายการจัดตั้งกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทยระหว่างประเทศกับรัฐสภาสมาชิกฯ ที่ยังไม่มีการจัดตั้งกลุ่มมิตรภาพฯ จำนวน 17 ประเทศ ประกอบด้วย อัฟกานิสถาน ไชปรัส อิรัก คิริบาตี เลบานอน มัลดีฟส์ ปาเลา ปาเลสไตน์ ซาอุดีอาระเบีย ซีเรีย ทาจิกิสถาน ติมอร์-เลสเต ตองกา สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ เยเมน คาซัคสถาน และอุซเบกิสถาน เพื่อเป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างประเทศ อย่างไรก็ตาม การจัดตั้งกลุ่มมิตรภาพฯ ควรหารือกับหน่วยงานราชการของไทยที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกระทรวงการต่างประเทศ เพื่อขอทราบข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และประเด็นที่ควรผลักดันเพื่อผลประโยชน์ของประเทศชาติ รวมทั้งเพื่อมิให้การจัดตั้งกลุ่มมิตรภาพดังกล่าวมีผลกระทบต่อท่าทีและการดำเนินแนวนโยบายด้านการต่างประเทศของประเทศ ทั้งนี้ ในส่วนของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานจะต้องมีการจัดเตรียมข้อมูลสำหรับการพบปะหารือ มีการกำหนดประเด็นการหารือ

และวัตถุประสงค์ของการพบปะหารือ สำหรับการจัดตั้งกลุ่มมิตรภาพฯ กับรัฐสภาสมาชิกฯ ประเทศใดนั้น รัฐสภาสมาชิกฯ ประเทศนั้นจะต้องเป็นไปตามระเบียบรัฐสภาว่าด้วยกลุ่มมิตรภาพ สมาชิกรัฐสภาไทยระหว่างประเทศ พ.ศ. 2558 และประเทศคู่กลุ่มจะต้องมีหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้ คือ (1) มีการปกครองโดยมีรัฐสภา (2) มีความสัมพันธ์ทางการทูตกับประเทศไทย และ (3) เป็นสมาชิกขององค์การสหประชาชาติ (United Nations : UN) สำหรับการดำเนินกิจกรรม กลุ่มมิตรภาพฯ นั้น จะต้องสอดคล้องและไม่ขัดหรือแย้งกับแนวนโยบายแห่งรัฐ สอดคล้องและไม่ขัด หรือแย้งกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนปฏิรูปประเทศ สอดคล้องกับพันธกรณีและความผูกพัน ตามหนังสือสัญญาที่ประเทศไทยมีต่อรัฐต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศใด และต้องคำนึงถึง เกียรติภูมิและผลประโยชน์ของชาติ อนึ่ง แนวทางการจัดกิจกรรมของกลุ่มมิตรภาพฯ มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้ คือ (1) แลกเปลี่ยนข้อมูลในวงงานรัฐสภากับรัฐสภาของประเทศคู่กลุ่ม (2) ให้การรับรอง บุคคล หรือคณะบุคคลสำคัญจากประเทศคู่กลุ่ม (3) ประชุมใหญ่ และประชุมคณะกรรมการบริหาร กลุ่มมิตรภาพเพื่อพิจารณาการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มมิตรภาพ (4) แลกเปลี่ยนการเยือนกับประเทศ คู่กลุ่ม และ (5) จัดบรรยาย ปาฐกถา นิทรรศการ และกิจกรรมอื่น ๆ ในโอกาสวันสำคัญของประเทศคู่กลุ่ม

4.3.2 การถ่ายทอดองค์ความรู้ระหว่างคณะผู้แทนรัฐสภาไทยในสมัชชารัฐสภาเอเชีย

คณะผู้แทนฯ ไม่มีการถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานตามบทบาท และภารกิจการประชุมฯ ภายใต้กรอบการประชุมสมัชชารัฐสภาเอเชียระหว่างคณะผู้แทนฯ ชุดที่ หนึ่งดวาระลงกับคณะผู้แทนฯ ที่ได้รับการแต่งตั้งชุดใหม่ ทำให้ไม่มีการสานต่อการดำเนินงาน อย่างต่อเนื่อง และไม่มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เพื่อจักได้ทบทวนแนวทางการดำเนินงาน อันจะเป็นประโยชน์ในการนำประสบการณ์มาแสวงหาแนวทางการดำเนินงานที่ดี เพื่อยกระดับ บทบาทของคณะผู้แทนฯ และเพิ่มการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติภารกิจในเวทีการประชุมฯ

ข้อเสนอแนะ

1) คณะผู้แทนฯ ชุดที่หนึ่งดวาระลงกับคณะผู้แทนฯ ที่ได้รับการแต่งตั้งชุดใหม่ ควรมีการพบปะหารือหรือมีการประชุมร่วมกัน เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงาน และส่งมอบภารกิจให้คณะผู้แทนฯ ชุดใหม่เพื่อสานต่อการดำเนินงานให้มีความต่อเนื่อง และเพื่อหารือร่วมกันในการปรับแนวทางการดำเนินงานในปัจจุบัน และสร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต รวมทั้งเพื่อคณะผู้แทนฯ ชุดใหม่จักได้รับทราบสภาพปัญหาของการดำเนินงานในอดีตอันจะเป็น ประโยชน์ในการปรับเปลี่ยนและแก้ไขปัญหาของการดำเนินงานดังกล่าวไม่ให้เป็นอุปสรรคต่อ การปฏิบัติภารกิจ

2) ควรมีการจัดทำฐานข้อมูลด้านต่างประเทศที่รวบรวมผลการดำเนินงาน ของคณะผู้แทนฯ โดยฐานข้อมูลด้านต่างประเทศดังกล่าวอาจจัดทำเป็นหมวดหมู่เอกสารด้านต่าง ๆ

เช่น ข้อมูลด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การพัฒนา ข้อมูลจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ถ้อยแถลงของคณะผู้แทนฯ รายงานการประชุม และข้อมติหรือเอกสารผลลัพธ์การประชุม เป็นต้น แล้วนำลงข้อมูลที่เกี่ยวข้องในด้านนั้น ๆ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการสืบค้นข้อมูลในอนาคต นอกจากนี้ ควรจัดเก็บเอกสารที่เกี่ยวข้องในระบบ E-Document เพื่อการศึกษา สืบค้น และใช้ประโยชน์ที่เกี่ยวข้องในอนาคต โดยคณะผู้แทนฯ ผู้บริหาร บุคคลในวงงานรัฐสภา ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานสามารถเข้าถึงและสืบค้นข้อมูลได้โดยไร้ข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่

4.3.3 การปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ในเวทีการประชุม

คณะผู้แทนฯ มีศักยภาพในการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ในเวทีการประชุมทั้งใน ส่วน การเสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างรัฐสภาสมาชิกฯ ให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น และการสร้างเครือข่ายด้านสมาชิกรัฐสภาไทยระหว่างประเทศ และคณะผู้แทนฯ มีศักยภาพ ในการสนับสนุนและส่งเสริมทบัญญัติต่าง ๆ แนวนโยบายแห่งรัฐ แผนยุทธศาสตร์ชาติ และวิสัยทัศน์ ที่เกี่ยวข้องกับการต่างประเทศ รวมทั้งสนับสนุนยุทธศาสตร์ตามแผนปฏิบัติราชการของสำนักงาน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2563-2565 ยุทธศาสตร์ที่ 2 ที่กำหนดให้มีการผลักดันให้ รัฐสภาไทยเป็นศูนย์กลางความร่วมมือในเวทีรัฐสภาอาเซียนและรัฐสภาระหว่างประเทศ

ข้อเสนอแนะ

1) คณะผู้แทนฯ ชุดใหม่ควรได้ศึกษาผลการดำเนินงานของคณะผู้แทนฯ ชุดที่หมดวาระลง แล้วสานต่อภารกิจให้มีความต่อเนื่องโดยคำนึงถึงประโยชน์ของชาติและประชาชน เป็นหลัก ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนฯ และทุกองคาพยพขององค์กรจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องพัฒนาศักยภาพของตนเองเพื่อความเป็นมืออาชีพในการสนับสนุนสถาบันนิติบัญญัติ ในเวทีประชาคมอาเซียนและรัฐสภาระหว่างประเทศ รวมทั้งเพื่อเป็นการสนับสนุนสถาบันนิติบัญญัติ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและมีบทบาทในเวทีประชาคมอาเซียนและรัฐสภาระหว่างประเทศ

2) คณะผู้แทนฯ ชุดใหม่ควรจัดทำกรอบการดำเนินงาน/แผน/แผนงาน/ แผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ และกิจกรรมในช่วงระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง โดยคำนึงถึงภารกิจ เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ทั้งนี้ เพื่อจักได้เตรียมความพร้อมในการดำเนินงาน และเป็นการดำเนินงานในเชิงรุก รวมทั้งเพื่อนักวิเทศสัมพันธ์จักได้วางแผนการดำเนินงาน อย่างเป็นระบบ เพื่อตอบสนองกรอบการดำเนินงานที่ได้จัดทำขึ้นให้มีความสอดคล้องกัน

3) ควรมีการจัดกิจกรรมโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และการแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ เพื่อจักได้ร่วมกันพิจารณาและกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานที่ดีที่สุด โดยเชิญสมาชิก รัฐสภา ผู้บริหาร และผู้มีความเชี่ยวชาญในงานด้านต่างประเทศมาให้ความรู้ เพื่อเพิ่มองค์ความรู้ ในการปฏิบัติงานให้กับคณะผู้แทนฯ และเจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนฯ

4) ควรสนับสนุนให้ผู้เชี่ยวชาญในประเทศหรือประเด็นเฉพาะเจาะจงมาร่วมทำหน้าที่ Coaching ให้กับคณะผู้แทนฯ เพื่อคณะผู้แทนฯ จักได้มีองค์ความรู้ในประเด็นเหล่านั้น และสามารถแสดงศักยภาพหรือใช้ความรู้ที่เอื้อประโยชน์ให้กับประเทศชาติ รวมทั้งสร้างชื่อเสียงให้กับประเทศ

5) คณะผู้แทนฯ และเจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนฯ ควรจัดทำทักษะการใช้ภาษาที่สาม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่

4.4 ผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

4.4.1 สมาชิกวุฒิสภาในฐานะผู้แทนรัฐสภาไทยที่เข้าร่วมการประชุมสมัชชาใหญ่สมัชชาวุฒิสภาเอเชีย ครั้งที่ 10 ระหว่างวันที่ 20-25 พฤศจิกายน 2560 ณ นครอิสตันบูล สาธารณรัฐตุรกี

การสำรวจความพึงพอใจของสมาชิกวุฒิสภาในฐานะผู้แทนรัฐสภาไทยที่เข้าร่วมการประชุมสมัชชาใหญ่สมัชชาวุฒิสภาเอเชีย ครั้งที่ 10 ระหว่างวันที่ 20-25 พฤศจิกายน 2560 ณ นครอิสตันบูล สาธารณรัฐตุรกี จำนวน 3 คน ผลการสำรวจมีดังต่อไปนี้

1) ผู้แทนฯ มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติหน้าที่ของนักวิเทศสัมพันธ์ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนฯ

2) เจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนฯ สามารถดำเนินการได้ดีเกี่ยวกับการจัดประชุมเตรียมความพร้อมสำหรับคณะผู้แทนฯ การจัดเตรียมเอกสารก่อนเข้าร่วมประชุม และการจัดทำเอกสารภายหลังการประชุมเสร็จสิ้นได้รวดเร็วและทันเวลา

3) นักวิเทศสัมพันธ์มีศักยภาพในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อสนับสนุนผู้แทนฯ ในการปฏิบัติภารกิจด้านต่างประเทศ แต่ควรมีการพัฒนาในส่วนของการจัดทำข้อมูลในเชิงลึกที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการประชุม หรือประเด็นในร่างข้อมติการประชุม

ข้อเสนอแนะ

1) ควรศึกษา และสังเคราะห์ข้อมูลในการจัดทำความเห็นและประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการประชุมและประเด็นในร่างข้อมติการประชุมในเชิงลึก ในส่วนของการจัดทำคำกล่าวหรือถ้อยแถลงควรมีความกระชับ มุ่งตรงประเด็น และมีเนื้อหาครอบคลุมประเด็นที่มีความสำคัญ

2) หลีกเลี่ยงหรือสงวนสิทธิ์ในการแสดงความคิดเห็นและท่าทีต่อประเด็นความอ่อนไหวทางการเมือง และหากมีความจำเป็นต้องแสดงความคิดเห็นและท่าทีต่อประเด็นดังกล่าว ให้ยึดหลักการในกรอบสหประชาชาติ และความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศที่สอดคล้องและไม่ขัดหรือแย้งกับแนวนโยบายของรัฐ

3) ควรมีการถอดบทเรียนจากการเข้าร่วมการประชุมและการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อทบทวนประสบการณ์การดำเนินงานเพื่อจักได้วิเคราะห์สาเหตุ วิธีการ และผลลัพธ์ที่เกี่ยวข้อง ความสำเร็จหรือความไม่สำเร็จที่ผ่านมา และเพื่อนำสิ่งที่สำเร็จมาทำใหม่หรือขยายผล และเพื่อหลีกเลี่ยงการทำผิดซ้ำหรือการทำความผิดที่ป้องกันล่วงหน้าได้ การถอดบทเรียนยังเป็น เทคนิคการวิเคราะห์หลังการปฏิบัติงาน โดยมุ่งผลการปฏิบัติงานหรือแนวทางการปฏิบัติที่เป็นเลิศ ในอนาคต และการแสวงหาแนวทางการปฏิบัติงานที่ดีที่สุดเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานให้บรรลุ เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ ด้วยเหตุนี้ เมื่อการปฏิบัติภารกิจเสร็จสิ้น จึงควรมีการถอดบทเรียน เพื่อเป็นเหตุผลดังกล่าวข้างต้น

4.4.2 สมาชิกรัฐสภาในฐานะผู้แทนรัฐสภาไทยที่เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการ ว่าด้วยสังคมและวัฒนธรรม ระหว่างวันที่ 12-15 กุมภาพันธ์ 2562 ณ กรุงเทพฯ

การสำรวจความพึงพอใจของสมาชิกรัฐสภาในฐานะผู้แทนรัฐสภาไทยที่เข้าร่วม การประชุมคณะกรรมการว่าด้วยสังคมและวัฒนธรรม ระหว่างวันที่ 12-15 กุมภาพันธ์ 2562 ณ กรุงเทพฯ จำนวน 3 คน ผลการสำรวจมีดังต่อไปนี้

1) ผู้แทนฯ มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติหน้าที่ของนักวิเทศสัมพันธ์ที่ได้รับ มอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนฯ

2) นักวิเทศสัมพันธ์มีศักยภาพในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อสนับสนุนผู้แทน ในการปฏิบัติภารกิจด้านต่างประเทศ ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนฯ สามารถจัดทำข้อมูล ในเชิงลึกที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการประชุม และประเด็นในร่างข้อมติคณะกรรมการ

3) เนื่องจากรัฐสภาไทยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมฯ การสำรวจจึงพบว่า เจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนฯ มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ทั้งในด้านการจัดทำสารัตถะ การประชุม การสนับสนุนการปฏิบัติภารกิจของผู้แทนฯ ในบทบาทต่าง ๆ เช่น การจัดทำคำกล่าว สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ประธานการประชุม และการจัดทำคำกล่าวในโอกาสต่าง ๆ เป็นต้น รวมทั้งได้มีการประสานการดำเนินงานกับหน่วยงานราชการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดีทั้งในส่วนของการจัดทำ สารตั้งต้นของร่างข้อมติคณะกรรมการ การประสานทำที่ ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

1) เนื่องจากรัฐสภาไทยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมฯ ควรใช้โอกาสดังกล่าว ในการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการตระหนักรู้และร่วมเป็นเจ้าภาพที่ดีของคนไทยในการเผยแพร่ ภาพลักษณ์และเกียรติภูมิของประเทศ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติ

2) ควรใช้โอกาสดังกล่าวในการสนับสนุนบทบาทบัญญัติต่าง ๆ แนวนโยบายแห่งรัฐ แผนยุทธศาสตร์ชาติ และวิสัยทัศน์ที่ระบุถึงการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีและความร่วมมือระหว่างประเทศ รวมทั้งการสนับสนุนการสร้างเครือข่ายด้านกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทยระหว่างประเทศ

3) ควรใช้เวทีการประชุมดังกล่าวให้เกิดประโยชน์สูงสุดในทุกด้าน เช่น การแสดงบทบาทนำในเวทีการประชุม การเสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับรัฐสภาสมาชิกฯ ในภูมิภาค การประชาสัมพันธ์อัตลักษณ์ของประเทศทั้งในเชิงศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี และการท่องเที่ยว เป็นต้น

4) การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ฝ่ายเจ้าภาพจัดการประชุมฯ มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะสนับสนุนการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมฯ ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีและบรรลุตามวัตถุประสงค์ ทั้งนี้ ควรมีการพัฒนาและเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ในอนาคตในทุก ๆ ด้าน เช่น การพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในยุคดิจิทัลที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และการเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับสถานการณ์หรือวิกฤติการณ์ที่อาจเกิดขึ้นอย่างกะทันหัน ซึ่งไม่สามารถคาดการณ์ล่วงหน้าได้

5) ควรมีการจัดทำบทเรียนจากการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมฯ เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ข้อบกพร่อง จุดอ่อน และจุดแข็งในการดำเนินงานของคณะผู้แทนฯ ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ฝ่ายเจ้าภาพจัดการประชุม รวมทั้งบุคลากรขององค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อจักได้ปรับแก้ไขและพัฒนา แนวทางการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเพื่อป้องกันข้อบกพร่องไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำ

4.5 ผลการสำรวจข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ จุดอ่อน และจุดแข็งเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของนักวิเทศสัมพันธ์

ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมและสังเคราะห์ข้อมูลจากการสำรวจข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ จุดอ่อน และจุดแข็งเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของนักวิเทศสัมพันธ์ในการสนับสนุนบทบาทด้านการต่างประเทศของฝ่ายนิติบัญญัติในกรอบการประชุมสมัชชารัฐสภาเอเชียจากแบบสอบถาม ประกอบด้วย

4.5.1 ผู้อำนวยการสำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ

ผู้อำนวยการสำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศมีข้อคิดเห็นและเสนอแนะดังนี้
ข้อคิดเห็น

1) นักวิเทศสัมพันธ์มีความรู้เกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติเฉพาะบุคคล เช่น ผู้ทราบรายละเอียดของสมัชชารัฐสภาเอเชียมีเฉพาะคน หากมีการสอบถามคนอื่นที่ไม่ได้รับผิดชอบ จะไม่ทราบรายละเอียด ควรมีการหมุนเวียนให้แต่ละคนได้รับผิดชอบหลากหลาย และควรมีการดำเนินการในเชิงรุก

2) การจัดทำสารัตถะของนักวิเทศสัมพันธ์ เพื่อสนับสนุนคณะผู้แทนฯ ได้ใช้ประโยชน์ในเวทีการประชุมมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ซึ่งจะต้องมีการปรับปรุงในส่วนของการดำเนินการในเชิงรุก

3) การปฏิบัติภารกิจของคณะผู้แทนฯ ในเวทีการประชุมในลักษณะต่าง ๆ เป็นที่ยอมรับในเวทีการประชุม และการปฏิบัติภารกิจของคณะผู้แทนฯ ได้สนับสนุนพันธกิจและยุทธศาสตร์ขององค์กรด้านต่างประเทศ ซึ่งการปฏิบัติภารกิจดังกล่าวมีความพึงพอใจในระดับดี

ข้อเสนอแนะ

- 1) ควรมีการหมุนเวียนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในกลุ่มงานฯ ให้มีการเปลี่ยนหน้าที่ความรับผิดชอบให้ทั่วถึง
- 2) ควรวางแผนการปรับปรุงงานที่ปฏิบัติเป็นการล่วงหน้า
- 3) ควรทำงานเชิงรุก โดยไม่รอคำสั่งเพียงอย่างเดียว
- 4) ควรจัดทำตารางการวางตัวการปฏิบัติงานของฝ่ายเลขานุการฯ เพื่อสนับสนุนการประชุมสมัชชารัฐสภาเอเชียให้เกิดการประสานงานอย่างรวดเร็ว มีการดำเนินงานเป็นไปอย่างรวดเร็วและทันเวลา โดยไม่ต้องรอการปฏิบัติงานตามระบบ

4.5.2 ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานสมาคมรัฐสภาและสมาคมเลขาธิการรัฐสภาและนักวิเทศสัมพันธ์ กลุ่มงานสมาคมรัฐสภาและสมาคมเลขาธิการรัฐสภา สำนักงานองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ

ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานสมาคมรัฐสภาและสมาคมเลขาธิการรัฐสภา และนักวิเทศสัมพันธ์ กลุ่มงานสมาคมรัฐสภาและสมาคมเลขาธิการรัฐสภา สำนักงานองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ จำนวน 6 คน มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของนักวิเทศสัมพันธ์ดังนี้

จุดอ่อน

- 1) นักวิเทศสัมพันธ์ควรฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อใช้ในการจัดทำสุนทรพจน์ และถ้อยแถลงให้มากยิ่งขึ้น
- 2) นักวิเทศสัมพันธ์มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการทำงานในแต่ละกรอบการประชุมไม่เท่ากัน
- 3) นักวิเทศสัมพันธ์ยังปฏิบัติงานในเชิงรุกไม่เต็มที่
- 4) นักวิเทศสัมพันธ์ขาดความรู้ด้านกระบวนการตรากฎหมายและกระบวนการทางนิติบัญญัติ และขาดทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำมาประกอบการยกร่างถ้อยแถลงหรือการวิเคราะห์ร่างข้อมติการประชุม

5) นักวิเทศสัมพันธ์มีทักษะการเขียนและการสื่อสารภาษาอังกฤษเพียงภาษาเดียว ซึ่งจะเป็นอุปสรรคในการสื่อสารกับประเทศที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษ

จุดแข็ง

1) นักวิเทศสัมพันธ์มีจิตบริการ โดยพร้อมปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ ทั้งในและนอกเวลาราชการ

2) นักวิเทศสัมพันธ์มีการทำงานเป็นทีม ซึ่งสามารถสนับสนุนการปฏิบัติงานในลักษณะที่สอดคล้องกัน รวมทั้งมีการสนับสนุนข้อมูลเกี่ยวกับการประชุมซึ่งกันและกัน

3) นักวิเทศสัมพันธ์มีการเตรียมความพร้อมด้านสารัตถะการประชุมอย่างสมบูรณ์ครบถ้วน ซึ่งสามารถสนับสนุนการปฏิบัติภารกิจด้านการต่างประเทศของคณะผู้แทนฯ อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1) นักวิเทศสัมพันธ์ควรเพิ่มบทบาทเชิงรุกในการปฏิบัติงานทั้งด้านสารัตถะและธุรการ โดยศึกษาจากประสบการณ์การปฏิบัติงานในกรอบการประชุมสมัชชารัฐสภาเอเชียที่ผ่านมา ซึ่งจะช่วยให้สามารถคาดการณ์หรือประเมินสถานการณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ และจะช่วยให้การจัดทำสารัตถะครอบคลุมในทุกมิติ

2) ควรจัดเก็บเอกสารการประชุมในฐานะข้อมูลอย่างเป็นระบบ เช่น เอกสารวิชาการ เอกสารการสำรองที่พัก เอกสารสำรองบัตรโดยสารเครื่องบิน และเอกสารการประสานงานด้านธุรการอื่น ๆ เป็นต้น ซึ่งจะช่วยให้การสืบค้นเอกสารเพื่อการอ้างอิงมีความสะดวก

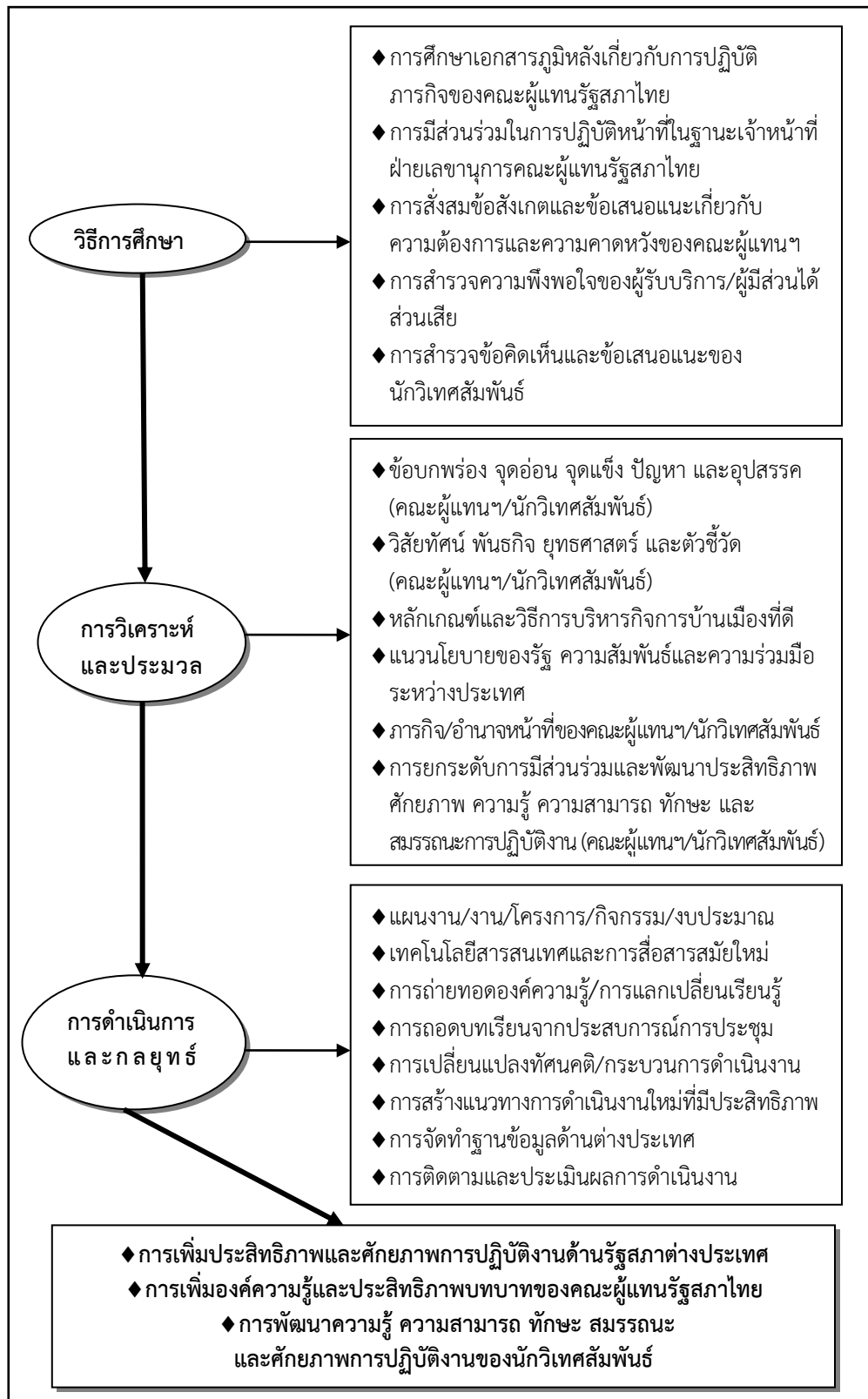
3) นักวิเทศสัมพันธ์ควรพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่อย่างต่อเนื่อง โดยวิธีการต่าง ๆ เช่น การเข้าร่วมโครงการฝึกอบรมที่จัดโดยสำนักพัฒนาบุคลากร การส่งเสริมความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ และการศึกษาเพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ

4) นักวิเทศสัมพันธ์ควรมีความคิดสร้างสรรค์ในการนำนวัตกรรมทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดความคุ้มค่า คุ่มทุน มีประสิทธิภาพ และลดขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น

5) นักวิเทศสัมพันธ์จะต้องปรับเปลี่ยนทัศนคติในการปฏิบัติงานให้เป็นไปในเชิงรุก และมีการบูรณาการการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ

6) นักวิเทศสัมพันธ์ควรมีทักษะการใช้ภาษาที่สาม เพื่อเพิ่มขีดสมรรถนะในการปฏิบัติงาน และพัฒนาทักษะด้านดิจิทัล เพื่อเสริมสร้างศักยภาพและเตรียมความพร้อมรองรับโลกยุคดิจิทัล

กรอบผลการศึกษาแนะนำเสนอเป็นแผนภาพดังต่อไปนี้

ภาพที่ 4 กรอบผลการศึกษาการเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านรัฐสภาต่างประเทศ

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากวิธีศึกษาและผลการศึกษา ผู้ศึกษาขอเสนอบทสรุปและข้อเสนอแนะ ซึ่งบทสรุปสามารถจำแนกออกเป็น 4 ด้าน คือ (1) บทบาทของคณะผู้แทนรัฐสภาไทย (2) การบูรณาการการบริหารจัดการ (3) การจัดทำเอกสารสารัตถะ และ (4) การพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะของนักวิเทศสัมพันธ์ และข้อเสนอแนะจำแนกออกเป็น 3 ด้าน คือ (1) ข้อเสนอเชิงนโยบาย (2) ข้อเสนอเชิงวิชาการ และ (3) ข้อเสนอเชิงปฏิบัติการ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.1 บทสรุป

5.1.1 บทบาทของคณะผู้แทนรัฐสภาไทย

1) คณะผู้แทนฯ มีข้อจำกัดด้านวาระการดำรงตำแหน่งในกรอบสมัยชากรัฐสภาเอเชีย กล่าวคือ คณะผู้แทนฯ จะมีวาระการดำรงตำแหน่ง 2 ปี และจะมีการแต่งตั้งองค์คณะผู้แทนฯ ชุดใหม่แทนชุดเก่าที่หมดวาระลงทุก ๆ 2 ปี ทั้งนี้ ในแต่ละปีจะมีการประชุมในกรอบสมัยชากรัฐสภาเอเชีย จำนวน 6 รายการ ประกอบด้วย (1) การประชุมคณะกรรมการว่าด้วยสังคมและวัฒนธรรม (2) การประชุมคณะกรรมการว่าด้วยเศรษฐกิจและการพัฒนาที่ยั่งยืน (3) การประชุมคณะกรรมการว่าด้วยการเมือง (4) การประชุมคณะกรรมการว่าด้วยงบประมาณและแผนงาน (5) การประชุมคณะมนตรีบริหารสมัยชากรัฐสภาเอเชีย และ (6) การประชุมสมัชชาใหญ่สมัชชารัฐสภาเอเชีย ดังนั้น บทบาทการปฏิบัติการกิจของคณะผู้แทนฯ จึงไม่มีความต่อเนื่อง บทบาทของคณะผู้แทนฯ บางชุดขึ้นอยู่กับนโยบายของประธานรัฐสภา หัวหน้าคณะผู้แทนฯ หรือสถานการณ์ทางการเมือง ที่ผ่านมา การแต่งตั้งองค์คณะผู้แทนฯ ในกรอบสมัยชากรัฐสภาจะไม่แต่งตั้งสมาชิกรัฐสภาคนเดิม เนื่องจากต้องการเปิดโอกาสให้สมาชิกรัฐสภาคนอื่น ๆ ได้ปฏิบัติการกิจด้านต่างประเทศของฝ่ายนิติบัญญัติ ด้วยเหตุนี้ การปฏิบัติการกิจของคณะผู้แทนฯ จึงไม่มีความต่อเนื่อง ไม่มีการประชุมหารือร่วมกันระหว่างคณะผู้แทนฯ ชุดเก่ากับชุดใหม่ เพื่อร่วมกันกำหนดแผนปฏิบัติการเชิงรุกในกรอบสมัยชากรัฐสภา หรือร่วมกันจัดทำกลยุทธ์ในการสนับสนุนวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์ขององค์กรไปสู่การปฏิบัติ และไม่มีการถอดบทเรียนจากการปฏิบัติการกิจ เพื่อทบทวนประสพการณ์การดำเนินงานเพื่อวิเคราะห์สาเหตุ วิธีการ และผลลัพธ์ที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จหรือความไม่สำเร็จที่ผ่านมา และเพื่อนำสิ่งที่สำเร็จมาทำใหม่หรือขยายผล รวมทั้งเพื่อหลีกเลี่ยงข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาดซ้ำที่ป้องกันล่วงหน้าได้

2) สืบเนื่องจากภายหลังจากการปฏิบัติภารกิจเสร็จสิ้น ไม่มีการสรุปผลการดำเนินงาน และไม่มีการถอดบทเรียนจากการปฏิบัติภารกิจ การปฏิบัติภารกิจของคณะผู้แทนฯ แต่ละชุดจึงขาดจากกันไม่มีความต่อเนื่อง และไม่มีการส่งมอบภารกิจจากคณะผู้แทนฯ ชุดเก่าไปสู่คณะผู้แทนฯ ชุดใหม่ การปฏิบัติภารกิจของคณะผู้แทนฯ ชุดใหม่จึงเป็นการเริ่มใหม่ทั้งหมด ดังนั้น นักวิเทศสัมพันธ์ หรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนฯ จึงมีบทบาทสำคัญในการทำหน้าที่ Coaching เพื่อเพิ่มองค์ความรู้ให้กับคณะผู้แทนฯ อย่างไรก็ตาม หากคณะผู้แทนฯ แต่ละชุดมีการถอดบทเรียนจากการปฏิบัติภารกิจเพื่อเป็นการทบทวนประสบการณ์ และประเมินผลการดำเนินงานภายหลังจากการปฏิบัติภารกิจเสร็จสิ้น จะทำให้คณะผู้แทนฯ สามารถปรับเปลี่ยนกระบวนการการปฏิบัติภารกิจให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยการต่อยอดการดำเนินงานในอดีต ปรับเปลี่ยนกระบวนการการปฏิบัติภารกิจในปัจจุบัน เพื่อมุ่งสู่นาคต และสร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต ด้วยการเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพการปฏิบัติภารกิจเพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ตามภารกิจที่กำหนดเอาไว้ล่วงหน้า นอกจากนี้ ยังสามารถสนับสนุนแผนปฏิบัติการและยุทธศาสตร์ของสำนักงานฯ ที่เกี่ยวข้องการต่างประเทศไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม

3) คณะผู้แทนฯ สามารถเพื่อยกระดับบทบาทการมีส่วนร่วมในเวทีการประชุมจากการปฏิบัติภารกิจในลักษณะต่าง ๆ เช่น การปฏิบัติหน้าที่ประธานการประชุม รองประธานการประชุม ผู้เสนอรายงานการประชุม และผู้อภิปรายทั่วไป รวมทั้งเสนอตัวรับตำแหน่งประธานสมัชชาใหญ่ฯ หรือรองประธานสมัชชาใหญ่ฯ เป็นต้น ทั้งนี้ การปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวเป็นการแสดงบทบาทนำในเวทีการประชุม และเป็นการสร้างเชื่อมั่นและการยอมรับในศักยภาพของคณะผู้แทนฯ ให้กับคณะผู้แทนรัฐสภาต่างประเทศ สำหรับการเสนอตัวรับตำแหน่งประธานสมัชชาใหญ่ฯ หรือรองประธานสมัชชาใหญ่ฯ จะต้องมีการพิจารณาอย่างรอบคอบและควรมีการหารือกับประธานรัฐสภา เนื่องจากการรับตำแหน่งดังกล่าวมีผลผูกพันที่จะต้องเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม และต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมากในการดำเนินการ

5.1.2 การบูรณาการการบริหารจัดการ

1) จากการศึกษาพบว่า การบูรณาการการบริหารจัดการในส่วนของนักวิเทศสัมพันธ์หรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนฯ ยังไม่เป็นระบบ ไม่มีแบบอย่างการดำเนินงานที่ดีและไม่เป็นการดำเนินงานในเชิงรุก นักวิเทศสัมพันธ์จะเริ่มดำเนินงานเมื่อได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงาน หรือเมื่อได้รับหนังสือเชิญเข้าร่วมการประชุม และจะดำเนินงานไปเท่าที่มีเอกสารหรือได้รับเอกสาร ทั้งนี้ ไม่มีการเตรียมความพร้อมล่วงหน้าในส่วนที่สามารถดำเนินการล่วงหน้าได้ เช่น การศึกษาเอกสารและจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการประชุม และการประสานกับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อขอทราบข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และทำที่ของฝ่ายบริหาร

ต่อประเด็นการประชุม เป็นต้น อนึ่ง การดำเนินงานของนักวิเทศสัมพันธ์จะมีแนวทางการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันซึ่งขึ้นอยู่กับทักษะ ประสบการณ์ และการสั่งสมความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานที่ผ่านมา นักวิเทศสัมพันธ์จะให้ความสำคัญการดำเนินงานด้านธุรการ เพราะเห็นว่า การดำเนินงานด้านธุรการมีกรอบระยะเวลาที่จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด และหากไม่ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด จะมีผลกระทบเกิดขึ้น ดังนั้น นักวิเทศสัมพันธ์จึงให้ความสำคัญการดำเนินงานด้านธุรการ และนักวิเทศสัมพันธ์มีความกดดันในการดำเนินงานดังกล่าว

2) สำหรับการดำเนินการด้านสารัตถะ นักวิเทศสัมพันธ์จะเริ่มดำเนินการเมื่อได้รับมอบหมายงาน และจะดำเนินการไปเท่าที่มีเอกสารหรือได้รับเอกสาร ไม่มีการเตรียมความพร้อมล่วงหน้าก่อนที่จะได้รับหนังสือเชิญเข้าร่วมการประชุม บางครั้งนักวิเทศสัมพันธ์จะต้องดำเนินการด้านสารัตถะในระยะเวลากระชั้นชิด ดังนั้น การดำเนินการในลักษณะดังกล่าวจึงเป็นไปได้ในเชิงรับ ไม่เป็นไปได้ในเชิงรุก ซึ่งอาจทำให้การดำเนินการด้านสารัตถะมีเนื้อหาไม่สมบูรณ์ครบถ้วน

3) นักวิเทศสัมพันธ์ยังไม่มีการบูรณาการการบริหารจัดการการดำเนินงานที่สอดคล้องกับความท้าทายด้านพันธกิจ ด้านปฏิบัติการ และด้านบุคลากรภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศแบบก้าวกระโดด ดังนั้น การดำเนินงานของนักวิเทศสัมพันธ์จึงยังตอบสนองบริบทความท้าทายดังกล่าวภายใต้แผนปฏิบัติราชการของสำนักงานฯ ได้ไม่เต็มที่

นอกจากนี้ นักวิเทศสัมพันธ์ได้นำนวัตกรรมความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสมัยใหม่ในยุคดิจิทัลมาปรับใช้ในการสนับสนุนการดำเนินงานน้อยมาก การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศฯ จะเป็นไปได้ในลักษณะเพื่อการสืบค้นข้อมูลและการประสานงานทั่วไป เนื่องจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศฯ ยังมีข้อจำกัดบางประการ เช่น ผู้แทนฯ บางคนไม่สะดวกที่จะศึกษาหรือรับข้อมูลในระบบออนไลน์ หรือเข้าสืบค้นข้อมูลในระบบ E-Document เนื่องจากการดาวน์โหลดข้อมูลจำนวนมากต้องใช้เวลาานาน และบางครั้งไม่สามารถดาวน์โหลดข้อมูลได้รวมทั้งการศึกษาข้อมูลจำนวนมากผ่านหน้าจอโทรศัพท์เคลื่อนที่มีความยุ่งยาก และไม่มีความสะดวก

4) ในการดำเนินงานเพื่อสนับสนุนคณะผู้แทนฯ ในการเข้าร่วมการประชุม นักวิเทศสัมพันธ์จะต้องดำเนินการทั้งด้านสารัตถะและธุรการควบคู่กันไป ในขณะเดียวกัน นักวิเทศสัมพันธ์จะต้องปฏิบัติหน้าที่อื่นที่อยู่ในความรับผิดชอบหรือได้รับมอบหมายทั้งในระดับสำนักงานฯ สำนัก และกลุ่มงาน เช่น การปฏิบัติหน้าที่ในคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน

และงานมอบหมายอื่น ๆ เป็นต้น ดังนั้น นักวิเทศสัมพันธ์จึงประสบปัญหาความไม่สมดุลในการปฏิบัติงาน ทำให้มีความกดดัน และส่งผลให้ประสิทธิภาพการดำเนินงานถูกบั่นทอน

5) นักวิเทศสัมพันธ์ควรมีการวางแผนการบูรณาการการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบและเป็นไปในเชิงรุก เพราะการดำเนินการดังกล่าวเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและศักยภาพทั้งในส่วนของคณะผู้แทนฯ และนักวิเทศสัมพันธ์ โดยสำนักและกลุ่มงานจะต้องมีการหารือร่วมกันเพื่อกำหนดหรือจัดทำแนวทางการปฏิบัติงานที่ดี โดยคำนึงถึงบทบาทและการปฏิบัติภารกิจของคณะผู้แทนฯ และการปฏิบัติหน้าที่ของนักวิเทศสัมพันธ์อย่างมีประสิทธิภาพ และกำหนดให้แนวทางการปฏิบัติงานดังกล่าวเชื่อมโยงและสนับสนุนวิสัยทัศน์พันธกิจ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์ขององค์กรไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม

6) การบูรณาการการบริหารจัดการควรเป็นการเตรียมความพร้อมในเชิงรุก โดยนักวิเทศสัมพันธ์สามารถเตรียมความพร้อมล่วงหน้าในการสนับสนุนคณะผู้แทนฯ ในการเข้าร่วมการประชุม กลุ่มงานจะต้องมีการวางแผนการดำเนินงาน มีการกำหนดเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบหลัก และสำรองเพื่อประสานการดำเนินงานร่วมกัน และเสริมการดำเนินงานระหว่างกัน มีการหารือเพื่อแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีการประมวลและจัดทำแนวทางการปฏิบัติงานที่ดี โดยอาจจัดทำในรูปแบบคู่มือการปฏิบัติงาน และจะต้องมีการจัดทำรายการตรวจสอบการดำเนินงาน (Check List) โดยจัดลำดับภารกิจที่จะต้องดำเนินการ เพื่อจกได้ตรวจสอบการดำเนินงานที่ครอบคลุมทุกภารกิจ การจัดทำรายการตรวจสอบการดำเนินงานยังเป็นการควบคุมการดำเนินงานทั้งในช่วงก่อนเข้าร่วมการประชุม ระหว่างการประชุม และภายหลังการประชุมเสร็จสิ้นให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ลดความกดดัน สร้างความสมดุลในการปฏิบัติงาน และยังเป็น การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน รายละเอียดแบบรายการตรวจสอบการดำเนินงาน ปรากฏตามเอกสารภาคผนวก ค

7) นักวิเทศสัมพันธ์จะต้องตระหนักรู้เกี่ยวกับบทบาทด้านต่างประเทศของฝ่ายนิติบัญญัติ และจะต้องบูรณาการการปฏิบัติงานที่เชื่อมโยงกับการสนับสนุนวิสัยทัศน์พันธกิจ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์ด้านต่างประเทศขององค์กรไปสู่การปฏิบัติผ่านการปฏิบัติภารกิจของคณะผู้แทนฯ ในเวทีการประชุม นอกจากนี้ นักวิเทศสัมพันธ์จะต้องพัฒนาทักษะและศักยภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศฯ โดยสามารถนำความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศฯ มาสนับสนุนการปฏิบัติงาน เพื่อความคล่องตัว รวดเร็ว ทันท่วงทีต่อเหตุการณ์ และลดต้นทุนการดำเนินการพัฒนาทักษะและศักยภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศฯ ยังเป็นการปรับตัวให้สอดคล้องกับกระแสโลกาภิวัตน์ในยุคดิจิทัลที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา และยังเป็นการพัฒนาทักษะและศักยภาพของตนเองตามแผนพัฒนา Digital Parliament ของรัฐสภา ระยะ 5 ปี

(พ.ศ. 2561-2565) โดยคำนึงถึงวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ และเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ที่แผนพัฒนา กำหนดไว้ นอกจากนี้ ยังเป็นการพัฒนาตนเองตามยุทธศาสตร์การบริหารทรัพยากรบุคคล ของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2561-2565 ยุทธศาสตร์ที่ 3 : พัฒนาศักยภาพบุคลากร ให้เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญ มีศักยภาพสูง และนำเทคโนโลยีมาสนับสนุนภารกิจด้านกระบวนการ นิติบัญญัติอย่างมีประสิทธิภาพ และยุทธศาสตร์ที่ 4 : สร้างความผาสุกและพัฒนาคุณภาพชีวิต ของทรัพยากรบุคคลให้มีความสุขอย่างสมดุลตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

8) ในแต่ละครั้งที่นักวิเทศสัมพันธ์ปฏิบัติหน้าที่ในการสนับสนุนคณะผู้แทนฯ ในการเข้าร่วมการประชุมฯ เสร็จเรียบร้อยแล้ว ควรมีการจัดทำบทสรุปของการปฏิบัติหน้าที่ ที่ระบุถึงข้อบกพร่อง จุดอ่อน จุดแข็ง ข้อควรพัฒนา และแนวทางแก้ไขปัญหาจากการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อจักได้มีการวางแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ และปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ ที่ดีในอนาคต รวมทั้งเพื่อเป็นการเพิ่มองค์ความรู้ในการปฏิบัติหน้าที่สำหรับนักวิเทศสัมพันธ์ ในสำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ

9) สืบเนื่องมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อย่างรวดเร็วและขยายในวงกว้าง ทำให้ทุกองค์กรทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศ มีการปรับเปลี่ยนและปรับตัวเพื่อให้เกิดการพัฒนาในเชิงรุก และมีการใช้มาตรการต่าง ๆ เพื่อรับมือ กับการแพร่ระบาดของโรคติดต่อดังกล่าว เช่น การปฏิบัติงานนอกสถานที่ตั้ง และการเว้นระยะห่าง ทางสังคม (Social Distancing) เป็นต้น ดังนั้น ทุกองค์กรจึงมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงาน ที่เน้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศฯ ระบบดิจิทัลมากยิ่งขึ้น มีการเร่งพัฒนานวัตกรรม ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศฯ อย่างก้าวกระโดด และสถานการณ์ดังกล่าวมีสภาพบังคับให้บุคคล และองค์กรปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงานโดยเน้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศฯ มากยิ่งขึ้น ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น องค์การรัฐสภาระหว่างประเทศได้มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดประชุม รัฐสภาระหว่างประเทศ โดยจัดให้มีการประชุมรัฐสภาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-Meeting) ในแพลตฟอร์ม (Platform) ต่าง ๆ เช่น การประชุมทางไกลผ่านทางจอภาพ (Video Conference) เป็นต้น ดังนั้น นักวิเทศสัมพันธ์จำเป็นต้องพัฒนาทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศฯ เพื่อให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสถานการณ์โลกปัจจุบัน และสามารถปฏิบัติงาน ได้เป็นอย่างดีภายใต้บริบทความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศฯ

5.1.3 การจัดทำเอกสารสารัตถะ

1) นักวิเทศสัมพันธ์สามารถจัดทำเอกสารสารัตถะประกอบการประชุม ได้เป็นอย่างดี อาจเป็นเพราะประเด็นการประชุมส่วนใหญ่เป็นประเด็นเดิมที่มีการพิจารณาไปแล้ว แต่มีการนำมาพิจารณาอีกรอบเพื่อปรับแก้ไขเพิ่มเติม ดังนั้น นักวิเทศสัมพันธ์จึงมีข้อมูลเดิม

และมีความรู้ ความเข้าใจในกรอบการประชุม จึงทำให้การจัดทำเอกสารสารัตถะมีความสมบูรณ์ และคณะผู้แทนฯ ได้ใช้ประโยชน์ในเวทีการประชุม อย่างไรก็ตาม การจัดทำเอกสารสารัตถะ ยังสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์ของแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานฯ ได้ไม่เต็มที่ เนื่องจากสาเหตุดังต่อไปนี้ (1) ยังไม่เข้าใจแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานฯ อย่างชัดเจน (2) ขาดทักษะการใช้ภาษาอังกฤษที่ดี และ (3) การหมุนเวียนการปฏิบัติงาน

2) นักวิเทศสัมพันธ์จะต้องศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์ของแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานฯ เพื่อจักได้ผนวกบทบัญญัติ ดังกล่าวที่เกี่ยวข้องกับการต่างประเทศสอดแทรกไว้ในเอกสารสารัตถะ เพื่อยกระดับบทบาท และประสิทธิภาพการปฏิบัติภารกิจของคณะผู้แทนฯ และยังเป็นการเสริมสร้างองค์ความรู้ให้กับ คณะผู้แทนฯ อนึ่ง การจัดทำประเด็นการประชุมนอกเหนือจากเป็นไปในลักษณะการแสดงความคิดเห็น และท่าทีของประเทศต่อประเด็นการประชุมแล้ว จะต้องเป็นไปในลักษณะการสนับสนุน บทบาทของคณะผู้แทนฯ ในการเสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างประเทศ ทั้งในกรอบทวิภาคีและพหุภาคี นอกจากนี้ ยังสามารถใช้โอกาสการเข้าร่วมการประชุมเสริมสร้าง เครือข่ายด้านรัฐสภาในลักษณะการสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มมิตรภาพฯ ระหว่างสมาชิกรัฐสภาไทย กับสมาชิกรัฐสภาระหว่างประเทศในกรอบสมัชชารัฐสภาเอเชียที่ยังไม่มีการจัดตั้งกลุ่มมิตรภาพฯ ในการจัดทำสารัตถะ นอกเหนือจากการศึกษาและวิเคราะห์ประเด็นการประชุมแล้ว นักวิเทศสัมพันธ์ จะต้องติดตามประเด็นในสถานการณ์โลกปัจจุบันอย่างต่อเนื่อง มีการเก็บรวบรวมข้อมูล และสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำมาประกอบการจัดทำสารัตถะ และเพิ่มองค์ความรู้ให้กับคณะผู้แทนฯ สำหรับการจัดทำประเด็นความอ่อนไหวทางเมือง นักวิเทศสัมพันธ์จะต้องสังเคราะห์ข้อมูลในเชิงลึก โดยยึดหลักแนวนโยบายด้านต่างประเทศของไทย ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และผลประโยชน์ ของประเทศชาติ ดังนั้น ควรมีการจัดตั้งคณะทำงานระดับสำนัก ซึ่งทำหน้าที่กลั่นกรองและเก็บ รวบรวมข้อมูลด้านการต่างประเทศ และข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นการประชุมอย่างเป็นระบบ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าวในฐานะข้อมูลอย่างเป็นระบบ เช่น ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรมธรรม ด้านเศรษฐกิจและการพัฒนา และด้านการเมือง เป็นต้น คณะทำงานฯ ชุดนี้จะต้องประกอบด้วย ตัวแทนจากกลุ่มงานต่าง ๆ ภายในสำนัก มีหน้าที่ติดตามประเด็นในสถานการณ์โลกปัจจุบัน กลั่นกรองและเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ หรือจัดเก็บข้อมูลในระบบฐานข้อมูล ด้านต่างประเทศของสำนัก และเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลของสำนักอื่น ๆ ภายในสำนักงานฯ รวมทั้งสำนักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และสำนักภาษาต่างประเทศ และระบบฐานข้อมูลดังกล่าว สามารถเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลของหน่วยงานราชการอื่น ๆ เพื่อประโยชน์ในการสืบค้นข้อมูล การเพิ่มองค์ความรู้ และการจัดทำข้อมูลประกอบการประชุม

3) นักวิเทศสัมพันธ์จะต้องมีนิสัยรักการเรียนรู้ และหมั่นฝึกฝนทักษะการใช้ภาษาอังกฤษอย่างมีประสิทธิภาพจากการฝึกอบรมโครงการต่าง ๆ ที่สำนักงานฯ จัดขึ้น หรือพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษจากการศึกษาผ่านสื่อออนไลน์ หรือเสนอให้สำนักงานฯ ร่วมกับสำนักภายในที่เกี่ยวข้องจัดฝึกอบรมหลักสูตรที่เห็นว่ามีความสำคัญต่อการปฏิบัติงาน เพื่อเพิ่มทักษะการใช้ภาษาอังกฤษอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศอาจจัดให้มีการจำลองสถานการณ์การประชุมรัฐสภาระหว่างประเทศเสมือนจริง เพื่อให้ให้นักวิเทศสัมพันธ์ได้เรียนรู้และฝึกทักษะการใช้ภาษาอังกฤษจากการจำลองสถานการณ์การประชุมรัฐสภาระหว่างประเทศเสมือนจริง

4) เพื่อสนับสนุนให้นักวิเทศสัมพันธ์ที่มีความเชี่ยวชาญรอบด้าน ควรมีการหมุนเวียนการปฏิบัติงาน เพราะการหมุนเวียนการปฏิบัติงานเป็นการสนับสนุนให้นักวิเทศสัมพันธ์ได้ศึกษาและเรียนรู้ในเรื่องที่ตนเองยังไม่มีผู้เชี่ยวชาญ เพื่อจักได้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องอื่น ๆ ซึ่งจะส่งผลให้มีความเชี่ยวชาญในทุก ๆ ด้าน อย่างไรก็ตาม นักวิเทศสัมพันธ์จะต้องพยายามศึกษาและทำความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในประเด็นที่ตนเองยังไม่เคยศึกษามาก่อน เนื่องจากเป็นประเด็นใหม่ ดังนั้น การหมุนเวียนการปฏิบัติงานอาจทำให้การจัดทำสารัตถะไม่ครอบคลุมทุกประเด็น เนื่องจากยังไม่มีผู้เชี่ยวชาญในด้านนั้น ๆ

5) ภายหลังเสร็จสิ้นการปฏิบัติงาน ควรมีการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริหาร/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อจักได้นำผลมาปรับปรุงแก้ไขประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และควรมีการถอดบทเรียนจากการปฏิบัติงาน เพื่อจักได้วิเคราะห์ข้อบกพร่อง จุดอ่อน จุดแข็ง และข้อควรพัฒนา เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงแบบการปฏิบัติงานไม่ให้มีข้อบกพร่องซ้ำอีก และเพื่อแสวงหาแนวทางปฏิบัติงานที่ดีและมีประสิทธิภาพในอนาคต

5.1.4 การพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะของนักวิเทศสัมพันธ์

1) นักวิเทศสัมพันธ์มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะการปฏิบัติงานในระดับดี และคณะผู้แทนฯ มีความพึงพอใจที่ได้รับการสนับสนุนการปฏิบัติภารกิจจากนักวิเทศสัมพันธ์ ทั้งนี้ นักวิเทศสัมพันธ์มีศักยภาพและประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ทั้งในด้านสารัตถะและธุรการ แต่อาจมีศักยภาพและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานไม่เท่าเทียมกัน อย่างไรก็ตาม นักวิเทศสัมพันธ์ยังมีข้อจำกัดในทักษะการใช้ภาษาอังกฤษอย่างมีประสิทธิภาพในการเขียนบทอภิปรายทั่วไป สนธิพจน์ คำกล่าว หรือถ้อยแถลง รวมทั้งมีข้อจำกัดเกี่ยวกับการวิเคราะห์สถานการณ์โลกปัจจุบันและประเด็นข่าวในกระแสโลกาภิวัตน์ เพื่อประกอบการจัดทำสารัตถะสำหรับคณะผู้แทนฯ

2) นักวิเทศสัมพันธ์จะต้องติดตามประเด็นในกระแสโลกาภิวัตน์ ประเด็นระหว่างประเทศในสถานการณ์โลกปัจจุบัน ติดตามข่าวต่างประเทศ และการรายงานข่าวต่างประเทศที่เป็นภาษาอังกฤษจากสื่อสังคมออนไลน์ผ่านช่องทางต่าง ๆ เพื่อจักได้ศึกษา และพัฒนาทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศให้มีประสิทธิภาพ อนึ่ง ศักยภาพและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานเกิดจากการพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถเฉพาะตัว การพัฒนาจากการปฏิบัติหน้าที่ การสั่งสมความเชี่ยวชาญ การบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ การถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การนำการเปลี่ยนแปลง และความสนใจเฉพาะตัว โดยยึดหลักสมรรถนะความเป็นมืออาชีพตามสายงาน และการพัฒนาบุคคลตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารทรัพยากรบุคคลฯ

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจะต้องเสริมสร้างการตระหนักรู้และกระตุ้นให้บุคลากรยึดถือแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2563-2565 เป็นแนวทางการดำเนินบทบาทภารกิจของสถาบันนิติบัญญัติให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเกิดความคุ้มค่าต่อส่วนราชการสังกัดรัฐสภา

2) สำนักงานฯ จะต้องเสริมสร้างการตระหนักรู้และกระตุ้นให้บุคลากรยึดถือยุทธศาสตร์การบริหารทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2561-2565) เป็นแนวทางการพัฒนางานด้านทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ให้สอดคล้องกับการปฏิบัติภารกิจหลักด้านการสนับสนุนกระบวนการนิติบัญญัติ รวมทั้งสามารถรองรับสภาพแวดล้อมและบริบทขององค์กรที่เปลี่ยนแปลง สร้างบุคลากรของรัฐสภาให้เป็นบุคลากรที่ทันสมัย อีกทั้งเป็นคนดี คนเก่ง สามารถปฏิบัติงานเพื่อบรรลุเป้าหมายของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) สำนักงานฯ จะต้องเสริมสร้างการตระหนักรู้และกระตุ้นให้บุคลากรพัฒนามาตรฐานความรู้ ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะของตนเองในการปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา (ก.ร.) กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. 2554

4) สำนักงานฯ จะต้องเสริมสร้างการตระหนักรู้และกระตุ้นให้บุคลากรยึดถือแนวทางการดำเนินงานตามที่ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) กำหนดไว้ โดยเฉพาะยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ

ทรัพยากรมนุษย์ และด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อให้บุคลากรปรับกระบวนการทัศนคติการทำงานให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ดังกล่าว

5) สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจะต้องเสริมสร้างการตระหนักรู้และกระตุ้นบุคลากรให้ยึดถือแนวทางการดำเนินงานตามที่พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 กำหนดไว้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ศักยภาพ และเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ

5.2.2 ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1) บุคลากรและนักวิเทศสัมพันธ์จะต้องมีการบูรณาการการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบและเป็นไปในเชิงรุก มีการนำเอาแนวคิดการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ และแนวคิดการทูตรัฐสภามาปรับประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงภารกิจ เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน

2) เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บุคลากรและนักวิเทศสัมพันธ์จะต้องกำหนดทิศทางและกลยุทธ์การดำเนินงานให้มีความชัดเจน และสอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ในสภาพแวดล้อมภายนอกซึ่งประกอบด้วยโอกาส (Opportunity) และภัยคุกคาม (Threat) และสภาพการณ์ภายในองค์กรซึ่งประกอบด้วยจุดอ่อน (Weakness) และจุดแข็ง (Strength) รวมทั้งติดตาม กำกับ ควบคุม และประเมินผลการดำเนินงานตามกลยุทธ์ เพื่อเรียนรู้ผลความก้าวหน้า ตลอดจนปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อนำไปแก้ไขปรับปรุงต่อไป

3) พัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะการปฏิบัติงานภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของกระแสโลกาภิวัตน์ โดยปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าของการเปลี่ยนแปลง วิธีการทำงานแบบเดิม การวิเคราะห์ และแก้ไขปัญหาแบบเดิมจึงไม่เพียงพอ ดังนั้น จะต้องมีการ Restart & Resilient, Reform, Reinvent โดยบุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการคิดและการทำเพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ในองค์กร

5.2.3 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1) ควรน้อมนำพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชการที่ 10 ซึ่งพระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือน เมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2563 มาปฏิบัติและเป็นแนวทางในการดำเนินงาน ความว่า “...งานราชการนั้น ต้องอาศัยความรู้ 3 ส่วนในการปฏิบัติ คือ ความรู้ในหลักวิชาที่ถูกต้อง แม่นยำ ลึกซึ้ง กว้างขวาง ความรู้ในการปฏิบัติบริหารงานตามภาระหน้าที่ และความรู้คิดวินิจฉัยที่ถูกต้องด้วยเหตุผล หลักวิชา และหลักธรรม ข้าราชการทุกคนจึงต้องสร้างสมอบรมความรู้ทั้งสามส่วนนี้ให้สมบูรณ์พร้อม

อย่าให้บกพร่องในส่วนใดเป็นอันขาด จะได้สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุผลเป็นประโยชน์ที่แท้ ทั้งแก่ประเทศชาติและประชาชน...”

2) บุคลากรและนักวิเทศสัมพันธ์จะต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานสู่ความเป็นเลิศ โดยยึดคุณลักษณะสำคัญของการทำงาน ดังนี้ (1) ทำงานเชิงรุกและสร้างคุณค่า (2) แบ่งปันข้อมูลระหว่างหน่วยงาน (3) ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการ มีฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนการวางแผนยุทธศาสตร์และการตัดสินใจในการทำงาน (4) ปรับรูปแบบการทำงานให้คล่องตัว (5) ทำงานเตรียมความพร้อมล่วงหน้า เพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์ทันเวลา มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงทั้งในระดับองค์กรและระดับปฏิบัติการ (6) ส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรม ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ในการทำงานที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และ (7) บุคลากรทุกระดับพร้อมปรับเปลี่ยนตัวเองสู่องค์กรที่มีความทันสมัยและมุ่งเน้นผลงานที่มีประสิทธิภาพ

3) ภายใต้ภารกิจสำนักงานฯ นอกเหนือจากภารกิจที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับการจัดทำสารัตถะสนับสนุนคณะผู้แทนฯ ในการเข้าร่วมการประชุมแล้ว ยังมีภารกิจอื่น ๆ ที่ผู้ปฏิบัติงานจะได้รับการมอบหมาย ดังนั้น นักวิเทศสัมพันธ์จะต้องรู้จักการบริหารจัดการในการเรียงลำดับความสำคัญของงานที่ต้องปฏิบัติทั้งในด้านวิชาการและธุรการ เพื่อมิให้เกิดผลกระทบจากการปฏิบัติหน้าที่และสามารถดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ การปฏิบัติงานจะต้องคำนึงถึงควมมีประสิทธิภาพ ทันต่อเวลา และได้ใช้ประโยชน์รวมทั้งความมีประสิทธิภาพ

4) บุคลากรและนักวิเทศสัมพันธ์จะต้องพัฒนาทักษะและศักยภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสมัยใหม่ โดยสามารถนำความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศฯ และสามารถใช้ประโยชน์จากนวัตกรรมทางด้านเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตประสานสรรพสิ่ง (Internet of Things : IoTs) เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงความคุ้มค่า มีความสะดวกรวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ ลดต้นทุนการดำเนินการ และสามารถเข้าถึงข้อมูลปริมาณมหาศาล หรือ ข้อมูลมหัต (Big Data) โดยไร้ข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่ การพัฒนาทักษะและศักยภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศฯ ยังเป็นการปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของกระแสโลกาภิวัตน์ในยุคดิจิทัลที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา

5) บุคลากรและนักวิเทศสัมพันธ์จะต้องติดตามประเด็นในกระแสโลกาภิวัตน์ ประเด็นระหว่างประเทศในสถานการณ์โลกปัจจุบัน ติดตามข่าวต่างประเทศ และการรายงานข่าวต่างประเทศที่เป็นภาษาอังกฤษจากสื่อสังคมออนไลน์ผ่านช่องทางต่าง ๆ เพื่อจักได้ศึกษาและพัฒนาทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศที่มีประสิทธิภาพ อนึ่ง ศักยภาพและประสิทธิภาพ

ในการปฏิบัติงานเกิดจากการพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถเฉพาะตัว การพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่ การสั่งสมความเชี่ยวชาญ การบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ การถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การนำการเปลี่ยนแปลง และความสนใจเฉพาะตัว โดยยึดหลักสมรรถนะความเป็นมืออาชีพตามสายงาน และการพัฒนาบุคคลตามแผน ยุทธศาสตร์ การบริหารทรัพยากรบุคคลฯ นอกเหนือจากการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะ การปฏิบัติงานแล้ว จะต้องมีความสุขในการปฏิบัติงานจากการสานต่อการดำเนินงานในอดีต ปรับแนวทางการดำเนินงานในปัจจุบัน และสร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต โดยยึดแนวความคิด “งานบรรลุผล คนมีความสุข”

6) บุคลากรและนักวิเทศสัมพันธ์ควรศึกษากฎระเบียบ และข้อบังคับของการประชุมให้เกิดความแม่นยำและหมั่นตรวจสอบข้อมูลที่อาจมีการเปลี่ยนแปลง เพราะกฎระเบียบ และข้อบังคับของการประชุมดังกล่าวเป็นเครื่องมือในการกำกับกับการดำเนินการให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

7) บุคลากรและนักวิเทศสัมพันธ์จะต้องพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ โดยคำนึงถึงความเป็นมืออาชีพและความก้าวหน้าในสายอาชีพ

8) ควรมีการประชุมหารือ และแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและประสบการณ์เกี่ยวกับการปฏิบัติงานภายในกลุ่มงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาศักยภาพและยกระดับการปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพและมีความเป็นมืออาชีพมากยิ่งขึ้น และเพื่อร่วมกันกำหนดแนวทางการปฏิบัติที่ดีในการสนับสนุนบทบาทของคณะผู้แทนฯ ในเวทีการประชุม

9) ควรมีการถ่ายทอดองค์ความรู้ และ ประสบการณ์เกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติงานที่ดีซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปฏิบัติงานของนักวิเทศสัมพันธ์ และข้าราชการที่บรรจุใหม่หรือหมุนเวียนการปฏิบัติงานที่ยังไม่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

10) เมื่อเสร็จสิ้นภารกิจการเข้าร่วมการประชุม ควรมีการประชุมเพื่อสรุปผลการกิจที่ได้ดำเนินการ โดยมีการประเมินผลการดำเนินงาน และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการปฏิบัติที่ดีและวิธีการแก้ไขปัญหา เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนารูปแบบการดำเนินการ

11) ควรมีการ ประเมินผลการดำเนินงาน ทั้งใน ส่วนของ คณะผู้แทนฯ และเจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนฯ เพื่อจักได้พัฒนาบทบาทและศักยภาพของคณะผู้แทนฯ ในการปฏิบัติภารกิจด้านการต่างประเทศ และการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะผู้แทนฯ

12) ควรมีการถอดบทเรียนจากการเข้าร่วมการประชุมและการปฏิบัติภารกิจ เพื่อจักได้วิเคราะห์สาเหตุ วิธีการ และผลลัพธ์ที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จหรือความไม่สำเร็จที่ผ่านมา และเพื่อนำสิ่งที่สำเร็จมาทำใหม่หรือขยายผล และเพื่อหลีกเลี่ยงการทำผิดซ้ำหรือการทำความผิดที่ป้องกันล่วงหน้าได้ โดยมุ่งผลการปฏิบัติงานหรือแนวทางการปฏิบัติที่เป็นเลิศในอนาคต และการแสวงหาแนวทางการปฏิบัติงานที่ดีที่สุดเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงาน

13) ควรเก็บรวบรวมเอกสารที่ได้ดำเนินการแล้วอย่างเป็นระบบ อาจจัดเป็นในรูปแบบฐานข้อมูลด้านต่างประเทศ โดยจำแนกข้อมูลออกเป็นหมวดหมู่ เช่น ข้อมูลด้านสังคม และวัฒนธรรม เศรษฐกิจและการพัฒนาที่ยั่งยืน การเมือง และการเงิน เป็นต้น ทั้งนี้ ภายหลังจากการดำเนินงานเสร็จสิ้น ให้มีการนำลงข้อมูลในระบบอินทราเน็ตและ E-Document ประกอบด้วย รายงานผลการประชุม ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และทำที่ต่อประเด็นการประชุมจากหน่วยงานราชการของไทยที่เกี่ยวข้อง ถ้อยแถลงของคณะผู้แทนฯ ผลสำเร็จของการปฏิบัติภารกิจ และผลการถอดบทเรียนจากการปฏิบัติภารกิจ รวมทั้งภาพกิจกรรมการดำเนินงาน เพื่อประโยชน์ในการสืบค้นข้อมูลภูมิหลัง ใช้เป็นเอกสารอ้างอิงในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษา และเพิ่มองค์ความรู้ และเพื่อประโยชน์ในการสานต่อการดำเนินงานในอดีต ปรับแนวทางการดำเนินงานในปัจจุบัน และสร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต

14. ควรมีการจัดทำและพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อสร้างแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ที่มีความเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลระหว่างกระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกองค์กร เนื่องจากฐานข้อมูลที่มีการนำลงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน จะช่วยเสริมสร้างศักยภาพของการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ และสามารถสนับสนุนงานด้านนิติบัญญัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะสมาชิกวุฒิสภา บุคลากร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้เข้าถึงแหล่งข้อมูล สืบค้นข้อมูลได้ทุกที่ ทุกเวลา และเพิ่มองค์ความรู้ อีกทั้งยังสามารถประเมินข้อบกพร่อง จุดอ่อน และจุดแข็งเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจในระดับนโยบายและปฏิบัติ และใช้ประกอบการตัดสินใจในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเพื่อเป็นแหล่งต่อ ยอดความรู้ ประสบการณ์ และทักษะให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินงานในยุคดิจิทัลโดยยึดหลักการ Smart People, Digital & SMART Parliament นอกจากนี้ ฐานข้อมูลยังเป็นแหล่งจัดเก็บ และรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนองค์กรด้วยข้อมูลสารสนเทศ โดยมุ่งเน้น การขับเคลื่อนองค์กรด้วย Big Data เพื่อมุ่งไปสู่ Paperless โดยสำนักงานฯ สามารถลดการใช้กระดาษ ลดงบประมาณและค่าใช้จ่าย รวมทั้งเป็นการเน้นการพัฒนาทักษะและสมรรถนะของบุคลากรขององค์กรด้านการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

15. ควรมีการพัฒนานวัตกรรมและและความคิดสร้างสรรค์ เพื่อนำมาใช้ขับเคลื่อนความมีประสิทธิภาพในทุกมิติทั้งมิติสังคม สุขภาพ สมรรถนะ ความก้าวหน้าในสายอาชีพ และแรงจูงใจ เพื่อมุ่งไปสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมและการเรียนรู้ร่วมกัน เนื่องจากนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์จะยกระดับศักยภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรขององค์กรสู่ความเป็นเลิศ อีกทั้งยังเป็นการปรับกระบวนการทำงานให้สอดคล้องกับกระแสโลกาภิวัตน์ที่เน้นการใช้เทคโนโลยี ดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการเพิ่มประสิทธิภาพและผลผลิต รวมทั้งเป็นการส่งเสริมสนับสนุนบุคลากร ให้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสร้างสรรค์ตามที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนารัฐสภาดิจิทัล (Digital Parliament) นอกจากนี้ ยังเป็นการเตรียมความพร้อมของบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในยุค New Normal และ E-Participation และบุคลากรสามารถปฏิบัติงานภายใต้การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสถานการณ์โลกปัจจุบันและความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีแบบก้าวกระโดดซึ่งก่อให้เกิดนวัตกรรมอย่างพลิกผัน เช่น เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) และอินเทอร์เน็ตประสาทรพสิ่ง (Internet of Things : IoTs) เป็นต้น การพัฒนา นวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ ยังเป็นการส่งเสริมบุคลากรให้มีนิสัยรักการเรียนรู้ และพัฒนาศักยภาพตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เพื่อมุ่งสู่การเป็นบุคลากร ที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกร และนักคิดสร้างสรรค์

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- คณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา. (2554). พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา. **มาตรฐานความรู้ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะของข้าราชการรัฐสภาสามัญ**. กรุงเทพมหานคร
- คณะอนุกรรมการข้าราชการรัฐสภา (อ.ก.ร.) เฉพาะกิจ ศึกษาและจัดทำยุทธศาสตร์การบริหารทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา. **ยุทธศาสตร์การบริหารทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2561-2565)**. กรุงเทพมหานคร
- เฉลิมเผ่า อจละนันท์. (2563). **การบริหารงานภาครัฐแนวใหม่** (เอกสารประกอบการศึกษา หลักสูตรการพัฒนานักบริหารระดับสูงสำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ รุ่น 12 สถาบันพระปกเกล้า). กรุงเทพมหานคร
- บุญเกียรติ การะเวกพันธุ์ และคณะ. **บทความเรื่องการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่**. สืบค้นเมื่อ 12 มกราคม 2563 จาก <http://www.kpi.ac.th/>
- ละออ ภูธรใจ. (2556). **บทบาทของเจ้าหน้าที่ในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศระดับทวิภาคีศึกษากรณี : สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา** (เอกสารรายงานการศึกษาส่วนบุคคล หลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ 5 ปี 2556 สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ : กระทรวงการต่างประเทศ). กรุงเทพมหานคร
- สุภาสินี ชมะสุนทร. (2553). **การทูตรัฐสภากับการกอบกู้วิกฤตศรัทธาไทย** (เอกสารรายงานการศึกษาส่วนบุคคล หลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ 2 ปี 2553 สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ : กระทรวงการต่างประเทศ). กรุงเทพมหานคร
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2546). **พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี**. กรุงเทพมหานคร
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, คณะทำงานทบทวนและจัดทำคู่มือมาตรฐานความเป็นมืออาชีพ สายงานวิเทศสัมพันธ์. (2562). **คู่มือมาตรฐานความเป็นมืออาชีพ สายงานวิเทศสัมพันธ์ (ฉบับแก้ไขปรับปรุง) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562**. กรุงเทพมหานคร
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, สำนักนโยบายและแผน. (2562). **แผนปฏิบัติการของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2563-2565**. กรุงเทพมหานคร

สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ. ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580). กรุงเทพมหานคร
ศิริรัตน์ ชุณหทคล้าย (2549). การบริหารจัดการสมรรถนะในองค์กร. วารสารดำรงราชานุภาพ ปีที่ 6
ฉบับที่ 20

ภาษาอังกฤษ

Asian Parliamentary Assembly. (2007). Charter of the Asian Parliamentary Assembly (APA).

สืบค้นเมื่อ 15 พฤษภาคม 2563 จาก <http://www.asianparliament.org/charter/view/>

Asian Parliamentary Assembly. (2007). Rules of Procedure of the Plenary of the Asian

Parliamentary Assembly (APA). สืบค้นเมื่อ 15 พฤษภาคม 2563

จาก <http://www.asianparliament.org/rules-of-procedure/view/>

Gabriela Cuevas Barron. (2019). The IPU Presidential Statement on Parliamentary

Diplomacy. สืบค้นเมื่อ 15 พฤษภาคม 2563 จาก

<https://www.ipu.org/news/statements/2019-04/ipu-presidential-statement-parliamentary-diplomacy>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้รับบริการ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
ในการเข้าร่วมการประชุมรัฐสภาระหว่างประเทศการประชุม/การเยือน.....
ระหว่างวันที่.....ข้อมูลผู้กรอก สมาชิกรัฐสภา ผู้บริหารสำนักงานเลขาธิการ
สภาผู้แทนราษฎร
ตำแหน่งในคณะผู้แทนฯ หัวหน้าคณะผู้แทนฯ ผู้แทน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในแบบสอบถามตามความคิดเห็นของท่าน

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มาก (5)	ปานกลาง (4)	น้อย (3)	น้อยที่สุด (2)	ควรปรับปรุง (1)
1. การจัดทำสารัตถะเพื่อสนับสนุนคณะผู้แทนฯ ของนักวิเทศสัมพันธ์					
1.1 ความสมบูรณ์ครบถ้วนด้านสารัตถะ					
1.2 การดำเนินการในเชิงรุก					
1.3 คณะผู้แทนฯ ได้ใช้ประโยชน์ ในเวทีการประชุม					
2. การประชุมงานและการประชุมคณะผู้แทนฯ					
2.1 บุคลิกภาพของเจ้าหน้าที่ ผู้ให้บริการ					
2.2 ความสะดวกรวดเร็วในการติดต่อ ผู้ให้บริการ					
2.3 ความถูกต้องตามระเบียบทางราชการ					
3. การปฏิบัติภารกิจของคณะผู้แทนฯ ในเวทีการประชุม					
3.1 คณะผู้แทนฯ ได้ปฏิบัติภารกิจใน ลักษณะต่าง ๆ เป็นที่ยอมรับ ในเวทีประชุมขององค์กร ด้านต่างประเทศ					

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มาก (5)	ปานกลาง (4)	น้อย (3)	น้อยที่สุด (2)	ควรปรับปรุง (1)
3.2 การปฏิบัติภารกิจของคณะผู้แทนฯ ได้สนับสนุนวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ขององค์กร ด้านต่างประเทศ					
4. การจัดเตรียมเอกสารเพื่อเข้าร่วมประชุมระหว่างประเทศ					
4.1 คุณภาพของร่างคำกล่าว					
4.2 การจัดเตรียมข้อมูลประเด็นที่ เกี่ยวข้องกับการประชุม					
4.3 การศึกษาข้อมูลและให้ความเห็น เกี่ยวกับร่างข้อมติ					
5. การจัดทำเอกสารภายหลังเสร็จสิ้นการเข้าร่วมการประชุมรัฐสภาระหว่างประเทศอย่างมีคุณภาพ และทันเวลา * ทันเวลา = กรอบการทำงานตามระเบียบราชการ					
5.1 สรุปรายงานการเข้าร่วมประชุม					
5.2 หนังสือขอบคุณ (ตอบเฉพาะหัวหน้าคณะผู้แทนฯ)					
5.3 การเผยแพร่รายงานการประชุม					

6. ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการศึกษาส่วนบุคคล
เรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านต่างประเทศ : กรณีศึกษา
บทบาทของคณะผู้แทนรัฐสภาไทยในสมัชชารัฐสภาเอเชีย

กลุ่มงานสมาคมรัฐสภาและสมาคมเลขาธิการรัฐสภา สำนักงานกิจการรัฐสภาระหว่างประเทศ มีหน้าที่ความรับผิดชอบและสนับสนุนการประชุมรัฐสภาระหว่างประเทศภายใต้กรอบการประชุมสมัชชารัฐสภาเอเชีย โดยมีข้าราชการรัฐสภาสามัญ ประจำกลุ่มงานฯ จำนวน 8 คน ประกอบด้วยผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานฯ จำนวน 1 คน นักวิเทศสัมพันธ์ จำนวน 6 คน (รวมผู้ขอรับการประเมิน) และเจ้าพนักงานธุรการ จำนวน 1 คน

1. ท่านคิดว่า นักวิเทศสัมพันธ์ ประจำกลุ่มงานฯ มีจุดแข็งและจุดอ่อนในการปฏิบัติหน้าที่สนับสนุนคณะผู้แทนรัฐสภาในสมัชชารัฐสภาเอเชียอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่า นักวิเทศสัมพันธ์ ประจำกลุ่มงานฯ ได้สนับสนุนการปฏิบัติภารกิจด้านการต่างประเทศของฝ่ายนิติบัญญัติของคณะผู้แทนรัฐสภาในสมัชชารัฐสภาเอเชียเพื่อให้บรรลุพันธกิจและยุทธศาสตร์ขององค์กรได้ดีเพียงใด

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มาก (5)	ปานกลาง (4)	น้อย (3)	น้อยที่สุด (2)	ควรปรับปรุง (1)
1. การจัดทำสารัตถะเพื่อสนับสนุนคณะผู้แทนฯ ของนักวิเทศสัมพันธ์					
1.1 ความสมบูรณ์ครบถ้วนด้านสารัตถะ					
1.2 การดำเนินการในเชิงรุก					
1.3 คณะผู้แทนฯ ได้ใช้ประโยชน์ในเวทีประชุม					

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มาก (5)	ปานกลาง (4)	น้อย (3)	น้อยที่สุด (2)	ควรปรับปรุง (1)
2. การปฏิบัติภารกิจของคณะผู้แทนฯ ในเวทีการประชุม					
2.1 คณะผู้แทนฯ ได้ปฏิบัติภารกิจ ในลักษณะต่าง ๆ เป็นที่ยอมรับ ในเวทีการประชุม					
2.2 การปฏิบัติภารกิจของคณะผู้แทนฯ ได้ สนับสนุนพันธกิจและยุทธศาสตร์ของ องค์กรด้านต่างประเทศ					

3. ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านรัฐสภาต่างประเทศของคณะผู้แทน
รัฐสภาไทยในกรอบการประชุมสมัชชารัฐสภาเอเชียอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค

แบบรายการตรวจสอบการดำเนินงาน
การเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านรัฐสภาต่างประเทศ : กรณีศึกษา
บทบาทของคณะผู้แทนรัฐสภาไทยในสมัชชารัฐสภาเอเชีย

รายการตรวจสอบการดำเนินงาน (Check List)	การดำเนินการ		หมายเหตุ
	อยู่ระหว่างการ ดำเนินการ	ดำเนินการแล้ว	
ก่อนการประชุม			
1. การวางแผนการดำเนินการ			
2. การศึกษาธรรมเนียม กฎ ระเบียบ ข้อบังคับการประชุมของ APA และจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้อง			
3. การศึกษาภูมิหลังของร่างข้อมติ การประชุมและจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้อง			
4. การศึกษาเปรียบเทียบสาระสำคัญของ ข้อมติการประชุมที่ผ่านมา และจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้อง			
5. การศึกษาแนวนโยบายของประเทศ ที่มีต่อร่างข้อมติการประชุม และจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้อง			
6. การขอข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะ และทำที่ของหน่วยงานราชการ ของไทยต่อประเด็นในร่างข้อมติ การประชุมและจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้อง			
7. การศึกษาท่าทีของประเทศสมาชิก สมัชชารัฐสภาเอเชียต่อร่างข้อมติ การประชุม และจัดทำข้อมูล ที่เกี่ยวข้อง			

รายการตรวจสอบการดำเนินงาน (Check List)	การดำเนินการ		หมายเหตุ
	อยู่ระหว่างการ ดำเนินการ	ดำเนินการแล้ว	
8. การศึกษาผลกระทบของร่างข้อมติ การประชุมในกรณีที่ทำให้การรับรอง และจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้อง			
9. การรวบรวมและสังเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับประเด็นการประชุม และร่างข้อมติการประชุม			
10. การนัดหมาย การตอบรับการพบปะ หารือระดับทวิภาคี และจัดทำประเด็น การหารือ (ในกรณีมีการทบทวนและ นัดหมาย)			
11. การจัดทำเอกสารสารัตถะจาก การศึกษา วิเคราะห์ และรวบรวมข้อมูล			
12. การเสนอเอกสารสารัตถะเพื่อให้ ผู้บังคับบัญชา และผู้แทนพิจารณา และให้ความเห็นชอบ			
ระหว่างการประชุม			
13. การรวบรวมข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และท่าทีของรัฐสภาสมาชิกจากที่ประชุม			
14. การปรับเอกสารสารัตถะให้เป็น ปัจจุบันที่สุด			
15. การใช้ประโยชน์จากเอกสารสารัตถะ ในเวทีการประชุมในลักษณะต่าง ๆ เช่น - การแสดงข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และท่าทีของผู้แทนไทยต่อประเด็น การประชุม - การพบปะหารือระดับทวิภาคี - การแลกเปลี่ยนการเยือน			

รายการตรวจสอบการดำเนินงาน (Check List)	การดำเนินการ		หมายเหตุ
	อยู่ระหว่างการ ดำเนินการ	ดำเนินการแล้ว	
<ul style="list-style-type: none"> - การจัดตั้งกลุ่มมิตรภาพสมาชิก รัฐสภาระหว่างประเทศ - การสนับสนุนความร่วมมือและ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ 			
ภายหลังการประชุม			
<p>16. การใช้ประโยชน์จากเอกสารสารัตถะ ในเวทีการประชุมในลักษณะต่าง ๆ เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - การแสดงข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และท่าทีของผู้แทนไทยต่อประเด็น การประชุม - การพบปะหารือระดับทวิภาคี - การแลกเปลี่ยนการเยือน - การจัดตั้งกลุ่มมิตรภาพสมาชิก รัฐสภาระหว่างประเทศ - การสนับสนุนความร่วมมือและ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ 			
ภายหลังการประชุม			
17. การรวบรวมเอกสารผลลัพธ์ของ การประชุม			
18. การจัดทำสรุปรายงานและรายงาน การประชุมฉบับสมบูรณ์นำกราบเรียน ประธานรัฐสภา			
19. เผยแพร่สรุปรายงานและรายงานการ ประชุมฉบับสมบูรณ์ในช่องทางต่าง ๆ ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทน ราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา			

รายการตรวจสอบการดำเนินงาน (Check List)	การดำเนินการ		หมายเหตุ
	อยู่ระหว่างการ ดำเนินการ	ดำเนินการแล้ว	
20. การนำส่งข้อมติการประชุม ให้หน่วยงานราชการของไทยที่เกี่ยวข้อง			
21. การจัดพิมพ์รายงานการประชุม			
22. การเผยแพร่รายงานการประชุม ฉบับสมบูรณ์ให้หน่วยงานภายใน สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา รวมทั้งคณะผู้แทนฯ ในสมัชชารัฐสภา เอเชีย			
23. การประมวลผลการดำเนินการ - ภาพรวมของการดำเนินการ - ข้อแก้ไข/ข้อบกพร่อง - การประชุมสรุปผล ของการดำเนินการ - การจัดทำแนวทางปฏิบัติที่ดี และการพัฒนาต่อในอนาคต			
24. การเก็บรวบรวมเอกสารและผลการ ดำเนินงานเพื่อประโยชน์ในการสืบค้น และการอ้างอิงในอนาคต			
25. นำลงข้อมูลผลการดำเนินงานใน ฐานข้อมูลต่างประเทศ			

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ-สกุล	นายปัญญา โคตเถร
ตำแหน่งปัจจุบัน	นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานสมาคมรัฐสภาและสมาคมเลขาธิการรัฐสภา สำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
คุณวุฒิการศึกษา	ศาสตราจารย์บัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (Pune University, India)
สถานที่ติดต่อ	110 ซอย ประชาราษฎร์ 3 แยก 1 ถนนประชาราษฎร์ ตำบล ตลาดขวัญ อำเภอ เมืองนนทบุรี จังหวัด นนทบุรี 11000
หมายเลขโทรศัพท์	ที่ทำงาน : 0 2242 5900 ต่อ 5640, 5641 ที่บ้าน : 0 2194 0699 มือถือ : 062 768 91149
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์	panya_kotthen_ipu@hotmail.com
